CONSELLERÍA DE CULTURA, LINGUA E XUVENTUDE

SECCIÓN 13

I. ESTRUTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUTURA ORGÁNICA

A Presidencia da Xunta de Galicia aprobou o Decreto 42/2024, do 14 de abril, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia. Posteriormente aprobouse o Decreto 49/2024, do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das Consellerías da Xunta de Galicia.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, para o exercicio das súas competencias e o cumprimento dos seus fins, baixo a superior dirección da súa persoa titular estrutúrase nos seguintes órganos superiores e de dirección:

- Secretaria Xeral Técnica.
- Secretaria Xeral da Lingua.
- Dirección Xeral de Cultura.
- Dirección Xeral do Patrimonio Cultural.
- Dirección Xeral de Xuventude.

Quedan adscritos a esta Consellería, sen prexuízo da súa personalidade xurídica propia, as seguintes entidades públicas instrumentais:

- A Axencia Galega das Industrias Culturais (AGADIC).
- A Fundación do Sector Público Autonómico Camilo José Cela.
- A Fundación do Sector Público Autonómico Cidade da Cultura de Galicia.
- A Fundación do Sector Público Autonómico Museo do Mar de Galicia.

Nas cidades da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra existe unha dirección territorial da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude cuxo ámbito de competencia se estende ao territorio da respectiva provincia.

Así mesmo, están adscritos a esta consellería, co carácter, misión e funcións establecidos nas súas respectivas normas reguladoras os órganos colexiados seguintes:

- A Comisión Mixta Xunta de Galicia-Igrexa Católica, regulada polo Decreto 84/2017, do 3 de agosto.
- O Consello Superior de Valoración de Bens Culturais de Interese para Galicia, regulado polo Decreto 122/2012, do 10 de maio.
- A Comisión Técnica de Arqueoloxía, regulada polo Decreto 93/2017, do 14 de setembro.

- Consello Asesor dos Camiños de Santiago regulado polo Decreto 93/2017, do 14 de setembro.
- A Comisión Técnica de Etnografía, regulada polo Decreto 60/2008, do 13 de marzo.
- A Comisión de Seguimento e Impulso do Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega, creada polo Decreto 58/2006, do 30 de marzo.
- A Comisión Interdepartamental da Xunta de Galicia para a Normalización Lingüística, creada polo Decreto 258/2006, do 28 de decembro.
- O Consello de Cooperación Bibliotecaria de Galicia, regulado polo Decreto 190/2013, do 19 de decembro.
- O Consello Coordinador de Publicacións da Xunta de Galicia e a Comisión Permanente de Publicacións, regulados polo Decreto 196/2001, do 26 de xullo, polo que se regulan as publicacións da Xunta de Galicia.
- O Consello Asesor do Libro, regulado polo Decreto 178/2007, do 13 de setembro.
- O Consello Asesor do Centro Galego de Arte Contemporánea .
- O Consello de Avaliación Documental, regulado polo Decreto 15/2016 do 14 de xaneiro.
- O Consello de Arquivos, regulado no Decreto 25/2016 do 3 de marzo polo que se regula a súa composición e o funcionamento.
- A Comisión Interdepartamental da Ribeira Sacra, creada polo Decreto 105/2020, do 9 de xullo.
- A Comisión de Toponimia, regulada polo Decreto 174/1998, do 5 de xuño,.
- O Consello de Centros Museísticos de Galicia, regulado polo Decreto 202/2022, do 10 de novembro, polo que se regula a súa composición e funcionamento.
- O Consello Galego de Acción Voluntaria e o Observatorio Galego de Acción voluntaria, creados pola Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.
- O comité Galego de Políticas de Xuventude, creado pola Lei 6/2012, do 19 de xuño, de xuventude de Galicia.
- O Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia e o seu Observatorio Galego de Xuventude, creados pola Lei 6/2012, do 19 de xuño.
- Os Consellos Territoriais de Patrimonio Cultural de Galicia regulados polo Decreto 93/2017, do 14 de setembro.

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude de acordo co Decreto 146/2024, do 20 de maio, polo que se establece a súa estrutura orgánica é o departamento da Xunta de Galicia ao cal lle corresponden as competencias e funcións en materia de promoción e difusión da cultura; a protección do patrimonio cultural de Galicia e dos Camiños de Santiago; a promoción e o ensino da lingua galega, así como a dirección, planificación, coordinación e execución da política lingüística da Xunta de Galicia e a xestión das actuacións en materia de xuventude, participación e voluntariado. Todo isto de conformidade co establecido na Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril, pola que se aproba o Estatuto de autonomía de Galicia, e nas demais normativa que sexa de aplicación.

O exercicio destas funcións e competencias desenvólvese a través de:

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Exercerá as funcións e competencias establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómicos de Galicia así como outras que lle sexan delegadas ou encomendadas pola persoa titular da Consellería e as restantes que lle atribúa o ordenamento xurídico, entre elas as seguintes:

a) O asesoramento e a coordinación de todos os órganos, servizos e entidades instrumentais adscritos á Consellería.
b) A emisión dos informes e a realización dos estudos técnicos e xurídicos correspondentes aos asuntos de que coñezan a Consellería ou as entidades públicas instrumentais adscritas a ela.
c) A remisión dos asuntos que deban someterse ao Consello da Xunta de Galicia ou ás súas comisións delegadas.
d) O seguimento da tramitación e rexistro dos convenios, acordos, protocolos e declaracións subscritos no ámbito competencial da Consellería, así como a tramitación e execución dos convenios, plans, obras, actuacións e convocatorias de subvencións nas materias competencia doutros órganos superiores e de dirección da Consellería, con cargo aos créditos da Secretaría Xeral Técnica.
e) Exercer as funcións correspondentes á persoa encargada da sección do Rexistro de Fundacións de Interese Galego na Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude.
f) A representación da Consellería nos órganos colexiados que exerzan funcións relacionadas coas súas competencias.
g) Velar polo cumprimento da lexislación de igualdade no traballo entre homes e mulleres.

h) A suplencia temporal, nos supostos de vacante, ausencia ou enfermidade, así como nos casos en que sexa declarada a abstención ou recusación, das persoas titulares dos órganos superiores e dos órganos directivos da Consellería a que se refire a disposición adicional cuarta.

SECRETARÍA XERAL DA LINGUA

A Secretaría Xeral da Lingua é o órgano superior en materia de promoción e ensino da lingua galega e de dirección, planificación, coordinación e execución da política lingüística da Xunta de Galicia, e ten como obxectivos impulsar o desenvolvemento e a aplicación da lexislación derivada do artigo 5 do Estatuto de autonomía de Galicia.

En particular, correspóndelle exercer as competencias e funcións seguintes:

a) Promover, impulsar e elaborar propostas lexislativas e regulamentarias que potencien a normalización lingüística e o fomento do uso da lingua galega.
b) Cooperar coa Comisión Interdepartamental da Xunta de Galicia para a Normalización Lingüística e impulsar e coordinar as medidas de política lingüística dos departamentos da Xunta de Galicia mediante a achega do soporte técnico necesario.
c) Programar e desenvolver medidas para o fomento do uso do idioma galego nos diferentes eidos sociais e económicos de Galicia, co fin de incrementar a dispoñibilidade de produtos e servizos en galego.
d) Planificar e desenvolver campañas e medidas de fomento do uso, coñecemento e difusión do galego dentro e fóra do territorio lingüístico galego.
e) Promover, coordinar e desenvolver a política de investigación que favoreza a normalización lingüística nas súas diferentes manifestacións, especialmente no eido do léxico e da terminoloxía.
f) Emitir informe sobre os proxectos de disposicións normativas de carácter xeral que promovan os departamentos da Xunta de Galicia sobre a normalización do uso do galego ou sobre a política lingüística en xeral.
g) Establecer o marco metodolóxico de referencia e os plans e programas para o ensino do galego ás persoas adultas, de acordo coas directrices do Consello de Europa en materia de ensino de linguas.
h) Colaborar co Consello de Europa e con outros organismos nacionais e internacionais en relación cos procesos para a defensa, a aprendizaxe, o ensino e a avaliación das linguas.
i) Convocar e administrar as probas e expedir os certificados de coñecemento de galego.
j) Convocar e administrar as probas e os certificados de tradución e interpretación xurada doutras linguas para o galego e viceversa, así como autorizar as habilitacións directas destes, cando proceda, e a súa inscrición no Rexistro oficial de profesionais da tradución e interpretación xuradas doutras linguas para o galego e viceversa.

k) Promover o diálogo, a cooperación e a colaboración con outras institucións competentes en materia de política lingüística.

l) Promover accións para impulsar a aplicación transversal do principio de igualdade por razón de xénero no eido da política lingüística e o fomento do uso da lingua galega.

m) Coordinar e impulsar accións en materia de toponimia.

n) Calquera outra competencia ou función que lle sexa delegada ou encomendada pola persoa titular da Conselleria.

DIRECCIÓN XERAL DE CULTURA

A Dirección Xeral de Cultura é o órgano directivo ao que lle corresponde exercer as competencias en materia de promoción da cultura.

En particular, correspóndelle exercer as competencias e funcións seguintes:

a) As vinculadas á defensa e promoción dos valores culturais do pobo galego, de acordo co artigo 32 da Lei orgánica 1/1981, do 6 de abril, pola que se aproba o Estatuto de autonomía para Galicia.

b) Promover o acceso universal, igualitario e inclusivo á cultura.

c) O fomento e a promoción da produción literaria, as artes visuais, a danza, a música e as artes escénicas, coreográficas e audiovisuais.

d) A dirección e coordinación das atribucións da Consellería en materia de promoción da lectura e do libro, así como nas materias de bibliotecas, arquivos e centros museísticos.

e) A protección do patrimonio documental, bibliográfico e museístico de Galicia.

f) A coordinación e supervisión das actuacións do Centro Galego de Arte Contemporánea.

g) Calquera outra competencia e función que lle sexa delegada ou encomendada pola persoa titular da Consellería.

DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural correspóndelle a dirección e coordinación das actuacións da Consellería en materia de patrimonio artístico, histórico, arqueolóxico, paleontolóxico, arquitectónico, etnolóxico, antropolóxico, industrial, científico e técnico en toda as súas manifestacións, e, especialmente, as seguintes funcións:

a) A protección, conservación, acrecentamento, difusión e fomento do patrimonio cultural de Galicia, así como a súa investigación, valorización e transmisión ás xeracións futuras.

b) A delimitación e protección dos Camiños de Santiago en Galicia, así como a elaboración de anteproxectos normativos que os afecten.

c) A xestión dos asuntos relacionados co réxime xurídico de protección do patrimonio cultural, en coordinación coa Secretaría Xeral Técnica.

d) A tramitación e xestión dos procedementos de clasificación do patrimonio cultural de Galicia, coa declaración de ben de interese cultural e inclusión no Catálogo. Xestión do Censo do patrimonio cultural de Galicia. Difusión do patrimonio cultural de Galicia.

e) A promoción e xestión das actuacións arqueolóxicas relacionadas coas competencias da Dirección Xeral.

f) A emisión de informes, acordos ou resolucións dos procedementos e intervencións que afecten a protección do patrimonio cultural, conforme a normativa vixente.

g) A realización de informes e estudos que sexan requiridos polas autoridades competentes e, en particular, o informe e asesoramento ás autoridades administrativas, cando sexa solicitado, en materia de protección e conservación do patrimonio cultural, e na adopción das medidas cautelares, correctivas e sancionadoras que se xulguen convenientes.

h) A promoción, dirección e xestión das obras de conservación e restauración do patrimonio cultural promovidas pola Consellería.

i) A realización das actuacións necesarias para o exercicio da potestade expropiatoria e do dereito de adquisición preferente en asuntos relacionados co patrimonio cultural.

j) A preparación e xestión de convenios e protocolos relacionados coas competencias da Dirección Xeral.

k) A elaboración e edición de publicacións de carácter científico, cultural, educativo e divulgativo relacionadas co patrimonio cultural.

l) A proposta de programas e accións de formación, difusión e xestión relacionados co patrimonio cultural.

m) A formulación das correspondentes propostas contables dos expedientes tramitados con cargo aos orzamentos asignados ao seu centro directivo.

n) A dirección do Plan Territorial Integrado dos Camiños de Santiago, así como dos instrumentos de ordenación do territorio que teñan por obxecto a protección dos seus valores culturais.

o) Calquera outra función análoga que lle sexa encomendada.

DIRECCIÓN XERAL DE XUVENTUDE

A Dirección Xeral de Xuventude é o órgano directivo da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ao cal lle corresponde exercer as competencias en materia de xuventude, participación e voluntariado. En particular, correspóndenlle as seguintes funcións:

a) A xestión das actuacións en materia de xuventude, así como as políticas xuvenís de carácter interdepartamental e de apoio ao desenvolvemento da actividade xuvenil.

b) A planificación en materia de xuventude, especialmente a través do Plan estratéxico de xuventude de Galicia, así como a coordinación na elaboración, na execución e na avaliación das políticas transversais de xuventude.

c) O fomento da participación da xuventude na vida social.

d) A coordinación e a supervisión do funcionamento das instalacións xuvenís, tanto as propias da Consellería como as dependentes doutras entidades, e a prestación da asistencia técnica necesaria para dar un servizo de calidade.

e) O fomento da mobilidade xuvenil, dos intercambios xuvenís, tanto no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia coma no resto do Estado e no ámbito internacional.

f) A organización e o funcionamento do Instituto da Xuventude de Galicia e, no seo deste, da Escola Galega de Xuventude.

g) O seguimento na xestión da Rede galega de información xuvenil e a súa promoción e desenvolvemento, en coordinación cos centros de información da Administración xeral do Estado e das comunidades autónomas, velando pola prestación dun servizo innovador e de calidade.

h) A coordinación das funcións informativas e de documentación dos servizos da Rede galega de información xuvenil e a coordinación dos servizos prestados na Rede galega de centros de xuventude, os Espazo Xove.

i) A xestión do Rexistro autonómico das entidades xuvenís, nos termos que establece a Lei 6/2012, de xuventude de Galicia, e todas aquelas actuacións que deriven da aplicación da citada lei.

j) A dirección e a xestión das actuacións en materia de voluntariado, a elaboración e o seguimento dos instrumentos de planificación, de rexistro, da xestión dos órganos colexiados, e todas aquelas actuacións en aplicación da Lei galega 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.

k) A elaboración do anteproxecto de orzamento e a memoria de funcionamento correspondente ao órgano, así como a súa xestión, seguimento e avaliación.

l) Impulsar a aplicación da perspectiva de xénero nas materias da súa competencia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos en materia de cultura son os seguintes:

- Real decreto 1634/1980, do 31 de xullo, de traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia, entre outras, de cultura.
- Real decreto 1706/1982, do 24 de xullo, de consolidación de traspasos efectuados na fase preautonómica á Xunta de Galicia.

- Real decreto 2434/1982, do 24 de xullo, de traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura.
- Real decreto 3356/1983, do 28 de decembro, sobre valoración definitiva e ampliación de medios adscritos aos servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura e adaptación dos transferidos na fase preautonómica.
- Real decreto 1531/1989, do 15 de decembro, sobre ampliación de medios persoais e orzamentarios traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura (bibliotecas, arquivos e museos).
- Real decreto 2167/1994, do 4 de novembro, sobre ampliación das funcións e dos medios adscritos aos servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura (Muralla de Lugo e Castro de Viladonga).
- Real decreto 2168/1994, do 4 de novembro, sobre ampliación de medios adscritos aos servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura (museos).
- Real decreto 2169/1994, do 4 de novembro, sobre ampliación das funcións e os medios adscritos aos servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de cultura (puntos de información cultural).
- Real decreto 1825/1998, do 28 de agosto, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma en materia de execución da lexislación sobre propiedade intelectual.

I.2.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

A AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS

De acordo cos fins que lle atribúe a súa lei de creación (Lei 4/2008, do 23 de maio), ten por obxecto o impulso e a consolidación do tecido empresarial no sector cultural galego.

As súas competencias esténdense á totalidade das actividades culturais e artísticas desenvolvidas por creadores individuais e empresas, na procura dunhas industrias culturais dinámicas, competitivas e innovadoras e, en particular:

- Impulsar a creación e o desenvolvemento de empresas que produzan bens e servizos culturais.
- Favorecer os produtos que difundan a lingua, a cultura e as tradicións propias de Galicia como elemento singularizador no mercado.
- Promover a distribución e a comercialización dos produtos culturais dentro e fóra do noso país.

- Contribuír á mellora na preparación e cualificación artística, técnica e empresarial dos recursos humanos.
- Estimular a creación, avivar o talento e a capacitación e incitar ao recoñecemento social e económico de artistas e autoras e autores no proceso de produción.

Os estatutos foron aprobados polo Decreto 150/2012, do 12 de xullo e modificados polo Decreto 53/2021 do 18 de marzo.

I.2.3. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

A FUNDACIÓN CIDADE DA CULTURA DE GALICIA

A Fundación Cidade da Cultura de Galicia acolle nos seus espazos servizos e actividades destinados á preservación do patrimonio e á memoria, ao estudo, á investigación, á experimentación, á produción e á difusión nos ámbitos das letras e o pensamento, a música, o teatro, a danza, o cine, as artes visuais, a creación audiovisual e a comunicación, á vez que alberga proxectos como a Biblioteca de Galicia, o Arquivo de Galicia ou o Museo Centro Gaiás.

A Cidade da Cultura de Galicia (CdC) constitúese como un espazo de vangarda arquitectónica que debe ser tamén un centro cultural e artístico de emprendemento punteiro pola innovación dos seus contidos. Nese senso, concíbese a CdC como unha plataforma de proxectos para o desenvolvemento da cultura e da sociedade galega e ao servizo dela que busca crear oportunidades e dinamizar o conxunto do sistema cultural galego a través do impulso e a proxección da cultura nun senso amplo, innovador e internacional, co que tamén imprimir un polo de dinamización económica, crecemento e emprego.

A FUNDACIÓN CAMILO JOSÉ CELA

A Fundación Camilo José Cela, situada en Iria Flavia, localidade natal do escritor, foi constituída en 1986 polo Premio Nobel padronés co principal propósito e vontade de gardar todos os seus manuscritos, libros e documentos persoais, xunto coas obras artístico-pictóricas e diversas coleccións de todo tipo, conformando todo iso un legado cultural, artístico e persoal visible e accesible para as persoas que a visitan ou para o persoal de investigación.

No ano 2012, a Xunta de Galicia decretou o "carácter público" da fundación, pasando a estar baixo a tutela directa da Administración Autonómica e denominándose desde entón Fundación Pública Galega Camilo José Cela.

A Fundación ten por obxecto promover o estudo da obra de Camilo José Cela e conservar o seu patrimonio cultural, humano e aínda anecdótico, procurando estender o coñecemento xeral da devandita obra e patrimonio, así como de todas aquelas actividades dirixidas ao fomento da cultura.

Para isto, a fundación:

- Conserva o legado de CJC (máis de corenta e cinco mil volumes), fomenta o seu coñecemento e promove o seu estudo e difusión.
- Desenvolve as súas actividades principalmente no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, aínda que non se establece límite xeográfico ou político algún para a súa actuación.
- Realiza todo tipo de actividades referidas ao ámbito da cultura en xeral e ao literario e artístico en particular.

A FUNDACIÓN MUSEO DO MAR DE GALICIA

A Fundación Museo do Mar de Galicia foi constituída o 30 de decembro do 2002 con sede en Vigo. Por Orde de 26 de febreiro do 2003 (D.O.G núm. 52 do 14 de marzo do 2003) foi recoñecida de interese cultural, estando adscrita á entón Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, que exerce plenamente o protectorado sobre ela. Constitúese ó mesmo tempo como fundación do sector público autonómico e como fundación de interese galego.

O Museo do Mar de Galicia, segundo establecen os seus estatutos, ten por obxecto primordial a xestión e dirección do Museo do Mar de Galicia. Sen prexuízo disto poderase igualmente ocupar en fomento, organización, xestión ou desenvolvemento e difusión de actuacións culturais, científicas, didácticas, socioeconómicas ou calquera outras análogas de interese xeral que, a iniciativa propia ou a proposta doutras institucións, fundacións ou organismos se estime que conduzan a potenciar ou favorecer o desenvolvemento socio-cultural, científico ou económico en Galicia.

Entenderase, entre outras, como actuacións comprendidas dentro do descrito obxecto fundacional:

- A recompilación ou depósito, conservación e análise de fondos documentais de relevancia histórica ou cultural, en calquera tipo de soporte.
- O fomento e difusión de actividades de investigación que poidan contribuír á consecución de fins da Fundación.
- Velar pola catalogación, protección, conservación, investigación e mellora dos bens mobles e inmobles que integren o seu patrimonio, en especial, aqueles con un valor histórico significativo.

- A exhibición ordenada dos seus fondos así como a organización periódica de exposicións científicas e divulgativas acordes ó obxecto da Fundación.
- A promoción, colaboración ou organización de cursos, grupos de traballo, simposios i eventos similares relativos ós fins da Fundación, así como ao desenvolvemento dunha actividade didáctica respecto ós seu contidos.
- A elaboración e publicación de catálogos e monografías dos seus fondos.
- A colaboración con outras institucións, empresas ou persoas na realización de actividades afíns á Fundación, nos termos que se establezan nos correspondentes acordos ou convenios.
- A xestión da Illa de San Simón.

No concernente ó ámbito de actuación do Museo do Mar de Galicia conta con recursos procedentes das súas actividades ordinarias, as transferencias de financiamento da Xunta de Galicia, as vendas de entradas ao Museo, as vendas de artigos relacionados coas súas actividades expositivas e os ingresos por alugueres de instalacións, así como as axudas, subvencións e doazóns percibidas de distintas entidades.

O Museo do Mar de Galicia desenvolve as súas actividades nos edificios propiedade da Xunta de Galicia, destinado ao Museo do Mar de Galicia.

A Fundación tamén xestiona o réxime de visitas, custodia a programación didáctica e xeneral do Centro Arqueolóxico do Areal-Salinae, situado en Vigo, na rúa Rosalía de Castro.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

II.1. DA CONSELLERÍA

A. LIÑAS DE ACCIÓN PREVISTAS NO ÁMBITO CULTURAL

As liñas de acción previstas desde a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude da Xunta de Galicia están dirixidas a reforzar os alicerces ben asentados da cultura galega nos seus diferentes ámbitos, e a mellorar e amplificar o que entre todos e todas vimos edificando ao longo da construción histórica e contemporánea da cultura galega.

As liñas de actuación que conforman a política cultural son a base da planificación das actuacións e dos programas concretos impulsados desde os distintos departamentos que conforman a área de cultura da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude.

A cultura galega afronta os retos e oportunidades para os cales se precisa dunha ollada o máis ampla posible, que teña en conta os novos escenarios en que se desenvolve a súa actividade. Ao longo destes anos, desde a Xunta de Galicia afrontamos a elaboración de diferentes documentos estratéxicos que respondían a esa necesaria adaptación aos escenarios cambiantes, sempre en contacto permanente cos ditos sectores culturais:

- No período 2016-2020 elaborouse a Estratexia da Cultura Galega, na que detectamos necesidades, partillamos liñas estratéxicas e definimos obxectivos no contexto de superación da crise socioeconómica de 2009.
- O contexto da pandemia da covid19 levounos a ter que anticiparnos aos acontecementos e a tomar medidas excepcionais. Para iso, elaboramos o Plan de reactivación cultural, co que Galicia foi a primeira Comunidade Autónoma de España en poñer en marcha unha folla de ruta destas características cuns obxectivos claros nun momento crítico para as estruturas culturais:
  - Salvar o emprego cultural, incentivando o consumo e apoiando a actividade de profesionais e empresas.
  - Impulsar e deseñar novos formatos, que favorecesen a actividade cultural.
  - Manter as estruturas empresarias e laborais da cultura galega.
- E coa superación da crise da pandemia o Goberno galego aprobou o Plan Xeración Cultura (Consello da Xunta do 26 de xaneiro de 2023), que naceu co reto de establecer un amplo marco de traballo que achegase ferramentas concretas e liñas de actuación para...
  - Mellorar o acceso á cultura dos galegos/as conindependencia da súa situación persoal e en todo o territorio, tanto urbano como rural.
  - Apoiar o desenvolvemento das industrias creativas e culturais, especialmente nos ámbitos da innovación e dixitalización.

- Mellorar as infraestruturas culturais e do legado material e inmaterial.
- Promover a creatividade e a diversidade cultural en todas as súas facetas.
- Incentivar a formación dos profesionais do sector.
- Actualizar e adaptar o marco normativo da cultura aos novos tempos.

Polo tanto, cos antecedentes sinalados, a acción estratéxica arredor da cultura galega estrutúrase en 5 eixos tractores:

- Acceso universal á cultura.
- Apoio á creación e aos novos talentos.
- Innovación, dixitalización e modernización.
- Infraestruturas e legado cultural.
- Proxección exterior, internacionalización e formación.

Para visibilizar a posta en marcha das previsións da cada liña estratéxica, formúlanse as seguintes liñas de actuación transversais para 2026:

1) A DINAMIZACIÓN DA CULTURA COMO SERVIZO Á CIDADANÍA

En primeiro lugar, desenvólvense proxectos e programacións culturais que inciden na promoción e na difusión cultural coa finalidade de, por unha banda, apoiar a distribución e estimular o acceso de bens, servizos e produtos culturais galegos dentro e fóra da Comunidade autónoma e, por outra banda, incentivar a presenza, a participación e a diversificación de públicos e garantir o acceso a unha oferta cultural diversa e de calidade por parte da cidadanía.

Galicia dispón dun tecido amplo de institucións culturais que garante o acceso democrático á cultura. Por exemplo, conta cunha rede de bibliotecas públicas, un sistema de centros museísticos e un sistema de arquivos. Nas redes e sistemas anteditos figuran centros de diferente titularidade e condición, entre eles os centros de xestión autonómica: bibliotecas xestionadas pola Xunta de Galicia, museos de xestión ou titularidade autonómica, e arquivos históricos, intermedios e de xestión do Goberno galego.

Tamén contamos en Galicia con diferentes infraestruturas culturais, de titularidade pública e privada, que aseguran un alto nivel de oferta cultural destinada a diferentes tipos de público e con propostas diversas.

E nesa estratexia entran as accións de posta en valor do patrimonio cultural local. Tamén os esforzos de participación activa da cidadanía neste espazo central de convivencia que é a cultura. Aí entra o apoio aos programas de traballo artístico cos colectivos desfavorecidos e o apoio a proxectos de linguaxes de vangarda, escasamente programados e que van axudar a abrir novos camiños colectivos. E aí entra tamén o esforzo de formular programacións pluridisciplinares que

favorezan os transvasamentos de públicos, que non é máis que abrir as portas das diferentes artes para dalas a coñecer.

Exemplos de actividades incluídas nesta liña de acción son os seguintes:

1. No ámbito da dinamización da cultura galega:
   - Apoiar a difusión da oferta cultural por todo o territorio de Galicia mediante programacións propias e en colaboración con outras entidades públicas e privadas.
   - Elaborar as propostas para impulsar a creación cultural e promover e difundir a cultura nos seus diversos ámbitos.
   - Colaborar no impulso ao labor das fundacións culturais, federacións, asociacións e outros colectivos culturais para programar, organizar e coordinar actuacións propias e en colaboración nas actividades de innovación e dinamización da cultura.
   - Poñer en práctica medidas de apoio a creadores/as culturais e a súa participación nas programacións culturais.
   - Colaborar co mantemento, ampliación e mellora da rede de infraestruturas e equipamentos culturais públicos de Galicia, espallados por todo o territorio: centros culturais, bibliotecas, museos, arquivos, auditorios etc.
2. No ámbito do libro, a lectura e as bibliotecas de Galicia:
   - Posta en marcha do Plan de dinamización da lectura de Galicia. Este plan aborda accións para o consolidar o hábito lector e o incremento dos índices de lectura desde 5 eixes estratéxicos: a dinamización social da lectura, o fomento da lectura desde as bibliotecas públicas, desde o ámbito formativo, desde o sector do libro e o establecemento de instrumentos de participación, análise, investigación e innovación no ecosistema da lectura e do libro.

     Entre as medidas que se poñerán en marcha están:
     - Crear unha rede de entidades locais lectoras.
     - Reforzar o papel das bibliotecas como centros de dinamización cultural e lectora, diversificando e actualizando a súa colección física e dixital e potenciando o Club de lectura de Galicia.
     - Facilitar o acceso aos creadores e creadoras por parte do público lector.
     - Impulsar a produción editorial en galego de novos formatos, dixitais e interactivos.
     - Crear o Observatorio da lectura de Galicia.
   - Dinamizar a lectura e o espazo bibliotecario con programas e actividades articulados con esa finalidade: axudas para a mellora das coleccións, potenciar os servizos do Club de lectura de Galicia, poñer en marcha sistemas de difusión da cultura, os creadores e creadoras e as bibliotecas públicas, etc.
   - Mellorar o sistema bibliotecario de Galicia, a través da actualización do servizo das bibliotecas centrais territoriais, mellora dos seus centros e equipamentos, da dotación

de novos fondos e da mellora das coleccións das bibliotecas municipais, así como as bibliotecas móbiles da Xunta.

- Impulsar a actividade da Biblioteca de Galicia, cabeceira da rede de bibliotecas que, ademais de albergar as publicacións vinculadas con Galicia e de acoller numerosas actividades, promove a difusión dos seus fondos a través de exposicións e xornadas formativas e informativas. Coordinar e supervisar o cumprimento da lexislación de depósito legal e participar activamente da recollida e preservación das publicacións físicas e electrónicas galegas a través do Depósito Legal.
- Aumentar os fondos dispoñibles en Galiciana, a biblioteca dixital de Galicia, a súa incorporación a Galiciana-Patrimonio Dixital de Galicia e a mellora da accesibilidade aos seus recursos mediante a incorporación de sistemas semánticos de tratamento dos datos enriquecidos e enlazados.
- Levar a cabo unha formación sectorial cun plan para reforzar as competencias do persoal da rede de bibliotecas a través de xornadas e cursos.
- Desenvolver as directrices de deseño e planificación da política bibliotecaria en aplicación da Lei 5/2012, do 15 de xuño, de bibliotecas de Galicia e do seu desenvolvemento normativo a través do III Mapa de bibliotecas e dos decretos de desenvolvemento da lei.
- Actualizar a Lei 5/2012 e elaborar o seu regulamento.
- Impulsar a conservación do patrimonio bibliográfico mediante a implantación dunha política que facilite a conservación e o control bibliográfico dos documentos e a súa difusión e consulta a través da aplicación das novas tecnoloxías de dixitalización e integración en proxectos supranacionais.
- Promover o libro con programas de apoio aos diferentes axentes do sector, a través de liñas de subvención, de convenios de colaboración ou de actividades directas: axudas á edición e á tradución, celebración das feiras do libro de Galicia, apoio aos creadores literarios e ás fundacións de autor, residencias de creación literaria, presenza da cultura galega e dos seus creadores nas principais Feiras internacionais do libro, etc.

3. No ámbito dos arquivos:
   - Garantir o acceso da cidadanía aos arquivos e á información neles contida, protexer o patrimonio documental de Galicia, a regulación do ciclo vital dos documentos (calquera que sexa o medio ou soporte en que sexan producidos ou recibidos) e os procesos técnicos a el asociados.
   - Impulsar o sistema arquivístico de Galicia a través de novos ingresos de fondos documentais, das melloras nos arquivos dependentes da Xunta de Galicia (reparacións nos edificios dos arquivos históricos, novos equipamentos), da restauración de documentos, das axudas para a conservación e do acceso ao patrimonio dos arquivos e formación.
   - Desenvolver as directrices de deseño e planificación da política arquivística e documental en aplicación da Lei 7/2014, de 26 de setembro, de arquivos e documentos de Galicia e do seu desenvolvemento normativo.

- Avanzar no desenvolvemento do Plan de Arquivos da Xunta de Galicia, aprobado en 2022.
- Potenciar Galiciana. Arquivo Dixital de Galicia.
- Impulsar a actividade do Arquivo de Galicia, co desenvolvemento da súa tarefa corrente de estudos de identificación, valoración e selección de series documentais da Xunta de Galicia.

4. No ámbito dos museos:
   - Coordinar o sistema galego de centros museísticos e dos distintos centros que o integran, así como a inspección dos centros museísticos galegos e o seu patrimonio cultural.
   - Xestionar os museos de titularidade autonómica adscritos a esta consellería, e os de titularidade estatal de xestión transferida á Comunidade Autónoma de Galicia.
   - Xestionar o Rexistro Xeral de centros Museísticos de Galicia.
   - Propoñer unha programación propia e colaborar con proxectos museísticos externos para propiciar unha actividade expositiva e de investigación nos museos de Galicia.
   - Desenvolver as directrices de deseño e planificación da política museística en aplicación da Lei 7/2021, de 17 de febreiro, de museos e outros centros museísticos de Galicia, e do seu desenvolvemento normativo.
5. Nos ámbitos das artes visuais, escénicas e musicais:
   - Difundir a música mediante o apoio ás orquestras galegas profesionais (Orquestra Sinfónica de Galicia e Real Filharmonía de Galicia); a outros proxectos sinfónicos e de cámara; ás programacións líricas; ás propostas máis contemporáneas e experimentais; á música antiga; á ampliación das programacións operísticas; á promoción das músicas populares; o apoio ás programación de baile e música tradicionais e populares; ás agrupacións corais; etc.
   - Apoiar a actividade das galerías de arte e dos profesionais da creación artística contemporánea.
   - Ofertar unha programación diversa e accesible de festivais e outros formatos de difusión cultural.
   - Potenciar a ofertar e o acceso á cultura nos ámbitos rurais.
   - Fomentar o diálogo entre o ámbito formativo e a programación cultural.
   - Difundir as artes escénicas profesionais e afeccionadas.
6. No que atinxe á Cidade da Cultura de Galicia, as novas propostas a iniciar ou executar no exercicio 2026 descríbense de seguido:
   - Finalización, plan de usos e equipamento do Centro de Artes Dixitais. Debe finalizar o proceso para dotar ao centro dos equipos necesarios para a súa posta en funcionamento en 2026. Na segunda metade do ano, de xeito previo á presentación das novas instalacións, darase a coñecer un plan de usos, así como na organización de xornadas co sector e con convidados expertos no eido das tecnoloxías dixitais.

- Instalación de paneis solares ata cubrir o 25-30% do total do consumo de enerxía eléctrica do complexo, o que suporía unha produción anual da orde de 1.800 millóns de Kwh ao ano.
- Desenvolvemento do plan de accesibilidade, con melloras en sete áreas: da información online, na organización e formación, mediante a incorporación de novas tecnoloxías, da información física, da seguridade, dalgúns elementos de arquitectura e do interior dos edificios. Relacionado coa mellora da información online, a Fundación Cidade da Cultura de Galicia contará no 2026 cunha nova web, e desenvolverase unha app a modo de guía de todo o complexo, incluíndo os seus espazos interiores e exteriores, con apartados específicos dedicados á accesibilidade e a inclusión, sendo unha base para xerar contidos culturais en formato dixital para a cidadanía (novas rutas para a saúde, coñecemento do medio natural e a arte nos espazos exteriores). Relacionado co sinalado no II Plan Estratéxico da Cidade da Cultura de Galicia (plan de mobilidade e accesibilidade).
- Solución ao remate da estrutura inacabada no baleiro do inicial edificio para artes escénicas, actualmente convertido no Xardín do Teatro, para almacéns.
- Desenvolver a marca "Gaiás en verde", apostando pola reutilización de materiais, a eficiencia enerxética e a recuperación da relación coa contorna, en sintonía co sinalado no II Plan Estratéxico (programa verde e sustentabilidade).

2) AS ESTRATEXIAS DE PROXECCIÓN EXTERIOR DA CULTURA GALEGA

A proxección exterior da cultura galega é outra das liñas de actuación prioritaria. Traballarase en espazos concretos, fundamentalmente en establecer pontes de diálogo con Portugal e en establecer alianzas cos países de América Latina, fundamentalmente no ámbito audiovisual e musical; e no caso de Portugal, principalmente no ámbito escénico, musical, audiovisual, editorial e das artes visuais.

Daráselle continuidade ás liñas de axuda empresarial para acudir aos principais mercados e feiras do sector audiovisual no mundo. Consensuaremos co sector os mercados nos que facer algunha misión conxunta nos ámbitos musical e escénico.

As políticas de difusión e promoción exterior das industrias culturais galegas articúlanse en dous eixes de acción prioritarios: a presenza nos encontros internacionais (en colaboración con outras entidades e asociacións profesionais dos diferentes sectores culturais); e o apoio á difusión e distribución exterior dos produtos culturais.

Así mesmo traballaremos para:

- Apoiar a proxección do libro e da literatura a través das feiras internacionais do libro, do catálogo de libros infantís e xuvenís en versión trilingüe para a súa distribución nestas feiras

do libro, ou das axudas ás traducións literarias, o proxecto de Pórtico da Literatura Galega en inglés, ou a colección Galician Classics tamén en inglés.

- Apoiar a internacionalización das industrias culturais mediante o apoio económico e loxístico ás empresas galegas nos mercados audiovisuais, liñas de axudas para a distribución de espectáculos escénicos e musicais e a presencia nas principais feiras e mercados do mundo, entre outros proxectos.

Proxectos de cooperación transfronteiriza: Programa Nortear Galicia-Rexión Norte de Portugal (literatura, bibliotecas, intercambio de proxectos expositivos etc.); colaboración co Eixo Atlántico (bienal de pintura, difusión musical etc.) continuaremos co encontro de coprodución entre as produtoras galegas e portuguesas, que tantos froitos están dando.

A través do Centro Dramático Galego continuarase coa estratexia de participación en proxectos internacionais, xa sexa a través de coproducións, programas formativos ou proxectos europeos de máis longo percorrido como o Phoné.

Sobre a proxección cultural a desenvolver na Cidade da Cultura, o impulso, promoción e difusión da cultura en cumprimento dos obxectivos marcados no segundo Plan estratéxico Gaiás 2021-2027, é obxectivo de cara o exercicio 202, así como promover unha actividade e programación atractiva e xeradora de valor para a sociedade e o sector cultural e creativo. Orientarase a acción cultural a novos públicos, apostando pola sustentabilidade e a innovación, e desenvolveranse exposicións que relacionarán o Gaiás co Instituto de Ciencias do Patrimonio (INCIPIT-CSIC), entidade residente no complexo, e con museos estatais (Museo Arqueolóxico Nacional, Museo do Prado, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía,...), e internacionais (British Museum, Museo Nacional de Arqueología de Lisboa, Museo Quai Branly,...)

3) A CONSERVACIÓN, POSTA EN VALOR E DINAMIZACIÓN DO PATRIMONIO CULTURAL

Outra das principais liñas de actuación pública establecidas en materia de cultura é a protección, promoción, conservación e posta en valor do patrimonio cultural.

Á Dirección Xeral de Patrimonio Cultural correspóndelle a dirección e coordinación das actuacións naqueles bens mobles, inmobles ou manifestacións inmateriais que, polo seu valor artístico, histórico, arqueolóxico, paleontolóxico, antropolóxico, arquitectónico, etnolóxico, industrial, científico e técnico, documental ou bibliográfico, deban ser considerados como de interese para a permanencia, recoñecemento e identidade da cultura galega a través do tempo.

A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural da Xunta de Galicia ten varias liñas estratéxicas enfocadas na protección, conservación e difusión do patrimonio cultural galego. A continuación, trasládanse algunhas delas:

- Protección e Conservación do Patrimonio Cultural: A Dirección Xeral traballa na inclusión de bens no catálogo do patrimonio cultural de Galicia, o que garante a súa protección e conservación para as xeracións futuras.
- Difusión e Divulgación: Promove a difusión do patrimonio cultural galego a través de diversas iniciativas, como cursos, charlas, publicacións e outros programas de divulgación.
- Investigación e Estudo: A Dirección Xeral impulsa a investigación e o estudo do patrimonio cultural galego, o que permite profundar no coñecemento da historia e a cultura de Galicia.
- Coordinación e Colaboración: Traballa en colaboración con outras institucións e organismos para garantir a protección e conservación do patrimonio cultural galego.
- Simplificación administrativa: A Dirección Xeral tamén se enfoca na simplificación administrativa e a aplicación da normativa europea relativa ao acceso en liña á información e servizos relacionados co patrimonio cultural.

Unha das principais liñas estratéxicas de carácter permanente é a promoción e a realización de intervencións dirixidas á conservación dos bens integrantes do patrimonio cultural galego máis significativos, en especial aqueles clasificados como Bens de Interese Cultural (BIC), promovendo intervencións en bens do Patrimonio Mundial e dos Camiños de Santiago, así como en bens protexidos, de titularidade pública ou da Igrexa católica, pertencentes ao patrimonio artístico (retablos e pinturas murais entre outros), arquitectónico (bens da arquitectura defensiva, relixiosa e civil, incluídas as manifestacións das primeiras vangardas e o movemento moderno), arqueolóxico, da enxeñería e as obras públicas, ao patrimonio etnolóxico, industrial, científico e técnico e ás coleccións museográficas. Porase especial énfase no Plan de Catedrais e no de Ribeira Sacra.

Esta dirección xeral ten ao seu cargo a xestión das candidaturas a Patrimonio Mundial (UNESCO), das declaracións de BIC e do catálogo e censo do patrimonio así como os procedementos dirixidos á protección do patrimonio cultural.

De igual maneira, correspóndelle a elaboración de normas e propostas para impulsar a protección e valorización dos Camiños de Santiago e fomentar a revitalización destes sen menoscabo do seu coidado e promover e difundir os seus valores intrínsecos impulsando actividades por medio das que se divulgue e facilite a comprensión da enorme potencialidade cultural dos Camiños de Santiago.

Así mesmo, ten a función de fomentar, organizar e supervisar as iniciativas orientadas a garantir a protección, conservación, atención, promoción e difusión do patrimonio moble e inmaterial de Galicia.

Co obxectivo de promover o patrimonio cultural, levaranse a cabo programas destinados a pór en valor este legado, fomentando así a súa apreciación e goce por parte da comunidade. Ademais, desenvolveranse actividades que establezan un vínculo entre a educación e o patrimo-

nio cultural, buscando atraer a atención e o coñecemento sobre este rico acervo común cara ás novas xeracións.

4) O IMPULSO DAS INDUSTRIAS CULTURAIS GALEGAS

O capital creativo de Galicia, que se desenvolveu dun xeito constante ao longo da historia, conta neste momento cun activo cultural de grande importancia que reflicte a evolución dunha sociedade actual e modernizada, que abre camiños de entendemento e de futuro cunha enorme forza e confianza.

A Consellería asume o compromiso de apoiar as correntes nacidas na sociedade e de vertebralas en prol dun desenvolvemento coordinado e integral, para acadar, sobre a base do interese e da responsabilidade da cidadanía, un sector económico emprendedor, capaz de se lanzar á procura de novos públicos e de novos mercados, para o que a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude incentiva novos proxectos e promove accións innovadoras dentro do tecido cultural.

O inicio desta década estivo marcado pola pandemia da Covid-19, o seu efecto no sector cultural, particularmente nas artes escénicas e na música, e as medidas postas en marcha para contribuír á súa recuperación e ao fortalecemento das estruturas empresariais.

A etapa posCovid foi unha intensa aprendizaxe tanto para o sector como para a administración pública, xa que abríronse novas canles de actuación e comunicación para permitir o desenvolvemento de novas liñas de traballo, novas formas de relacionarse, de colaborar e, en definitiva, de afrontar conxuntamente os retos que depara o futuro do sector cultural.

Neses anos púxose de relevo a importancia crecente da industria cultural e a súa influencia no tecido socioeconómico galego, con indicadores claramente positivos como o crecemento do emprego cultural, o gasto das familias en cultura ou incremento da oferta de produtos, bens e servizos culturais tal e como se recolle nos informes de coxuntura do Consello da Cultura Galega, entre outros.

Pero esta recuperación non afectou por igual a todos os segmentos do amplo sector cultural, polo que AGADIC deseñou a implementación de medidas que abranguen toda a cadea de valor do sector, dende a creación ata a exhibición e promoción, poñendo o acento aquelas iniciativas que o propio sector considera prioritarias e aproveitando as oportunidades derivadas de novas fontes de financiamento e programas específicos como o REACT-UE ou o Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia.

Estas experiencias serviron para trazar novas estratexias en campos como o audiovisual, coa nova liña de realización de rodaxes audiovisuais, que terá unha nova convocatoria no ano 2026 ou no fomento da actividade cultural no rural.

Os orzamentos do 2026 permitirán que Agadic continúe co apoio ao ámbito escénico a través de convocatorias de liñas de axuda á creación, festivais, salas privadas e difusión e distribución de produtos culturais. Esta difusión e distribución atopa especial relevancia na programación estable que proporciona a Rede Galega de Teatros e Auditorios coa incorporación de novos espazos e a difusión cultural en todo o territorio a través do programa cultura no camiño.

A través do Centro Coreográfico Galego, implementarase unha nova quenda de proxectos de coprodución, prioridade incluída no plan de danza, elaborado en colaboración co sector e que seguirá a ser a guía nas nosas políticas neste ámbito.

O Centro Dramático Galego continuará coas producións propias, as coproducións e toda a rede de relacións nacionais e internacionais que estamos a tecer durante estes anos, co obxectivo de que todas estas relacións beneficien ao sector privado.

Agadic seguirá impulsando o ámbito audiovisual a través das principais axudas dirixidas á produción, desenvolvemento, talento, festivais e feiras e mercados, así como a incorporación das axudas ao desenvolvemento de videoxogos, un sector que ten un gran potencial de crecemento. A Filmoteca de Galicia continuará no 2026 o seu labor de difusión audiovisual e coa actividade de recuperación e arquivo fílmico. No ano 2026 continuaremos coa liña innovadora para a realización de rodaxes en Galicia a través de incentivos económicos e de accións de promoción en mercados, a través da Galicia Film Commission.

Por último, no ámbito musical desenvolveremos programas de apoio aos principais festivais de música galegos, en coordinación con outros departamentos da Xunta de Galicia, como a Axencia de Turismo, e a exportación dos nosos artistas, a través da liña de distribución. O desenvolvemento do talento musical seguirá a ser unha das prioridades do 2026, ao por no noso foco, unha nova edición das axudas para o fomento do talento musical.

Publicaremos tamén unha nova convocatoria para actuacións nas salas de concertos, que virá a dar un pulo á Rede Galega de Música ao Vivo en plena reformulación.

Como iniciativa máis transversal, e tras a exitosa experiencia do programa Territorio Cultura, no 2026 desenvolverase a liña de axudas para o fomento da actividade cultural en áreas non urbanas, que se financiará con fondos finalistas do Ministerio de Cultura e achegas de fondos propios, convocada no 2025 con carácter plurianual.

Esta situación pon de relevo a importancia da industria cultural e a súa influencia no tecido socioeconómico galego, polo que AGADIC debe seguir priorizando liñas de actuación que permitan a consolidación das estruturas que os propios axentes sociais e entidades xeren, co desenvolvemento de accións que afirmen o traballo das empresas culturais, dos creadores/as e o establecemento de canles de cooperación e colaboración con outras administracións, e coas asociacións e federacións culturais que teñan interese pola cultura galega, así como, colaborar no desenvolvemento das artes escénicas e musicais e das actividades audiovisuais, así como a posta en práctica de medidas de apoio para o colectivo de artistas e creadores que incremente e a súa

participación en programas culturais galegos ou de especial interese para a expansión da nosa cultura, cunha especial protección á danza.

Dentro do plan de convenios incluiremos, un ano máis, o apoio á actividade das principais asociacións do sector, tan necesarias para o tecido cultural como para a administración, no seu labor de ponte entre ambos. Así mesmo, os distintos premios de teatro, música e audiovisual terán neste plan a súa reserva de crédito, así como proxectos estratéxicos para a cultura galega, como a Mostra de Teatro de Ribadavia.

B. LIÑAS DE ACCIÓN PREVISTAS NO ÁMBITO DA LINGUA

O programa 151A –Fomento da lingua galega– concreta o plan de actuación sectorial e transversal de fomento do coñecemento e do uso da lingua galega que se desenvolverá a través da Secretaría Xeral da Lingua, durante o ano 2026.

O obxectivo xeral consiste en difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade propiciando un clima que favoreza o uso cotiá do galego nos diferentes sectores da sociedade, a través de diversas iniciativas de formación, normalización e promoción do galego que buscan impulsar a incorporación desta lingua a calquera ámbito social, económico, cultural e educativo.

De xeito transversal, as liñas de actuación previstas para o ano 2026 e tendo como base o establecido no Pacto pola Lingua, as actividades que se levarán a cabo incidirán en accións concretas que se impulsarán e/ou reforzarán a través de programas, accións e campañas dirixidas á sociedade en xeral, ás familias, ao alumnado dos centros educativos, ao público xuvenil, familiar e infantil e a colectivos específicos como son os neofalantes. As accións descritas para atender ás necesidades do programa son tamén acaídas para incorporar no seu desenvolvemento principios sociais, como son: a igualdade de trato, o respecto á diversidade, a prevención contra a violencia de xénero e outros valores asociados, como é o caso da protección do patrimonio cultural a través de ferramentas tecnolóxicas e dixitais orientadas a preservar a tradición do patrimonio cultural galego e, ao mesmo tempo, potenciar a utilización das tecnoloxías da información e da comunicación.

Para desenvolver este obxectivo xeral, teranse en conta os seguintes aspectos específicos:

- Cómpre aprender a valorar o feito lingüístico galego, garantindo que a lingua galega se poida utilizar en todo tipo de situacións e contextos.
- É necesario prestixiar o uso do idioma galego, conseguindo para este idioma máis funcións sociais, máis espazos de uso e unha presenza meirande en sectores estratéxicos da sociedade galega actual.

- É preciso dotar a lingua dos recursos lingüísticos e técnicos apropiados para poder ser utilizada en todo tipo de ámbitos sociais e institucionais.

Para levar a cabo o obxectivo xeral apuntado anteriormente, é preciso desenvolver liñas de acción que estean vinculadas con diferentes obxectivos operativos.

Obxectivo operativo: difundir a conveniencia de usar o galego nos diferentes sectores da sociedade e fomentar que a lingua galega sexa útil e de uso cotiá en calquera circunstancia e lugar. Este obxectivo considéranse imprescindible para o proceso normalizador e para deseñar as medidas de actuación que sexan necesarias para conseguir unha actitude máis favorable cara a lingua galega e difundir a conveniencia de empregala nos distintos eidos da sociedade con especial atención a franxa de poboación máis nova, o tecido económico empresarial e as súas relacións comerciais cos países de fala portuguesa, a mocidade, o núcleo familiar e outros colectivos sociais con necesidades específicas, como son os neofalantes.

No ano 2026, a Secretaría Xeral da Língua continuará desenvolvendo as que veñen sendo as súas principais liñas de traballo nos últimos anos, centrando os seus esforzos máis importantes en promover a idea de que a lingua galega é útil en calquera ámbito e para todas as funcións e polo tanto poñer en marcha as distintas medidas que se prevexan no novo Plan de Normalización da Lingua galega, unha vez aprobado.

Malia que nunca antes tivera o idioma galego un grao tan alto de coñecemento por parte da poboación, a súa situación aínda precisa mellorar en determinados ámbitos nos que a súa presenza resulta insuficiente. Con tal obxecto, a Secretaría Xeral da Lingua está impulsando unha serie de iniciativas orientadas a crear actitudes positivas cara á lingua propia de Galicia e ampliar os seus usos na sociedade, en especial no ámbito das tecnoloxías e da comunicación. E tamén está a iniciar a impartición de cursos básicos de lingua e cultura galega dirixidas á poboación de fóra de Galicia, de cara a facilitar o seu acceso á nosa lingua e a nosa cultura e , así, favorecer o seu acollemento.

De acordo con isto, a Secretaría Xeral da Lingua quere conseguir para a lingua galega máis funcións sociais e maiores espazos de uso na sociedade civil do século XXI. Agora ben, unha planificación lingüística é algo moi distinto a outros proxectos planificadores, porque a súa executora vai ser toda a cidadanía nas súas empresas, nos seus lugares de traballo, nas súas relacións sociais, nas súas familias e na escola. En definitiva, depende absolutamente do entusiasmo e vontade da cidadanía á que vai dirixido lograr os obxectivos nel establecidos. Por iso, a Secretaría Xeral da Lingua, consciente da importancia de que favorecer o prestixio e o uso da lingua galega é unha tarefa de todos, e non só das institucións, traballa para estender unha visión afable, moderna e útil do galego, para o converter na lingua habitual de comunicación, tanto formal como informal e eliminar os prexuízos que aínda existen sobre esta lingua.

O resultado que se pretende conseguir é difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial atención á franxa de poboación máis

nova, á mocidade, ao núcleo familiar, á escola, aos neofalantes, ao tecido económico empresarial e ás súas relacións comerciais cos países de fala portuguesa e, así mesmo, a calquera outro colectivo social con necesidades específicas para propiciar un clima que favoreza o uso cotiá do galego.

1. Finalización dos traballos de actualización do Plan xeral de Normalización da Lingua Galega de 2004.
2. Publicación e difusión do Plan xeral actualizado.
3. Posta en marcha das primeiras medidas do novo Plan.
4. Actualización, de acordo co novo Plan de normalización, o Plan de dinamización da lingua galega no tecido económico tendo en conta que rematou a súa vixencia no ano 2020.
5. Elaboración , de acordo co novo Plan de normalización, dun plan de acción concreto para dinamizar o ámbito da mocidade por ser un sector da poboación fundamental para a pervivencia do idioma.
6. Publicación do novo Nomenclátor de Galicia 2025
7. Tradución ao galego no ámbito da xustiza dos formularios, documentos e demais ferramentas do novo sistema de xestión procesual Atenea que vai implantar o Ministerio de Xustiza para que estea dispoñible tanto en galego como en castelán.
8. Posta en marcha para implantación do selo de recoñecemento do nivel de uso da lingua galega como distintivo acreditativo do uso do galego na actividade e na xestión diaria das entidades privadas no ámbito socioeconómico.

   Este selo distintivo da Xunta de Galicia recoñece a aquelas persoas físicas, empresas ou entidades no ámbito territorial de Galicia que destaquen no exercicio da súa responsabilidade social empresarial na aplicación das políticas de desenvolvemento do galego.

   A finalidade da implantación deste selo é impulsar, fomentar e visibilizar o emprego da lingua galega nas entidades do ámbito socioeconómico para avanzar na incorporación e extensión do seu uso neste sector, así como ofrecer un proceso de avaliación adaptado, proporcionar asesoramento no proceso de incremento ou afianzamento do uso da lingua galega.
9. En calquera dos ámbitos identificados no parágrafo anterior resulta conveniente aliñar as necesidades e intereses dos colectivos que os conforman con accións en curso impulsadas pola SXL relacionadas coa intelixencia artificial e as tecnoloxías lingüísticas, o sector audiovisual e as plataformas telemáticas con contidos culturais, divulgativos, formativos e de teleformación, de divertimento e de ocio, entre outros. Tamén aliñaranse as necesidades dos intereses do mundo da lusofonía e do neofalantismo coa acción do goberno para executar accións concretas de dinamización da lingua galega no ámbito lusófono e outras dirixidas a mocidade nos lugares que eles frecuentan no seu tempo de ocio e nas redes sociais. Estas accións constituirán unha aposta estratéxica por este colectivo social, dado que son as mozas e mozos os chamados a garantir o futuro da lingua galega. Facilitarémoslle á xente nova que opte pola lingua propia de Galicia en todos os ámbitos da súa vida. Con este fin, daráselle visibilidade ao galego en todas as áreas de acción relacionadas coa mocidade, e moi especialmente na comunicación dixital e redes sociais.

10. A Lusofonía como oportunidade para o galego en diferentes ámbitos culturais e lingüísticos, así como no sector empresarial e nas relacións comerciais e profesionais. Aproveitaranse as fortalezas do galego no mundo lusófono para planificar a nova estratexia de dinamización da lingua galega no sector económico e empresarial que xurde das relacións entre Galicia e Portugal. Desta forma, actualizaranse as liñas de acción do PDLGTE, que tivo vixencia ata o ano 2020, no que se refire as relacións comerciais en ámbitos territoriais cunha lingua de comunicación común.
11. Impulso dos proxectos e programas que faciliten a creación de ferramentas, plataformas telemáticas e produtos audiovisuais de calidade en lingua galega ao alcance da cidadanía no ámbito de actuación da promoción lingüística e das tecnoloxías da comunicación e da información aplicadas á aprendizaxe de competencias lingüísticas en galego e, así mesmo, orientadas a promover a transición dixital para poñer en valor o patrimonio cultural galego ou prover de contidos interactivos lúdicos, formativos ou de entretemento as plataformas dixitais.
12. Plataforma dixital da Lingua Galega para a formación en liña (Celga).

    Continuaremos actualizando os contidos dixitais de formación en liña e de autoformación, para facilitar a preparación das probas acreditativas do coñecemento da lingua galega, e incorporaremos máis recursos didácticos, accesibles para toda a cidadanía, especialmente para as persoas que precisan máis apoio. Os cursos en liña permiten que as persoas reciban formación lingüística dos diferentes niveis Celga sen necesidade de asistencia presencial, o que facilita que poidan facer os cursos persoas que non teñen posibilidade de acudir a un centro físico, polas súas circunstancias persoais, profesionais ou xeográficas.

    A formación en liña non eliminará a formación presencial, moi necesaria e positiva para aquelas persoas que non teñen moitos coñecementos do galego, polo que que non so a manteremos, senón que intentaremos incrementala coa colaboración dos concellos.
13. Plataforma dixital para a realización en liña da probas Celga para a acreditación do coñecemento da lingua galega.

    Estenderemos a realización de probas Celga en liña a máis niveis Celga, unha vez realizada a primeira proba no nivel Celga 4 no segundo semestre do 2025, proba que nos permitirá analizar o funcionamento da plataforma e sacar conclusións de cara ás probas do próximo 2026. Con isto apostamos pola posta en marcha definitiva dunha plataforma dixital que permita demostrar a competencia nos distintos niveis de coñecemento da lingua galega mediante medios telemáticos, o que facilitará o acceso ás probas con independencia do lugar onde se viva.

    A realización de probas Celga en liña será compatible coa realización de dúas convocatorias anuais de probas presencias. Analizaremos a conveniencia de estender a súa realización noutras localidades onde podamos contar co apoio dos Centros de estudos Galegos.
14. Cursos medio e superior de linguaxe administrativa e xurídica.

    Estes cursos teñen a súa base no Plan xeral de normalización lingüística e a súa finalidade é que o persoal funcionario de todas as administracións públicas estea capacitado para realizar en galego o seu traballo profesional, mellorando a súa competencia técnica en galego. Unha

vez actualizados os cursos de linguaxe administrativo, iniciaremos os traballos de actualización dos cursos de linguaxe xurídico medio e superior.

É moi necesario atender a numerosa demanda que hai todos os anos, polo que incrementaremos o número de cursos a impartir, con especial fincapé no persoal da administración de Xustiza. Favoreceremos o acceso a estes cursos a colectivos específicos como persoal de notarías, colexios profesionais...

15. Plan de formación e acollemento ás persoas de fóra de Galicia.

    Un dato incontestable é o incremento da poboación procedente de fóra de Galicia, que non ten ningún coñecemento da nosa lingua propia e tampouco da nosa cultura. A administración ten obriga de promover o emprego do galego e o coñecemento da nosa comunidade en xeral e, en particular, da cultura galega nos distintos ámbitos da poboación e en todos os contextos da sociedade, dirixíndose especialmente aos novos galegos e galegas do exterior.

    De aí que poñamos en marcha un plan de formación básica da lingua e cultura galega en base as necesidades de formación que se detecten pola propia administración autonómica e local e polas organizacións sociais que traballan habitualmente cos colectivos máis necesitados. O obxectivo é fomentar a integración e a inclusión sociocultural efectiva das persoas, dado que aprender o idioma do país de acollida é esencial para integrarse con éxito na estrutura social e produtiva. O que nos permitirá aproveitar o enorme potencial que supón a chegada de persoas de fóra de Galicia e tamén incrementar o número de falantes da nosa lingua.

16. Centros de Estudos Galegos.

    A Secretaría Xeral da Lingua conta cunha rede de centros de Estudos Galegos (37) que nos permite espallar a docencia do galego e a divulgación da nosa cultura a través de convenios con distintas universidades de fóra de Galicia, chegando por primeira vez nos dous últimos anos ao continente africano e asiático. Os recursos dedicados a estes CEG están practicamente estancados nos últimos anos, polo que os centros están acusando dificultades para facer actividades e para ocupar as prazas de lectores no caso dos centros que contan con esta figura.

    En consecuencia, potenciaremos estes centros de estudos galegos, tanto a nivel orzamentario como de recursos didácticos e formativos.

17. Tradutores e Intérpretes xurados.

    No exercicio 2026 teremos en vigor o novo decreto polo que se regula a habilitación profesional para a tradución e a interpretación xurada doutras linguas para o galego, e viceversa. Este decreto ven substituír o Decreto 267/2002, do 13 de xuño, e está en fase de tramitación. Unha vez publicado o decreto iniciaremos a preparación das probas de habilitación para acadar mais profesionais habilitados.

18. Toponimia.

    Á Secretaría Xeral da Lingua lle corresponden ás competencias relativas á coordinación e impulso en materia de toponimia. Estas competencias que, con anterioridade, as exercía outro órgano superior da Xunta de Galicia, incorpóranse ao bloque competencial da SXL e, iso implicou asumir, ademais de competencias propias para impulsar a aprobación do novo

Nomenclátor de Galicia polo Parlamento, a coordinación dos traballos necesarios para a súa constante revisión e actualización. Os eixos de traballo para 2026 son :

18.1 Nomenclátor de Galicia: está previsto publicar o Nomenclátor de Galicia 2025, aprobado polo Consello da Xunta, actualizado en substitución do aprobado no ano 2003.

18.2 Colaboración co Instituto de Estudos do Territorio. (IET) en relación co Plan Galego de Cartografía e Información Xeográfica(PGCIX).

18..3 GALICIA NOMEADA (toponimia.xunta.gal): melloras no ano 2026

- Implementar un novo buscador avanzado ou filolóxico que permita facer buscas de topónimos segundo criterios filolóxicos e poder xerar con eses datos táboas e mapas para ilustrar traballos de investigación dos lingüistas.
- Cargar novas capas de información cartográfica e xeográfica, entre elas as fotos aéreas do PNOA 2022, para dispoñer dun maior nivel de zoom á hora de introducir topónimos puntuais ou en zonas onde existe unha gran densidade de nomes.
- Melloras no deseño da plataforma.
- Publicar unha nova versión actualizada da app Galicia Nomeada para os novos dispositivos móbiles no sistema Andoid e IOs.

18.4 PORTAL TOPONIMIA DE GALICIA: melloras no ano 2026:

- Unificar os tres webs que existen sobre a toponimia de Galicia nun único portal: a de consulta do Nomenclátor; a de Galicia Nomeada e o portal Toponimia de Galicia.
- Novo deseño do portal web acorde coa imaxe corporativa dos portais da Xunta de Galicia.
- Seguir dotando de contidos o portal Toponimia de Galicia. Creación dunha pestana nova para xogos de toponimia.

19. OUTRAS ACTIVIDADES RELACIONADAS COA TOPONIMIA

19.1 Organización de eventos, conferencias, xornadas e convocatorias vinculadas a este ámbito de acción, tal como Toponimízate e convocatorias vinculadas a este ámbito de acción tales como a presentación do novo Nomenclátor de Galicia á sociedade .

19.2 Realización dunha unidade didáctica de Galicia Nomeada para que traballen con ela nos centros educativos de forma pedagóxica para o cumprimento dos obxectivos curriculares de cada etapa educativa.

19.3 Colaboración entre as consellerías que precisan da toponimia para os seus traballos ou as súas páxinas web para levar a cabo Campañas de sensibilización por sectores de cada Consellería sobre a importancia de colaborar neste proxecto de salvagarda da nosa toponimia menor. Aumentar o número de profesionais especialistas en toponimia para poder corrixir os nomes que figuran na cartografía de Galicia.

No ano 2026, a Xunta de Galicia debe entregar ao IGN o Nomenclátor Xeográfico de Galicia cunha toponimia corrixida e normativizada.

20. Programas específicos de apoio a neofalantes.

    A incorporación e atención de neofalantes ao noso sistema lingüístico é unha prioridade de actuación para o ano 2026.

21. Programas de dinamización da lingua galega no ámbito familiar.

    Potenciaranse programas específicos de promoción e dinamización lingüística orientados ás familias para promover a transmisión interxeracional do idioma galego sobre todo en ámbitos urbanos (FalaRedes, Nadal en rede, etc)

22. Proxecto Nós de Intelixencia Artificial.

    Dentro da actividade colaborativa que promove a SXL a través de convenios de colaboración con outras institucións sen ánimo de lucro relacionadas cos procesos de normalización e dinamización da lingua galega e, nomeadamente coas Universidades, cobra especial relevancia a continuidade dos traballos para o desenvolvemento do proxecto Nós.

Nos últimos anos, o impulso da presenza da lingua galega no desenvolvemento dixital xa quedou recollido na estratexia tecnolóxica da Xunta de Galicia, tanto na Axenda Dixital 2014.gal, como na posterior Axenda Dixital de Galicia 2020. Neste ámbito realizáronse importantes esforzos para dotar o galego de ferramentas tecnolóxicas (tradutores automáticos, dicionarios en liña, plataformas en liña para a difusión do coñecemento da lingua galega etc.) e poñelas á disposición do conxunto da cidadanía a través de iniciativas como os recursos lingüísticos do portal web https://www.lingua.gal da Secretaría Xeral da Língua da Xunta de Galicia e, outros, promovidos por diversas institucións e entidades públicas ou privadas. Porén, a situación do galego no contexto dixital non é equiparable a outras linguas como o inglés ou o castelán, polo que precisa dun impulso decidido que a sitúe como lingua de uso convencional nos recursos tecnolóxicos de uso común pola sociedade e para acadar que o galego dea un paso decidido cara adiante no eido das tecnoloxías intelixentes, o "Proxecto Nós" e a súa estratexia de intelixencia artificial ao servizo da lingua galega, aliñarase tamén cos principios inspiradores da nova Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3 2021-2027, para lles dar respostas ás demandas e ás necesidades da sociedade.

No ano 2026, ao abeiro deste proxecto:

1. Colaboración coa USC e AMTEGA para continuar co desenvolvemento do Proxecto Nós de Lingua e IA. O Proxecto Nós é un proxecto de País, transversal e colaborativo no que xa están a colaborar diferentes administracións, entidades sociais e empresas de Galicia, máis, para seguir avanzando e garantir o seu correcto funcionamento, será necesario a colaboración de milleiros de persoas de diferentes formas. A máis importante será a través da doazón de voz. Para que as máquinas sexan quen de nos entenderen cando falamos en galego e de nos responderen na nosa lingua, é necesario dispor de grandes cantidades de datos de voz e de texto. É esencial seguir ampliando un banco de voces que integre falantes de distintos xéneros, idades, variedades dialectais e rexistros, co fin de representar toda a riqueza da nosa lingua. Por tal motivo, resulta imprescindible contratar os traballos relacionados coa

recolleita de voz en galego para a creación dun banco de voces, así como tamén contar con bases de datos para procesar textos.

2. Nova Campaña de captación de voz polos diferentes concellos de Galicia. Como xa se expuxo, é esencial contar cun banco de voces que integre falantes de distintos xéneros, idades, variedades dialectais e rexistros, co fin de representar toda a riqueza da nosa lingua. Por tal motivo, resulta imprescindible contratar traballos relacionados coa recoleita de voz en galego para a creación dun banco de voces no marco do proxecto Nós. Con esa finalidade executaremos unha nova campaña de difusión e divulgación para captación de voces por todo o territorio co obxectivo de recoller o máximo volume de voz posible no período de realización.

   Dentro do deseño desta nova campaña de captación de voz resulta imprescindible establecer dúas liñas diferenciadas aínda que interconectadas entre si: unha campaña de captación en liña e outra campaña de captación física. En ambos os dous casos a recollida de voces levarase a cabo a través da plataforma Common Voice co propósito de democratizar as tecnoloxías da fala.

3. Fontes de texto, é esencial contar con diferentes fontes de texto en galego para poder contar con Corpus de texto así como tamén contar con bases de datos para procesar textos.
4. Portal Gaio e proxecto Nós: Así mesmo no portal público de Gaio, iranse integrando os modelos de tradución neuronal desenvolvidos no proxecto Nós.

C. LIÑAS DE ACCIÓN PREVISTAS NO ÁMBITO DA XUVENTUDE E O VOLUNTARIADO

As liñas de acción da Dirección Xeral de Xuventude para o ano 2026 van encamiñadas a responder ás necesidades actuais da mocidade promovendo a súa participación activa nesta sociedade, garantindo a igualdade, a inclusión e a transversalidade das medidas.

O novo Plan Estratéxico de Xuventude de Galicia 2025-2027 é o instrumento de planificación que guiará as políticas públicas da Xunta de Galicia dirixidas á mocidade do país nos vindeiros anos.

Este plan será o principal instrumento para acadar a transversalidade en materia de xuventude co resto de consellerías da Xunta de Galicia, así como a coordinación coas diferentes administracións públicas que incidan no seu ámbito de aplicación.

O Plan estrutúrase en tres elementos clave:

a) Áreas estratéxicas e obxectivos estratéxicos.
b) Obxectivos operativos.
c) Medidas.

As áreas do Plan Estratéxico de Xuventude son:

1. EDUCACIÓN
2. EMPREGO
3. CREATIVIDADE E ESPÍRITO EMPRENDEDOR
4. EMANCIPACIÓN E VIVENDA
5. SAÚDE E DEPORTE
6. PARTICIPACIÓN E ASOCIACIONISMO
7. VOLUNTARIADO
8. INFORMACIÓN E FORMACIÓN
9. MOBILIDADE E TURISMO
10. DINAMIZACIÓN LINGÜÍSTICA
11. IGUALDADE
12. MEDIO AMBIENTE

Pola súa vez, os obxectivos operativos constitúen as metas concretas que permitirán a consecución do obxectivo estratéxico de cada unha das áreas e as medidas representan as accións ou conxunto de actuacións a desenvolver para materializar cada un dos obxectivos operativos.

Entre as accións que se están a desenvolver neste ano 2026 cómpre nomear as seguintes:

- Contar cunha normativa actualizada no eido da información xuvenil, das instalacións xuvenís, das actividades de educación no tempo libre infantil e xuvenil e da formación neste ámbito.
- Apoiar e desenvolver programas que reforcen a empregabilidade e as competencias profesionais dos/as mozos/as, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional para a súa incorporación ao mercado de traballo, ao tempo que se apoia a adquisición de competencias, destrezas e habilidades desde o ámbito da educación non formal como o Xuventude Mentoring, Xuventude Mentoring na Empresa, Galicia Moza con Alma ou Desafíos Jovens.
- Consolidar un ecosistema de colaboración entre os ámbitos educativo (universidades, centros de formación profesional...), da administración pública e empresarial que, baixo unha idea de traballo en rede, fomenten a mentorizaxe e o apoio á retención de talento en Galicia.
- Fomentar a participación xuvenil na vida pública, o asociacionismo xuvenil e iniciativas culturais e os espazos nos que a mocidade desenvolva a capacidade de dialogar e debater arredor de temas do seu interese para medrar así no emprego de ferramentas democráticas. Neste senso, exemplo vivo desta medida é o programa Parlamento Xove.
- Fomentar a posta en valor do Talento Mozo da nosa comunidade autónoma a través de iniciativas que premien e distingan traxectorias vitais excelentes e/ou sobresaíntes dos mozos e mozas galegos en distintos ámbitos, e favorecer tamén a súa difusión.

- Promover a integración no mercado de traballo das persoas mozas, facilitándolles a obtención do permiso de condución como recurso de mobilidade vinculado ao seu acceso a un posto de traballo. En relación con esta medida é obxectivo desta dirección é ampliar as axudas para facilitar a obtención dos permisos de condución das clases B, C e D.
- Achegar á mocidade actividades que ofrezan alternativas para un tempo libre educativo, formativo e responsable ao longo de todo o ano. Así, procurase a consolidación dos programas desenvoltos como Primavera Xove, Outono Xove e similares.
- Poñer en marcha outras experiencias de participación en programas para a adquisición de habilidades e coñecementos que axuden a completar o desenvolvemento persoal e futura formación profesional dos mozos e mozas galegos.
- Apoiar e asesorar as accións de mobilidade xuvenil e intercambios con outras Comunidades Autónomas e con outros países.
- Potenciar e ampliar as vantaxes e beneficios para a mocidade galega derivados do programa Carné Xove, toda vez que xa se ten facilitado a súa obtención e uso entre a mocidade ao ser enviado de xeito gratuíto a todos os mozos e mozas de entre 12 a 30 anos, facilitando tamén o seu emprego a través da posta en marcha do carné dixital e dunha APP específica.
- Continuar impulsando un plan de formación anual para a mocidade e para o persoal técnico que traballa con ela en distintos ámbitos, adaptando as opcións formativas aos canais dixitais.
- Reforzar a comunicación, información e asesoramento á xuventude naqueles ámbitos que lle son de interese a través, entre outros mecanismos, da Oficia virtual de asesoramento e orientación para a xuventude así como establecer futuras liñas de colaboración coa Consellería de Emprego, Comercio e Emigración para abrir novas oficinas especializadas de información xuvenil.
- Seguir promovendo novas estratexias para impulsar a participación xuvenil, tanto formal como informal, co fin de coñecer as inquietudes e demandas da xente moza para así artellar novas medidas e programas que dean resposta aos retos vindeiros.
- Fomentar no conxunto da xuventude a mentalidade emprendedora, o seu espírito de liderado, o desenvolvemento das súas capacidades creativas, a innovación e as expresións culturais e artísticas, entre outros.
- Facilitar a adquisición dos certificados de educación non formal en materia de xuventude para a súa posterior inclusión no currículo.
- Seguir traballando na mellora dos espazos xuvenís para convertelos en referentes para a mocidade galega.
- Mostrar á sociedade a realidade cuantitativa e cualitativa da acción voluntaria en Galicia e a importancia da implicación das persoas voluntarias no desenvolvemento do progreso social.
- Fortalecer e optimizar as diferentes áreas de actuación da acción voluntaria, no marco sociosanitario, social, ambiental, tecnolóxico, cultural e educativo e de promoción do medio rural, en colaboración e coordinación cos departamentos da Xunta que teñan atribuídas as competencias específicas nas distintas materias.

- Consolidar o Plan de Formación nas distintas áreas de actuación e campos de coñecemento da acción voluntaria, con especial énfase naqueles eidos que demanden maior compromiso social e de mellora asistencial comunitaria.
- Reforzo de programas orientados a colaborar e apoiar a sectores sociais máis sensibles e vulnerables como incentivo e soporte holístico da realidade social existente neste momento.
- Desenvolvemento da nova Estratexia de Acción Voluntaria para os vindeiros anos consonte cos principios a acadar polo Plan Estratéxico de Galicia.
- Seguir impulsando o recoñecemento e traxectoria a nivel individual e colectiva da acción voluntaria, así como daqueles proxectos innovadores nas diferentes áreas sociais mediante a consolidación dos Premios Galicia de Acción Voluntaria.
- Impulsar programas de voluntariado que promovan habilidades e aptitudes na adquisición de experiencias, destrezas e hábitos que faciliten afrontar futuros retos vitais e sociais.
- Fomentar a participación social e as accións de voluntariado que permitan implementar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) no avance da xustiza social e nun horizonte medioambiental sostible.
- Desenvolver as accións de voluntariado orientadas ao recoñecemento do Camiño de Santiago como elemento patrimonial e cultural de transcendental importancia na nosa sociedade.
- Consolidar as diferentes liñas de axuda a entidades de acción voluntaria en materia de voluntariado xuvenil, voluntariado sénior e para entidades sociais orientadas ao recoñecemento social da labor das entidades de acción voluntaria e das persoas voluntarias.
- Incidir na certificación das experiencias voluntarias das persoas voluntarias e no seu valor como documento acreditativo de educación non formal.
- Impulsar o voluntariado cultural interxeracional, poñendo o foco no recoñecemento do talento de persoas maiores e novas, na realización de actividades orientadas ao coñecemento e difusión do patrimonio cultural e patrimonial co que contamos.
- Consolidar o voluntariado ambiental interxeracional como elemento revitalizador e de reforzo da conciencia medioambiental, de intercambio e ampliación de coñecementos e de visibilización do noso rico patrimonio a través da mirada de diferentes xeracións.
- Consolidación da colaboración coas tres universidades públicas galegas no marco da realización de convenios de colaboración para o recoñecemento de créditos aos seus estudantes pola participación en proxectos de voluntariado.

Así mesmo, continuarase traballando no deseño de novos programas que respondan ás demandas e necesidades da mocidade galega:

- Construción de 4 novas residencias xuvenís na Coruña, Ferrol, Santiago e Pontevedra, o que implicará a creación de 500 novas prazas.
- Programa Interrail Galicia-Portugal destinado a fomentar o coñecemento do patrimonio cultural e gastronómico de ambas rexións, a promover o turismo sostible e a fortalecer

as redes xuvenís e a identidade compartida entre Galicia e Portugal, a través dunha viaxe experiencial en tren.

- Programa para a recuperación e modernización de oficios tradicionais. O programa terá como obxectivo ofrecer novas oportunidades formativas e laborais a persoas mozas non ocupadas nin integradas nos sistemas de formación, e suporá unha oportunidade non só polo impacto directo que terá na mocidade senón tamén nas pequenas empresas do sector cultural e artesanal e no propio territorio, tratando de contribuír á creación de emprego, a revalorizar o patrimonio inmaterial e á revitalización das zonas rurais.
- Colaboración coa Consellería de Sanidade para implementar campañas de prevención de suicidio, ansiedade, violencia e adiccións (tamén dixitais), apoiar proxectos de saúde emocional e educación afectivo-sexual en colaboración con centros educativos e asociacións así como desenvolver máis programas de voluntariado contra a soidade non desexada.

II.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS

Véxase o indicado no apartado correspondente ao impulso das industrias culturais galegas.

II.3. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

Véxase o indicado no apartado correspondente a estratexias de internacionalización da cultura.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Fomento do uso do galego nos diferentes sectores da sociedade, a través de diversas iniciativas de formación, normalización e promoción do galego que buscan impulsar a incorporación desta lingua a calquera ámbito social, económico, cultural e educativo.

Durante o ano 2026 cómpre destacar, tendo como base o establecido no Pacto pola Lingua, as seguintes actividades que se levarán a cabo:

- Unha vez estean finalizados os traballos de redacción para a renovación do Plan xeral de Normalización da lingua Galega de data 22 de setembro de 2004, centraranse maiormente en aspectos como as tecnoloxías, as redes sociais, a comunicación, a xuventude, sociedade, o neofalantismo, e a poboación inmigrante.

E, no marco deste Plan xeral, renovaranse o Plan de dinamización da lingua galega no tecido económico (PDLGTE) o cal está prorrogado dende 2020, e tamén o Plan de de dinamización de lingua galega entre a mocidade(PDLGM) que tiña como vixencia ata o ano 2022.

Ademais, unha vez se aprobe este Plan xeral, durante o 2026 e seguintes anos , precisarase desenvolver as distintas medidas e actuacións que nel se contemplarán.

Asi mesmo, segundo o previsto no artigo 7 apartado m) do Decreto 146/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, publicado no DOG número 101 do 27 de maio de 2024, á Secretaría Xeral da Lingua lle corresponden as competencias relativas á coordinación e impulso en materia de toponimia. Estas competencias implican asumir en 2026 os gastos relativos a distintas actuacións neste campo, tales como á publicación do novo Nomenclátor, así como o impulso doutras liñas de traballo xa iniciadas en exercicios económicos anteriores como é o desenvolvemento da Plataforma de Galicia Nomeada do Portal de Toponimia para recompilar a microtoponimia galega e outras actividades formativas e divulgativas.

Actuacións no ámbito da Intelixencia artificial(IE) aplicada á lingua como é caso do Proxecto Nós, constitúen unha liña de acción prioritaria coa finalidade de xerar e compilar unha ampla variedade de recursos lingüísticos dixitais de calidade en galego, gratuítos e, en código aberto, para que poidan ser empregadas por empresas e institucións. Esta liña de acción favorecerá, ademais a creación dun ecosistema de empresas tecnolóxicas que farán posible o desenvolvemento destas actuacións nas que se contará así mesmo coa colaboración da Universidade e de AMTEGA,

e mesmo do Parlamento de Galicia, como é o caso tamén do proxecto Lex.gal, un proxecto desenvolvido conxuntamente polo Parlamento de Galicia, a Xunta de Galicia, a Universidade de Santiago de Compostela e a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia, unha ferramenta aberta a toda a cidadanía para que poida dispor, en rede e con contido permanentemente actualizado, dun acceso á versión consolidada, actualizada e en galego de todas as normas ditadas desde o ano 1981 pola nosa Comunidade.

Creación dun selo para o recoñecemento do nivel de uso da lingua galega para entidades do ámbito socioeconómico de Galicia, o que conlevará arbitrar un procedemento e crear un Rexistro de entidades beneficiarias deste selo.

Implementación para a súa tradución ao galego dos documentos do programa informático de tramitación procesual no ámbito da Xustiza , ATENEA .

Impulso dos proxectos e programas que faciliten a utilización das ferramentas das plataformas telemáticas formativas e produtos audiovisuais de calidade en lingua galega ao alcance da cidadanía no ámbito de actuación da promoción lingüística e das tecnoloxías da comunicación e da información aplicadas á aprendizaxe de competencias lingüísticas en galego.

Dotación dunha nova Plataforma dixital para a realización en liña da probas Celga para a acreditación do coñecemento da lingua galega de tal modo que poidamos ofertar a realización de todos os niveis Celga de maneira telemática, sen prexuízo de manter de maneira ordinaria as probas presencias.

Elaboración do Plan de formación e acollemento ás persoas de fóra de Galicia, co obxectivo é fomentar a integración e a inclusión sociocultural efectiva das persoas, dado que aprender o idioma do país de acollida é esencial para integrarse con éxito na estrutura social e produtiva.

Potenciación dos Centros de Estudos Galegos en canto divulgadores da lingua e cultura galegas, dentro do marco da política de acción exterior recollida na estratexia de Acción Exterior da Xunta de Galicia e no Plan de normalización lingüística.

Todas estas circunstancias levan aparellado a necesidade de prever liñas de gasto en diferentes conceptos e subconceptos orzamentarios do programa de gasto 151A e que poden afectar a diferentes capítulos de gasto (gastos de persoal, bens correntes e servizos, transferencias correntes, transferencias de capital, etc.)

Exposto o que antecede, o deseño dos eixes de traballo da SXL para o ano 2026 son os seguintes:

1. Finalizar co proceso de actualización do Plan xeral de normalización da lingua galega de 22 de setembro de 2004, iniciado en 2025, e no que están traballando diferentes comisións de traballo, e que unha vez aprobadas as distintas medidas conlevará ter que poñer en marcha as distintas medidas que se contemplen no Plan . Así mesmo , en base ao establecido neste

Plan , deberase reimpulsar o Plan de dinamización da lingua galega no tecido económico (PDLGTE)que xa rematada a súa vixencia e se procederá asi mesmo actualizar un Plan específico para o ámbito da mocidade (PDLGM) por ser un sector da poboación fundamental para a pervivencia do idioma.

En calquera dos ámbitos identificados no parágrafo anterior resulta conveniente aliñar as necesidades e intereses dos colectivos que os conforman con accións en curso impulsadas pola SXL relacionadas coa intelixencia artificial e as tecnoloxías lingüísticas, o sector audiovisual e as plataformas telemáticas con contidos culturais, divulgativos, formativos e de teleformación, de divertimento e de ocio, entre outros. Tamén aliñaranse as necesidades dos intereses do mundo da lusofonía e do neofalantismo coa acción do goberno para executar accións concretas de dinamización da lingua galega no ámbito lusófono e outras dirixidas a mocidade nos lugares que eles frecuentan no seu tempo de ocio e nas redes sociais. Estas accións constituirán unha aposta estratéxica por este colectivo social, dado que son as mozas e mozos os chamados a garantir o futuro da lingua galega. Facilitarémoslle á xente nova que opte pola lingua propia de Galicia en todos os ámbitos da súa vida. Con este fin, daráselle visibilidade ao galego en todas as áreas de acción relacionadas coa mocidade, e moi especialmente na comunicación dixital e redes sociais.

2. A Lusofonía como oportunidade para o galego en diferentes ámbitos culturais e lingüísticos, así como no sector empresarial e nas relacións comerciais e profesionais. Aproveitaranse as fortalezas do galego no mundo lusófono para planificar a nova estratexia de dinamización da lingua galega no sector económico e empresarial que xurde das relacións entre Galicia e Portugal. Desta forma, actualizaranse as liñas de acción do PDLGTE, que tivo vixencia ata o ano 2020, no que se refire as relacións comerciais en ámbitos territoriais cunha lingua de comunicación común.
3. Plataforma dixital da Lingua Galega para a formación en liña e adaptación dos procesos tecnolóxicos necesarios para promover que a realización de exames e probas de capacitación dos cursos CELGA sexan en liña mediante medios telemáticos.

   3.1. Impulsar a Plataforma dixital da Lingua Galega para a formación en liña (Celga).

   Continuaremos actualizando os contidos dixitais de formación en liña e de autoformación, para facilitar a preparación das probas acreditativas do coñecemento da lingua galega, e incorporaremos máis recursos didácticos, accesibles para toda a cidadanía, especialmente para as persoas que precisan máis apoio. Os cursos en liña permiten que as persoas reciban formación lingüística dos diferentes niveis Celga sen necesidade de asistencia presencial, o que facilita que poidan facer os cursos persoas que non teñen posibilidade de acudir a un centro físico, polas súas circunstancias persoais, profesionais ou xeográficas. Os cursos de autoaprendizaxe facilitan o acceso a formación durante todo o ano, e non están supeditados a que se faga a convocatoria e a un número de prazas determinado, o que amplía a oferta formativa en todos os niveis.

   A formación en liña non eliminará a formación presencial, moi necesaria e positiva para aquelas persoas que non teñen moitos coñecementos do galego, polo que que non so a manteremos, senón que intentaremos incrementala coa colaboración dos concellos.

3.2. Implantar a Plataforma dixital para a realización en liña da probas Celga para a acreditación do coñecemento da lingua galega.

No ano 2025 temos previsto iniciar a avaliación dos coñecementos para certificar as competencias lingüísticas do nivel Celga 4. A experiencia que esta iniciativa nos vai dar permitirá que no ano 2026 se poidan afianzar os procesos tecnolóxicos e as adaptacións necesarias para avaliar os coñecementos e certificar as competencias lingüísticas dos niveis Celga que se determine, sen que o examinador e as persoas aspirantes teñan que comparecer fisicamente nun lugar determinado. Isto xa se está a facer noutras linguas, como é o caso de español a través do Instituto Cervantes. Implantar esta modalidade de avaliación a distancia vai facilitar que os solicitantes que non poden acudir as probas presencias teñan ocasión de participar nos procesos de acreditación do coñecemento da lingua galega.

Con isto apostamos pola posta en marcha definitiva dunha plataforma dixital que permita demostrar a competencia nos distintos niveis de coñecemento da lingua galega mediante medios telemáticos.

A realización de probas Celga en liña será compatible coa realización de dúas convocatorias anuais de probas presencias. Analizaremos a conveniencia de estender a súa realización noutras localidades onde podamos contar co apoio dos Centros de estudos Galegos.

4. Potenciar os cursos medio e superior de linguaxe administrativa e xurídica.

   Estes cursos teñen a súa base no Plan xeral de normalización lingüística e a súa finalidade é que o persoal funcionario de todas as administracións públicas estea capacitado para realizar en galego o seu traballo profesional, mellorando a súa competencia técnica en galego. Unha vez actualizados os cursos de linguaxe administrativo, iniciaremos os traballos de actualización dos cursos de linguaxe xurídico medio e superior.

   É moi necesario atender a numerosa demanda que hai todos os anos, polo que incrementaremos o número de cursos a impartir, con especial fincapé no persoal da administración de Xustiza. Favoreceremos o acceso a estes cursos a colectivos específicos como persoal de notarías, colexios profesionais...

5. Plan de formación e acollemento ás persoas de fóra de Galicia.

   Un dato incontestable é o incremento da poboación procedente de fóra de Galicia, que non ten ningún coñecemento da nosa lingua propia e tampouco da nosa cultura. A administración ten obriga de promover o emprego do galego e o coñecemento da nosa comunidade en xeral e, en particular, da cultura galega nos distintos ámbitos da poboación e en todos os contextos da sociedade, dirixíndose especialmente aos novos galegos e galegas do exterior.

   De aí que poñamos en marcha un plan de formación básica da lingua e cultura galega en base ás necesidades de formación que se detecten pola propia administración autonómica e local e polas organizacións sociais que traballan habitualmente cos colectivos mais necesitados O obxectivo é fomentar a integración e a inclusión sociocultural efectiva das persoas, dado que aprender o idioma do país de acollida é esencial para integrarse con éxito na estrutura social e produtiva. O que nos permitirá aproveitar o enorme potencial que supón a chegada de persoas de fóra de Galicia e tamén incrementar o número de falantes da nosa lingua.

6. Potenciar os Centros de Estudos Galegos.

   A Secretaría Xeral da Lingua conta cunha rede de centros de Estudos Galegos (37) que nos permite espallar a docencia do galego e a divulgación da nosa cultura a través de convenios con distintas universidades de fóra de Galicia, chegando por primeira vez nos dous últimos anos ao continente africano e asiático. Os recursos dedicados a estes CEG están practicamente estancados nos últimos anos, polo que os centros están acusando dificultades para facer actividades e para ocupar as prazas de lectores no caso dos centros que contan con esta figura.

   En consecuencia, potenciaremos estes centros de estudos galegos, tanto a nivel orzamentario como de recursos didácticos e formativos.

7. Habilitación de Tradutores e Interpretes xurados.

   No exercicio 2026 teremos en vigor o novo decreto polo que se regula a habilitación profesional para a tradución e a interpretación xurada doutras linguas para o galego, e viceversa. Este decreto ven substituír o Decreto 267/2002, do 13 de xuño, e está en fase de tramitación. Unha vez publicado o decreto iniciaremos a preparación das probas de habilitación para acadar mais profesionais habilitados.

8. Plataforma interactiva de educación non formal complementaria da educación regrada en lingua galega.

   Esta acción enmarcase no Plan de acción para o impulso dos contidos dixitais de Galicia e abriríase a porta á produción en galego de produtos audiovisuais de calidade e, tamén, facilitaría a dobraxe a nosa lingua de obras e contidos de calidade e de recoñecemento xeral para o público infantil.

   Neste marco contémplase actuacións de colaboración coa CRTVG e a súa plataforma Xabarín.gal con contidos infantís e xuvenís en galego.

9. Proxecto de Toponimia de Galicia.

   Á Secretaría Xeral da Lingua lle corresponden as competencias relativas á coordinación e impulso en materia de toponimia. Estas competencias que, con anterioridade, as exercía outro órgano superior da Xunta de Galicia, incorpóranse ao bloque competencial da SXL e, iso implicou asumir os distintos eixos de traballo neste ámbito que para 2026 son:

   9.1 - Proxecto Galicia Nomeada e Nomenclator de Galicia: No ano 2026 está previsto publicar o Nomenclátor de Galicia actualizado en substitución do aprobado no ano 2003 e continuar co desenvolvemento da App colaborativa, que se denomina Galicia Nomeada e que se pode descargar en aplicativos móbiles dende o portal da Toponimia de Galicia (toponimia.xunta.gal).

   9.2 - Colaboración co Instituto de Estudos do Territorio (IET) en relación co Plan Galego de Cartografía e Información Xeográfica(PGCIX) no relativo a:

   - Información da revisión do Nomenclátor de Galicia. Toponimia oficial das provincias, concellos, parroquias e lugares correspondente aos traballos de actualización feitos pola Real Academia Galega(RAG) e pendentes de aprobación.
   - Revisión do Nomenclátor Geográfico de España.

- O Nomenclátor Geográfico Nacional require a revisión das denominacións oficiais referenciadas xeograficamente que se utilizan na cartografía oficial. A finalidade deste traballo é a harmonización do Nomenclátor Geográfico Básico de España(NBGE) e os Nomenclátores Xeográficos de cada unha das Comunidades Autónomas. É necesario acometer a tarefa de revisión lingüística por parte da Secretaría xeral da Lingua da toponimia menor de Galicia relacionada cos elementos da orografía e hidrografía para a integración desta información cartográfica no modelo de datos do NGBE que sigue as especificacións Inspire.
- As tarefas de revisión concretaranse nos topónimos relativos a orografía, hidrografía e litoral e que o IGN presenta como dúbidas lingüísticas.
- Acceso ás bases de datos correspondentes a Plataforma Galicia Nomeada da Secretaría xeral da Lingua.
- No marco de actuación do Programa de Cooperación Interreg V A España – Portugal (POCTEP 2014-2020), que se incardinan no proxecto 0358 GEOARPAD "Patrimonio cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal", a Secretaria Xeral da Lingua o Instituto de Estudos do Territorio, a Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia e a Real Academia Galega uniron esforzos para impulsar a recolleita da microtoponimia mediante a plataforma de Galicia Nomeada que permite a incorporación de nomes por parte de moitos usuarios e integra parte das bases existentes.
- Faise necesario a integración desta información toponímica da Plataforma Galicia nomeada no Nomenclator Xeográfico de Galicia(NXG) en proceso de elaboración.
- Revisión por parte da Secretaría xeral da Lingua da toponimia procedente doutras fontes (Catastro, Inventarios de Patrimonio, etc.) para aumentar a súa densidade na Base Topográfica de Galicia 5K.
- Neste senso, é fundamental a formación dunha base toponímica única, que en coordinación coa base de datos de Galicia Nomeada se poida contar cun Nomenclátor Xeográfico de Galicia (NXG), como modelo de datos harmonizado que recolla a toponimia resultado das achegas procedentes da colaboración conxunta das distintas institucións públicas e particulares, e permita a súa continua actualización e bo uso.

9.3 - Outras actividades relacionadas coa toponimia.

Organización de eventos, conferencias, xornadas e convocatorias vinculadas a este ámbito de acción, tales como: a presentación do novo Nomenclátor de Galicia á sociedade.

Realización dunha unidade didáctica de Galicia Nomeada para que traballen con ela nos centros educativos de forma pedagóxica para o cumprimento dos obxectivos curriculares de cada etapas educativa.

10. Programas específicos de apoio a neofalantes.

A incorporación e atención de neofalantes ao noso sistema lingüístico segue sendo unha prioridade de actuación tamén para o ano 2026.

11. Programas de dinamización da lingua galega no ámbito familiar.

    Seguirase programando actuacións específicas de promoción e dinamización lingüística orientados ás familias para promover a transmisión interxeracional do idioma galego sobre todo en ámbitos urbanos (FalaRedes, Nadal en rede, etc) a través da Rede de Dinamización Lingüística .

12. Colaboracións en campañas de difusión relacionadas co proxecto Nos de Intelixencia Artificial.

    Dentro da actividade colaborativa que promove a SXL a través de convenios de colaboración con outras institucións sen ánimo de lucro relacionadas cos procesos de normalización e dinamización da lingua galega e, nomeadamente coas Universidades, cobra especial relevancia a continuidade dos traballos para o desenvolvemento do proxecto Nós. No ano 2026 está previsto unha nova colaboración entre Amtega e a Universidade para seguir desenvolvendo dos traballos da IA aplicada a lingua galega en tódolos ámbitos.

    Así mesmo continuarase colaborando con diferentes administracións, entidades sociais e empresas de Galicia máis, para seguir avanzando e garantir o seu correcto funcionamento, será necesaria a colaboración de milleiros de persoas de diferentes formas. A máis importante será a través da doazón de voz. Para que as máquinas sexan quen de nos entenderen cando falamos en galego e de nos responderen na nosa lingua, é necesario dispor de grandes cantidades de datos de voz e texto. É esencial que un banco de voces integre falantes de distintos xéneros, idades, variedades dialectais e rexistros, co fin de representar toda a riqueza da nosa lingua. Por tal motivo, resulta imprescindible continuar cos traballos relacionados coa recolleita de voz en galego para a creación dun banco de voces no marco do proxecto Nós, así como na recollida de textos.

13. Actividade colaborativa da SXL a través de convenios de colaboración con outras institucións sen ánimo de lucro relacionadas cos procesos de normalización e dinamización da lingua galega. Continuarase esta actividade con outras entidades, tales como a RAG, Universidades, Fundación Galicia-América, etc.
14. Tradución ao galego dos documentos do Programa Informático, para a tramitación procesual, no ámbito da Xustiza, ATENEA.
15. Posta en marcha do Selo de uso da lingua galega.
16. Convocatoria de axudas a Entidades Locais, a entidades Editoriais, para fomentar o uso da lingua galega.
17. Continuaremos coas bolsas de investigación nos proxectos do Centro Ramón Piñeiro e coas bolsas nos lectorados de Lingua galega.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Toda a poboación en xeral e, en particular, colectivos específicos:

A poboación adulta en Galicia e no exterior, o núcleo familiar de convivencia, o publico infantil, a mocidade, os neofalantes e outros colectivos con necesidades especiais (neofalantes, alumnado da ensinanza obrigatoria, universidade, empresas, etc.).

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A gran parte dos programas, plans e accións necesarios para desenvolver as políticas activas de promoción e de sensibilización a prol da lingua galega.

No ano 2025 , en atención aos obxectivos operativos do programa realizáronse diferentes actuacións:

1. Levouse a cabo, a través de distintas comisións de traballo, o proceso de actualización do Plan xeral de Normalización da Lingua Galega de 2004
2. Fomentar o uso do galego nos diferentes sectores da sociedade, principalmente nos sectores considerados prioritarios e estratéxicos (tecido económico, xuventude, lusofonía):
   - Continuación dos programas de dinamización lingüística para as franxas de idade máis novas: como, por exemplo, "Nós tamén creamos", "FalaRedes", 21 días co galego e+.
   - Coñecemento da situación actual do galego nos distintos ámbitos da sociedade, a través do Observatorio da Lingua Galega.
   - Convocatoria de axudas para a edición de recursos didácticos curriculares para niveis non universitarios.
   - Convocatoria de subvencións ás entidades locais de Galicia para fomentar o uso da lingua galega, apoiando a creación, mantemento e reforzamento dos servizos lingüísticos e a realización de programas de dinamización lingüística, nos ámbitos municipal e supramunicipal.
   - Actuacións e afianzamento da Rede de dinamización lingüística (RDL), entre a Xunta de Galicia e as entidades locais, e outras de diversa procedencia (culturais, etc.).
   - Sinatura de convenios con entidades dos diversos sectores sociais para a realización de actuacións de normalización lingüística.
   - Creación e difusión de recursos en galego, tales como tradutores, paquetes ofimáticos, correctores, dicionarios ou vocabularios en liña.
   - Convocatoria de axudas para fomentar o uso do galego nos medios de comunicación impresos e nos seus portais web.

- Desenvolvemento de diversos proxectos de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.

3. Ampliar o coñecemento do galego por parte da cidadanía:
   - Colaboración co Instituto da Lingua Galega, coa Real Academia Galega e coas universidades galegas, así como co Instituto Cervantes.
   - Convocatoria de cursos de formación e probas Celga, acreditativas do coñecemento do idioma galego.
   - Convocatoria das probas de acreditación do coñecemento da lingua galega.
   - Primeira convocatoria de probas Celga en liña no nivel Celga 4
   - Posta en marcha de cursos de lingua e cultura galega para persoas de fóra de Galicia, colaborando a tal efecto coa administración local e con entidades sociais.
   - Realización de xornadas de formación para o profesorado colaborador da Secretaría Xeral da Lingua.
   - Reforzo da oferta formativa en lingua galega para os profesionais ao servizo das administracións.
   - Oferta de asesoramento lingüístico a través do servizo da Secretaría Xeral da Lingua.
4. Incrementar a proxección da lingua e da cultura galegas fóra da comunidade de Galicia:
   - Convenios con universidades de diversos países para desenvolver actividades de difusión da lingua e da cultura galegas.
   - Coordinación das actividades formativas no exterior a través dunha rede de centros de estudos galegos.
   - Colaboración coa Junta de Castilla y León para continuar o proceso de incorporación do galego nos plans de estudo dos centros de ensino primario e secundario.
   - Colaboración con centros de Cataluña (proxecto Galauda), Londres, Caracas, etc.
   - Colaboración con centros docentes de latinoamérica nos que exista alumnado de orixe galego para a impartición de docencia de lingua galega e realización de actividades vinculadas a nosa cultura.
   - Colaboración coa Casa de Galicia en Madrid para levar a cabo cursos e actividades de lingua e cultura galegas, que están a ter moita demanda.
   - Fomento da colaboración entre gobernos en materia de política lingüística.
   - Participación na Rede europea para a promoción da diversidade lingüística (NPLD), e na "Asociación de instituciones evaluadoras de lenguas de Europa" (ALTE).
5. Desenvolvemento de campañas especificas de dinamización lingüística:
   - Campaña anual de celebración das Letras Galegas e outras efemérides de especial significación.
   - Campañas de dinamización lingüísticas dirixidas aos concellos e outras entidades que conforman a Rede de dinamización lingüística en datas determinadas do nadal ou durante a época estival de vacacións escolares.

Calquera das accións previstas nos apartados anteriores terán continuidade no ano 2026.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O referente normativo básico da actuación establécese no artigo 3.2 da Constitución Española sobre a oficialidade das linguas do Estado nas respectivas comunidades autónomas, e no artigo 5 do Estatuto de autonomía para Galicia onde se define que a lingua propia de Galicia é o galego e que os poderes públicos de Galicia potenciarán o emprego do galego en todos os planos da vida pública, cultural e informativa.

Eses mesmos mandatos son reiterados no Estatuto de Autonomía para Galicia (art. 27º.20) e desenvolvidos na Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística, e tamén no Decreto 221/1990, do 22 de marzo, polo que se crea a Comisión Coordinadora para a Normalización Lingüística, onde se establece a necesidade de coordinar as accións promovidas polos distintos estamentos da Administración autonómica para planificar as liñas xerais de actuación externa e interna en materia de normalización lingüística, así como o obxectivo de promover o uso social da lingua galega a través de distintas accións por parte da Administración.

O Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega aprobado por unanimidade do Parlamento de Galicia o 21 de setembro de 2004, que, a modo de marco referencial e partindo dun concepto globalizador, permite, de forma planificada, a concreción e actualización dos grandes obxectivos de política lingüística expresados na Lei de normalización lingüística de 1983.

No marco do ensino non universitario, a lexislación concrétase no Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo, cuxa adecuación á Lei de normalización lingüística ten sido avalada favorablemente polas sentenzas do TSXG corrixido para a súa aplicación mediante as instrucións interpretativas ditadas para tal fin.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa 151A –Fomento da lingua galega– pretende cumprir os obxectivos que prevé a Lei de normalización lingüística e o Plan xeral de normalización da lingua galega, así como os diferentes plans e estratexias que se deseñaron no tempo para promover intervencións determinadas e fomentar que a lingua galega sexa útil e de uso cotiá en calquera circunstancia e lugar.

Estes obxectivos considéranse imprescindibles para o proceso normalizador e para deseñar as medidas de actuación que sexan necesarias para conseguir unha actitude máis favorable cara á lingua galega, e difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial atención a franxa de poboación máis nova, así como o tecido eco-

nómico empresarial e as súas relacións comerciais cos países de fala portuguesa, a mocidade, o núcleo familiar, e outros colectivos sociais con necesidades específicas, como son os neofalantes.

No marco de actuación da Estratexia Dixital 2030, preténdese promover estratexias de acción colaborativas para potenciar a dixitalización do galego e equiparar o seu uso en todo tipo de soportes dixitais e o seu desenvolvemento en recursos tecnolóxicos presentes e futuros que permitirán colocar o galego na vangarda da Intelixencia Artificial IA), nomeadamente naquelas áreas relacionadas coas tecnoloxías lingüísticas(TL) e, de modo xeral, na sociedade e a economía dixitais. O proxecto Nós, no ámbito lingüístico, é un proxecto de país, unha oportunidade para impulsar unha Galicia mellor e unha cultura de vangarda que reforce a fortaleza do sector a través da súa lingua de comunicación.

De acordo con isto, a Secretaría Xeral da Lingua quere conseguir para a lingua galega máis funcións sociais e maiores espazos de uso na sociedade civil do século XXI. Agora ben, unha planificación lingüística é algo moi distinto a outros proxectos planificadores, porque a súa executora vai ser toda a cidadanía nas súas empresas, nos seus lugares de traballo, nas súas relacións sociais, nas súas familias. En definitiva, depende absolutamente do entusiasmo e vontade da cidadanía á que vai dirixido lograr os obxectivos nel establecidos. Por iso, a Secretaría Xeral da Lingua, consciente da importancia de que favorecer o prestixio e o uso da lingua galega é unha tarefa de todos, e non só das institucións, traballa para estender unha visión afable, moderna e útil do galego, para o converter na lingua habitual de comunicación, tanto formal como informal, e eliminar os prexuízos que aínda existen sobre esta lingua.

O resultado que se pretende conseguir) é difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial atención a franxa de poboación máis nova, así como o tecido económico empresarial e a súas relacións comerciais cos países de fala portuguesa , así mesmo, a calquera outro colectivo social con necesidades específicas para propiciar un clima que favoreza o uso cotiá do galego.

Accións concretas para o ano 2026:

1. Desenvolver as medidas que se aproben na actualización do Plan xeral de normalización da lingua galega de 22 de setembro de 2004
2. Reimpulsar e actualizar o Plan de dinamización da lingua galega no tecido económico (PDLGTE) e promover, así mesmo, unha liña de acción planificadora para realizar un diagnóstico e, no seu desenvolvemento, un plan de acción concreto para dinamizar o ámbito da mocidade (PDLGM) por ser un sector da poboación fundamental para a pervivencia do idioma.
3. Impulsar proxectos e programas que faciliten a creación de ferramentas, plataformas telemáticas e produtos audiovisuais de calidade en lingua galega.

   3.1 Plataforma dixital da Lingua Galega para a formación en liña e autoaprendizaxe e comezo das tarefas de adaptación e dos procesos tecnolóxicos necesarios para promover que a realización de exames e probas de capacitación dos cursos CELGA .

Durante o ano 2026 continuaremos avanzando na implementación e fortalecemento da plataforma dixital que permita demostrar a competencia nos distintos niveis de coñecemento da lingua galega mediante medios telemáticos, o que facilitará o acceso ás probas con independencia do lugar onde se viva. Polo que respecta á formación darémoslle continuidade ás tarefas de actualización da plataforma telemática para impartir cursos de formación en versión en liña e en versión de autoaprendizaxe, tanto os relativos ao Celga como os de linguaxes específicos (linguaxe xurídico e linguaxe administrativo, nivel medio e superior). Os cursos en liña permiten que as persoas reciban formación lingüística dos diferentes niveis Celga sen necesidade de asistencia presencial, o que facilita que poidan facer os cursos persoas que non teñen posibilidade de acudir a un centro físico, polas súas circunstancias persoais, profesionais ou xeográficas. Noutro aspecto relacionado cos cursos de formación lingüística desde a perspectiva da avaliación dos coñecementos para a súa certificación, o ano 2026 continuarase cos procesos tecnolóxicos e as adaptacións necesarias para avaliar os coñecementos e certificar as competencias lingüísticas do nivel Celga que corresponda así como doutros cursos de linguaxes administrativos ou xurídicos mediante medios telemáticos sen que o examinador e as persoas aspirantes teñan que comparecer fisicamente nun lugar determinado. Isto xa se está a facer noutras linguas, como é o caso de español a través do Instituto Cervantes. Implantar esta modalidade de avaliación a distancia vai facilitar que os solicitantes que non poden acudir as probas presencias teñan ocasión de participar nos procesos de acreditación do coñecemento da lingua galega.

3.2 Os cursos de linguaxe administrativa e xurídica teñen a súa base no Plan xeral de normalización lingüística e teñen como finalidade que o persoal funcionario de todas as administracións públicas estea capacitado para realizar en galego o seu traballo profesional, mellorando a súa competencia técnica en galego, polo que é necesario atender a numerosa demanda que hai todos os anos. Por iso, incrementaremos os cursos de linguaxes específicos, con especial fincapé nos colectivos que están a demandar mais formación.

3.3 Elaboraremos o Plan de formación para persoas de fóra de Galicia que residen na nosa comunidade, tomando como referencia a experiencia acadada nos cursos impartidos no ano 2025

3.4 Plataforma interactiva de educación non formal complementaria da educación regrada en lingua galega.

Para favorecer contidos audiovisuais en galego para incrementar os fondos dunha plataforma interactiva que, con carácter complementario da educación regrada, contribúa a mellorar a experiencia formativa de nenos e nenas en idade escolar (de 6 a 16 anos) e, así mesmo, promover repositorios de contidos lúdicos e de entretemento de calidade directamente elaborados para o público infantil e que sirvan para mellorar a súa experiencia educativa. Para tales efectos, o repositorio TeCe Redes, será unha ferramenta complementaria para dotar de contidos esa plataforma interactiva e dixital dos recursos formativos e da educación regrada.

Esta acción enmarcase no Plan de acción para o impulso dos contidos dixitais de Galicia e abriríase a porta á produción en galego de produtos audiovisuais de calidade e, tamén, fa-

cilitaría a dobraxe a nosa lingua de obras e contidos de calidade e de recoñecemento xeral para o público infantil.

3.5 Proxecto de Toponimia de Galicia.

No ano 2026 está previsto publicar o Nomenclátor de Galicia actualizado en substitución do aprobado no ano 2003 e continuar co desenvolvemento da App colaborativa, que se denomina Galicia Nomeada e que se pode descargar en aplicativos móbiles dende o portal da Toponimia de Galicia (toponimia.xunta.gal).

GALICIA NOMEADA: melloras no ano 2026

1. Implementar un novo buscador avanzado ou filolóxico que permita facer buscas de topónimos segundo criterios filolóxicos e poder xerar con eses datos táboas e mapas para ilustrar traballos de investigación dos lingüistas.

2. Cargar novas capas de información cartográfica e xeográfica, entre elas as fotos aéreas do PNOA 2022, para dispoñer dun maior nivel de zoom á hora de introducir topónimos puntuais ou en zonas onde existe unha gran densidade de nomes.

3. Melloras no deseño da plataforma.

4. Implementar o novo Nomenclátor de entidades de poboación en Galicia Nomeada.

5. Publicar unha nova versión actualizada da app Galicia Nomeada para os novos dispositivos móbiles no sistema Android e IOs.

6. TOPONIMIA no ámbito lingüístico e cartográfico:

Colaboración co Instituto de Estudos do Territorio(IET) en relación co Plan Galego de Cartografía e Información Xeográfica(PGCIX) no relativo a:

a) Información da revisión 2021 do Nomenclátor de Galicia. Toponimia oficial das provincias, concellos, parroquias e lugares correspondente aos traballos de actualización feitos pola RAG e pendentes de aprobación.

b) Revisión do Nomenclátor Geográfico de España. As tarefas de revisión concretaránse nos topónimos relativos a orografía, hidrografía e litoral e que o IGN presenta como dúbidas lingüísticas.

c) Acceso ás bases de datos correspondentes a Plataforma Galicia Nomeada da Secretaría xeral da Lingua. Faise necesario a integración desta información toponímica no Nomenclator Xeográfico de Galicia(NXG) en proceso de elaboración.

d)Revisión de toponimia procedente doutras fontes (Catastro, Inventarios de Patrimonio, etc.) para aumentar a súa densidade na Base Topográfica de Galicia 5K.

7. PORTAL TOPONIMIA DE GALICIA: melloras no ano 2026:

1. Unificar as tres webs que existen sobre a toponimia de Galicia nun único portal: a de consulta do Nomenclátor; a de Galicia Nomeada e o portal Toponimia de Galicia.

2. Novo deseño da web acorde coa imaxe corporativa dos portais da Xunta de Galicia.

3. Seguir dotando de contidos o portal Toponimia de Galicia. Creación dunha pestana nova para xogos de toponimia.

8. OUTRAS ACTIVIDADES RELACIONADAS COA TOPONIMIA

1.Organización de eventos, conferencias, xornadas e convocatorias vinculadas a este ámbito de acción, tales como: a presentación do novo Nomenclátor de Galicia á sociedade.

2. Realización dunha unidade didáctica de Galicia Nomeada para que traballen con ela nos centros educativos de forma pedagóxica para o cumprimento dos obxectivos curriculares de cada etapa educativa.

4. Programas específicos de apoio a neofalantes.

   A incorporación e atención de neofalantes ao noso sistema lingüístico segue a ser unha prioridade de actuación polo que para o ano 2026 está previsto a súa continuidade.

5. Programas de dinamización da lingua galega no ámbito familiar.

   Potenciaranse programas específicos de promoción e dinamización lingüística orientados ás familias para promover a transmisión interxeracional do idioma galego sobre todo en ámbitos urbanos (FalaRedes, Nadal en rede, etc).

6. Colaboracións e campañas de difusión relacionadas co proxecto Nos de Intelixencia Artificial.

   Dentro da actividade colaborativa que promove a SXL a través de convenios de colaboración con outras institucións sen ánimo de lucro relacionadas cos procesos de normalización e dinamización da lingua galega e, nomeadamente coas Universidades, cobra especial relevancia a continuidade dos traballos para o desenvolvemento do proxecto Nós.

   No ano 2026, ao abeiro deste proxecto continuarase coa campaña de captación de voz a nivel galego para a súa difusión e divulgación polos diferentes concellos de Galicia.

7. Outras accións de continuidade no ámbito de actuación da SXL no eido formativo , dinamizador e normalizador da lingua galega.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa 151A, no desenvolvemento das súas actividades de dinamización lingüística, formación e investigación promove e incide positivamente no emprego dunha linguaxe e imaxes non sexistas, inclusivas, igualitarias, plurais e non estereotipadas, para achegar a súa mensaxe a toda a cidadanía e incrementar o coñecemento e o uso social da lingua galega.

Nº de mulleres e homes potenciais beneficiarias/os do programa de gasto.

Os indicadores con relevancia de xénero máis importantes se concretan como segue:

a) Os contidos e a docencia dos cursos de lingua galega para todos os niveis (incluíndo as linguaxes específicas, a administración xeral, local e de xustiza, etc.) nos que se presta unha especial atención ao fomento da utilización non sexista do galego, empréganse sempre termos xenéricos (persoal colaborador, persoas responsables, etc.), mesmo nas xornadas formativas sempre se inclúe unha epígrafe referida á linguaxe non sexista. O mesmo acontece coas probas de avaliación, onde se adaptan os textos para acadar textos inclusivos e non sexistas.

b) A utilización dunha linguaxe e imaxes inclusivas está presente nas publicacións e traballos de investigación que produce, edita e financia a Secretaría Xeral da Lingua, ademais de aqueloutras nas que colabora directamente.

c) No ámbito da promoción, baste citar que un dos parámetros de valoración das obras que se presentan á convocatoria anual de subvencións para a edición de recursos curriculares en lingua galega, para niveis non universitarios, é precisamente se, de maneira transversal aos obxectivos, competencias e contidos abordados, o material promove: "A igualdade entre as persoas, sexan do sexo, raza, relixión, procedencia, lingua ou condición social que sexan".

d) No ámbito da dinamización lingüística e do impulso de proxectos presencias e dixitais para a súa contratación ao abeiro da convocatoria do repositorio Tece Redes en galego a base 3.5, prevé que: De xeito transversal, os proxectos poderán incluír principios e valores que fomenten a igualdade entre homes e mulleres, o respecto á diversidade e á diferenza, a integración da perspectiva de xénero, o fomento de accións positivas e o

uso da linguaxe non sexista, a solidariedade, a accesibilidade na cultura e calquera dos obxectivos de desenvolvemento sostible propostos pola Asemblea Xeral de Nacións Unidas e que inspiran as actividades da axenda cultural galega, como a fin da pobreza, fame cero, saúde e benestar, accións polo clima, educación de calidade, paz, xustiza, concordia ou institucións sólidas.

Obsérvase unha aceptación significativa e crecente por parte das mulleres cara ás actividades que se veñen desenvolvendo a través do programa 151A.

Persoas destinatarias de cursos: no que vai do ano 2025 temos 2.325 asistentes e un 56 % do alumnado son mulleres. No que respecta os cursos de autoformación, temos actualmente máis de 7.000 participantes, dos que o 55% son mulleres .

Probas para acreditar o coñecemento en lingua galega (CELGA): un 59 % das persoas presentadas son mulleres.

Persoas destinadas nos Centros de Estudos Galegos conveniados en universidade fóra de Galicia: de 25 persoas lectoras, 16 son mulleres.

En distintos programas de dinamización lingüística que leva a cabo a Secretaría Xeral da Lingua no que vai de ano, como: Sesións de teatro , concertos, etc. prodúcese unha maior participación feminina.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS

A Secretaría Xeral da Lingua programa e executa actividades dirixidas ao conxunto da cidadanía, sen diferenciación por sexos, co obxecto de lograr máis e mellores espazos de uso para o galego, velando en todas as súas iniciativas por utilizar una linguaxe igualitaria, plural e non estereotipada das funcións das mulleres e homes na sociedade. Por esta razón, non conta con actividades concretas para as que se poida fixar un orzamento específico.

Con todo, de acordo cos orzamentos aprobados, dedica todos os anos fondos das diferentes aplicacións orzamentarias e, fundamentalmente, do capítulo VI para afianzar accións que incorporen a transversalidade de xénero e o principio de igualdade efectiva entre mulleres e homes (Mínimo 300.000 euros).

Cómpre subliñar a adquisición de obras literarias que poñen en valor o traballo das mulleres, así como espectáculos de pequeno formato que fomenten medidas de acción positivas que contribúen a erradicar os desequilibrios de xénero presentes nas distintas dimensións da vida das persoas, ademais de programas de acción dirixidas ao ámbito educativo (Equipos de Dinamización da Lingua Galega en centros educativos) para avanzar na consecución real da igualdade entre homes e mulleres.

Exemplos:

- 21 días co galego e +: Programa no que o alumnado de diferentes centros educativos falará só en galego dentro e fóra do centro durante 21 días, co fin de impulsar a oralidade en galego; durante o seu desenvolvemento realiza tarefas e vídeos que se difunden no seu blog e nas RR SS sobre diferentes temas, entre eles os relacionados co fomento da igualdade.

- Programa Falamos +, dirixido ao alumnado infantil, no que en diferentes centros educativos impulsarase o galego mediante xogos no recreo e nos que se transmitirá entre eles os relacionados co fomento da igualdade.
- Convocatoria para a elaboración de proxectos de innovación educativa en dinamización Lingüística. Nos que se valoran as medidas para fomentar a igualdade.
- Programa e certame Nós Tamén Creamos!
- No botón dos EDLG na páxina web da SXL existe unha sección de recursos para celebrar o Día Internacional da Muller, o Día contra a Violencia de Xénero. Tamén se difunden recursos para celebrar o Día da Muller e a Nena na Ciencia.
- Premio Fina Casalderrey de literatura infantil pola igualdade.
- Obradoiro de Regueiras no ciclo Elas son Artistas.
- Exposición Juana de Vega, Condesa de Espoz y Mina (1805-1872).Esta exposición busca completar o perfil de Juana de Vega, unha muller que lonxe de limitarse ao seu papel, primeiro de "esposa de " e logo de "viuva de", foi capaz de marcar un perfil propio e de transgredir as fronteiras culturais e de xénero que balizaban unha sociedade construída a partires de criterios masculinos.
- Libros con temática feminista como pode ser: Juana De Vega, Mulleres de Rocha e area, Exeria, A muller medieval, escritos feministas, etc.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

O programa é mixto con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes para a utilización dun galego non sexista, tentando transmitir unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade. Moitas actividades que se están a desenvolver parten da premisa de favorecer actitudes de total igualdade entre ambos os dous sexos.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO

O número de bolseiras do Centro Ramón Piñeiro no ano 2025 e de 21 persoas, 13 mulleres e 8 homes. O número de persoas lectoras nas universidades, tanto dentro como fóra de Galicia é de 25 persoas dos que 16 son mulleres.

Polo que respecta á formación e probas de avaliación temos os seguintes resultados:

a) Persoas destinatarias de cursos: no que vai de exercicio, ano 2025, convocáronse 50 cursos Celga, 12 de Lingua e Cultura galegas e 47 cursos de linguaxes específicas o

que fai un total de 109 cursos, cun total de 3.225 alumnos, dos que mais do 50 % son mulleres.

b) Persoas participantes nos cursos de autoaprendizaxe: actualmente cerca de 6.000 persoas están a desenvolver os cursos de autoaprendizaxe Celga, e o porcentaxe de mulleres supera o 50%.

c) Probas para acreditar o coñecemento en lingua galega (CELGA): No que vai de exercicio 2025 realizouse unha convocatorias de probas Celga nos meses de maio e xuño, na que estaban matriculadas 2.420 persoas, das que 1.452 foron mulleres En novembro haberá unha segunda convocatoria e estimase que o porcentaxe de asistencia de mulleres superará o 50%.

d) En distintos programas de dinamización lingüística que levou a cabo a Secretaría Xeral da Lingua no ano 2025 obsérvase en todos os casos maior participación feminina. Do público asistente máis do 50% son mulleres.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO

A perspectiva de xénero esta presente en todas as actividades que se promoven dende a SXL con fins divulgativos, formativos ou doutra índole da lingua galega. Exemplos poden ser, entre outras, as accións destinadas ao ámbito educativo a través dos EDLG, como o programa 21 días co galego e+, o programa Falamos +, Nos tamén Creamos! ou diferentes campañas nas que de forma transversal procurase darlle relevancia a perspectiva da igualdade de xénero e outros valores universais.

Nos convenios que a SXL asina con outras entidades ou institucións, se polo seu obxecto resulta conveniente realizar estatísticas ou estudos en desenvolvemento das actividades do convenio recóllese unha cláusula para desagregar datos separadamente en función do sexo das persoas afectadas en cumprimento do disposto na Lei 13/ 2021, de 20 de xullo, pola que se modifica o Decreto lexislativo 2/2015, de 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral da Lingua.

III.1.1. PROGRAMA 312F – PROGRAMAS DE SOLIDARIEDADE

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

O programa engloba unha serie de medidas encamiñadas a promover e impulsar accións de voluntariado en diferentes áreas de actuación tales como a socio sanitaria, social, ambiental, tecnolóxica, educativa e cultural que inciden de xeito significativo, na mellora da contorna e no desenvolvemento comunitario e, por outra banda, aspira a garantir a inclusión social e os dereitos básicos das persoas máis desfavorecidas e vulnerables dentro dun marco favorecedor da acción solidaria como elemento de cohesión enriquecedor tanto a nivel persoal como social.

Pretende así mesmo, incidir na formación das persoas voluntarias e das persoas responsables da xestión das entidades de voluntariado facilitando programas formativos que axuden a un mellor desenvolvemento da súa labor no eido da solidariedade e a participación social dentro do marco legal e de recoñecemento dos dereitos e obrigas que lle corresponden a cada unha das entidades implicadas.

Persegue a promoción da cultura da solidariedade impulsando a participación cidadá na realización de accións de voluntariado e participación, a través de campañas de sensibilización e apoio, incidindo na igualdade entre homes e mulleres co obxectivo de acadar unha maior participación dos homes nas accións voluntarias.

Busca a implantación do recoñecemento social da labor das persoas voluntarias que faga visible a súa achega á sociedade en xeral e o das entidades de acción voluntaria como rede organizativa, a través das diferentes liñas de axudas e a través dos Premios Galicia de Acción Voluntaria.

Promove e fomenta a creación dunha rede de voluntariado orientada a apoiar necesidades sociais mediante accións coordinadas e específicas, permitindo deste xeito a optimización dos recursos públicos e privados na execución dos programas.

Impulsa igualmente, de xeito transversal, aquelas accións orientadas ao fomento da igualdade entre mulleres e homes e a promoción e difusión da lingua galega.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Considérase imprescindible a formación e especialización tanto das persoas voluntarias como das persoas xestoras das entidades de acción voluntaria, para optimizar os recursos dos que dispoñen unhas e outras na proxección dunha sociedade máis solidaria.

Do mesmo xeito, o aumento da demanda de intervención por parte dos colectivos en dificultade fai necesario máis que nunca a promoción e recoñecemento desta actividade para

conseguir unha maior participación da poboación en xeral nestas actividades, incidindo na incorporación de maior número de persoas á acción voluntaria.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O programa ten carácter universal dirixíndose a toda a sociedade susceptible de realizar accións de voluntariado como elemento fundamental de cohesión social e desenvolvemento comunitario.

Ademais, é preciso reforzar a colaboración coas entidades de acción voluntaria de carácter privado, a través de axudas que lles permitan desenvolver as súas actividades habituais con persoas voluntarias de calquera rango de idade. Contarase tamén coas ditas entidades para a posta en marcha do Plan anual de Formación do Voluntariado.

O colectivo de persoas maiores ten gañado en autonomía nos últimos anos, pero cada vez son máis os que prefiren vivir nos seus domicilios coa proximidade de servizos sociais adaptados ás súas necesidades.

Por outra banda, conforman un grupo de poboación con experiencia en determinados campos que é preciso recuperar e recoñecer, transmitindo as ditas vivencias ás xeracións máis novas e viceversa. Neste sentido, o voluntariado social interxeracional supón unha boa ferramenta para consolidar experiencias vitais entre persoas maiores e novas que logo poderán ser proxectadas nun contexto social e territorial.

Así mesmo, sabemos que é moi importante revitalizar as zonas rurais, toda vez que estes territorios supoñen unha boa oportunidade de asentamento viable e de proxección destes coñecementos entre xeracións que se orienten á consolidación de proxectos vitais e profesionais vinculados ao territorio.

Por outra banda, o voluntariado ambiental interxeracional permitirá reforzar a conciencia medioambiental, intercambiar e ampliar coñecementos ademais de facer visible o noso rico patrimonio a través da mirada de diferentes xeracións.

Así mesmo, tamén se fomentarán as accións de carácter voluntario arredor do Camiño de Santiago co fin de axudar a difundir e preservar este ben patrimonial, cultural, relixioso e fenómeno social de primeira orde.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Na actualidade existen 1.104 entidades inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, calculándose que preto de 73.065 persoas voluntarias colaboran dun xeito ou doutro, nos programas que estas desenvolven. Os programas de formación desenvolvidos pola Dirección Xeral de Xuventude dende 2009 permitiron formar a máis de 34.251 (datos ata final de 2024) persoas voluntarias e amósanse como un instrumento válido e de absoluta vixencia para mellorar as accións desenvolvidas por estas, optimizar a súa xestión e mellorar a preparación das persoas voluntarias de cara o exercicio do voluntariado.

As liñas de axudas aos programas de concellos e mancomunidades de municipios permitiron atender dende o ano 2009 1.046 solicitudes de axudas (das que foron concedidas en total 875) para desenvolver os seus programas de voluntariado, sendo o importe medio das axudas de 3.380,91 euros por proxecto e ano. Así mesmo, dende o ano 2009 atendéronse 2.962 solicitudes de axudas para programas realizados polas entidades de acción voluntaria (das que foron concedidas un total de 2.516 cunha axuda media de 2.095,52 euros).

No ano 2011 creouse o programa de Voluntariado Xuvenil para a promoción do voluntariado entre os mozos e mozas, e que ten como obxectivo principal impulsar a súa incorporación ás entidades de acción voluntaria. Este programa xa permitiu achegar a 6.259 (datos finais ata 2024) mozos e mozas aos programas de acción voluntaria desenvolvidos polas entidades locais e entidades de acción voluntaria, ao entenderse como un instrumento axeitado para a implicación da sociedade na acción voluntaria.

Os últimos datos cos que contamos, correspondentes ao exercicio 2024, ao abeiro do programa de Voluntariado Xuvenil, reflicten 15 solicitudes de entidades locais e 42 de entidades de acción voluntaria, entre as que se solicitou un importe de 219.898,61 euros, do que 66.450 euros foron de entidades locais e 153.448,61 euros de entidades de acción voluntaria.

Outra liña de axudas foi destinada a entidades de acción voluntaria de carácter privado das que houbo, no 2024, un total de 107 solicitudes entre as que se solicitou un importe de 307.845,58 euros.

No ano 2019 unha nova liña de axudas foi destinada á promoción do voluntariado entre as persoas maiores de 55 anos, o Programa Voluntariado Sénior, que ten como obxectivo principal impulsar programas de atención e acompañamento de persoas maiores que viven soas nos seus fogares coa implicación de persoas voluntarias na intervención dun envellecemento activo e saudable, afrontando o cambio demográfico mediante un enfoque positivo centrado no potencial do colectivo de persoas maiores. Ao abeiro deste programa, no ano 2024 tivemos 10 solicitudes de entidades locais e 28 de entidades de acción voluntaria, entre as que se repartiu un importe de 64.910 euros, dos que 16.120 euros foron parar a entidades locais, e 48.790 euros a entidades de acción voluntaria.

Para o ano 2026 preténdese manter as tres liñas de axudas, tanto as destinadas ás entidades de acción voluntaria como as destinadas aos concellos, consolidando o fomento da acción voluntaria entre colectivos de todas as idades.

Dentro do marco de fomento da acción voluntaria continuaremos promovendo o recoñecemento da labor das entidades de acción voluntaria e das persoas voluntarias, mantendo a orde de Premios Galicia de Acción Voluntaria como mecanismo de visibilidade e gratificación da entrega realizada.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa desenvolverase dentro do marco normativo vixente, establecido pola Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria e a súa normativa de desenvolvemento. En canto aos instrumentos de planificación, unha vez finalizado o período de vixencia da Estratexia de Acción Voluntaria 2016-2018 prorrogada, nestes momentos estase ultimando a elaboración da nova Estratexia de Acción Voluntaria 2026-2030 atendendo ao disposto en materia de voluntariado no Plan Estratéxico de Galicia 2021-2030, xa que moitos dos seus indicadores pódense reforzar grazas á acción voluntaria partindo do feito de que o voluntariado constitúe unha competencia concorrente e transversal en moitos eidos sociais e ambientais, polo que resulta indispensable contribuír a vincular as medidas e actuacións relacionadas coa acción voluntaria coas medidas e actuacións do PEG coa finalidade de promover a complementariedade e reforzar a coherencia.

Neste senso e en relación co OE 1.2.2 Mellorar a calidade de vida da xuventude galega, mellorando as súas competencias e capacidades, incrementando o seu benestar e impulsando a participación e o voluntariado, pretendemos seguir impulsando a emisión de certificados de experiencias voluntarias como elemento curricular facilitador de mellora dunha futura empregabilidade das xeracións mozas, así como fomentar a participación en proxectos e programas de voluntariado aumentando a implicación e o compromiso dos sectores sociais e das persoas voluntarias na mellora social e do medio.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa ten por finalidade principal a sensibilización da sociedade galega en materia de voluntariado, e na igualdade de xénero, así como a formación das persoas voluntarias e dos responsables da xestión das entidades de voluntariado.

Do mesmo xeito persegue a promoción da cultura da solidariedade impulsando á cidadanía a participar nas accións voluntarias a través de campañas de información e apoio e incidindo na participación dos homes na acción voluntaria.

Aposta por Incidir na participación dos mozos e mozas e promove a certificación das actividades de voluntariado e a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Promoción do voluntariado e apoio ás entidades que desenvolven programas no eido da igualdade entre homes e mulleres, na incorporación de homes ao mundo do voluntariado e no eido do acompañamento a vítimas da violencia de xénero.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA

Priorizar nas ordes de axudas aquelas entidades que desenvolvan programas relacionados coa promoción da igualdade de xénero.

- Apoiar cos medios técnicos dispoñibles a incorporación de voluntarias e voluntarios nos programas que neste eido desenvolvan as entidades de acción voluntaria que así o demanden.
- Promocionar a incorporación de homes aos programas de voluntariado.

Estas medidas están destinadas á sociedade en xeral.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Prevese a mellora da implicación social e corresponsabilidade entre homes e mulleres coa finalidade de acadar un desenvolvemento pleno das persoas no ámbito do traballo, afectivo, familiar, persoal, de ocio... mantendo o equilibrio nas distintas dimensións da vida e así contribuír á mellora do benestar social, a saúde e a capacidade de traballo persoal.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO

O éxito das medidas radica na súa universalización ao aplicarse tanto a homes como a mulleres xaque do que se trata é de promover a igualdade de oportunidades entre ambos sexos evitando os efectos perversos e a discriminación que no ámbito social se produce ao ser mulleres as que maioritariamente se implican.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Xuventude.

III.1.2. PROGRAMA 313A - SERVIZOS Á XUVENTUDE

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa tenta levar a cabo un conxunto de actuacións dirixidas a atender as necesidades e intereses dos mozos e mozas galegos/as, creando as condicións favorables para que a xuventude desenvolva as súas capacidades, aproveite o seu potencial e o seu talento, traballe e participe activamente na sociedade e en condicións de igualdade desde a perspectiva de xénero.

Principalmente trátase de facilitar a adquisición daquelas habilidades e aptitudes vinculadas á mellora da súa empregabilidade e inserción no mercado laboral. Para isto, poñeranse en marcha distintos mecanismos como liñas de axuda específicas en distintos ámbitos, orientadas sobre todo a temas de participación xuvenil en proxectos e actividades de educación non formal como paso previo ao emprego así como á adquisición de habilidades e coñecementos que axuden a completar o desenvolvemento persoal e futura formación profesional dos mozos e mozas galegos; tamén programas de asesoramento, titoría e contacto directo co ámbito profesional a través de estadías formativas en empresas; convocaranse accións formativas empregando ferramentas dixitais; accións de orientación e información no eido do emprego ou da vivenda; de posta en marcha de programas de mobilidade xuvenil; accións para premiar e visibilizar o talento mozo; de fomento do asociacionismo e da información xuvenil; de ampliación das vantaxes e beneficios vinculados aos carnés de servizos para os mozos e mozas; de orientación e prevención de condutas de risco, etc., sempre en igualdade de oportunidades entre mozos e mozas.

Así mesmo, tamén se promoverán actividades que ofrezan alternativas á mocidade para un tempo libre educativo, formativo e responsable ao longo de todo o ano e traballarase para mellorar os espazos xuvenís co obxectivo de convertelos en referentes para a mocidade galega.

O exposto anteriormente tradúcese para o ano 2026 nunha continuidade da senda iniciada en anos anteriores para a consolidación e mellora de programas anteriores e o inicio de novos programas, deste xeito:

- Convocarase a IV edición do programa Xuventude Mentoring na Empresa, cuxa finalidade é reforzar a empregabilidade e as habilidades e competencias profesionais das persoas mozas inscritas no Sistema nacional de garantía xuvenil, non ocupadas e non integradas nos sistemas de educación ou formación, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional para a súa incorporación ao mercado de traballo. Desde o ano 2023 preto de 300 persoas mozas se beneficiaron dunha bolsa de formación e realizaron estadías formativas en máis de 150 empresas de diferentes sectores, de xeito que a continuidade do programa considérase necesaria para avanzar na inserción laboral da mocidade dado o seu éxito.
- Convocarase unha nova edición de Xuventude Mentoring, un programa integral de formación e mentoring destinado a persoas mozas tituladas e inscritas no Sistema Nacional de Garantía Xuvenil na Comunidade Autónoma de Galicia. O obxectivo do programa é favorecer a transición á vida laboral das persoas mozas con estudos de grao ou de formación profesional. O programa está destinado á mellora das habilidades e competencias para a busca de emprego, tanto por conta propia como por conta allea, a través de accións formativas, actividades de networking e dunha rede de persoas mentoras procedentes do empresariado galego, que ofrecerán asesoramento e apoio.

  Desde a súa posta en marcha no ano 2021 ata a actualidade, desenvolvéronse VII edicións nas que participaron preto de 1500 persoas mozas cunha porcentaxe de inserción laboral que supera o 50%.
- Convocarase unha nova edición do programa Galicia Moza con Alma, un programa de inclusión social dirixido ás persoas mozas máis desfavorecidas que teñen dificultades para acceder ao traballo ou á formación por diversos motivos, tanto individuais como estruturais.

  A finalidade deste programa é reforzar a empregabilidade e as habilidades e competencias profesionais das persoas mozas máis desfavorecidas, que teñen dificultades para acceder ao traballo ou á formación por motivos individuais ou estruturais, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional e tamén confianza en si mesmos, para a súa incorporación ao mercado de traballo.

  A continuación deste programa para o ano 2026 é primordial para afondar na achega de apoios para a integración social da mocidade máis desfavorecida.
- Promoverase unha nova edición do Parlamento Xove. O obxectivo deste programa é potenciar as habilidades individuais e en grupo, entre as que destacan o desenvolvemento da capacidade de selección de información, a expresión escrita, a expresión oral, a orixinalidade, a argumentación razoada, o traballo en equipo ou a convivencia. Así mesmo, Parlamento

Xove fomenta a lectura, a escritura, o emprego das novas tecnoloxías con fins informativos e culturais e o respecto polas ideas dos demais.

Desde o seu inicio no ano 2010, neste programa de formación teñen debatido un total de 690 equipos de centros escolares galegos de ESO, Bacharelato e de universidades, e participaron 3.332 persoas. A continuación do programa para o ano 2026, que acadou un éxito notable na edición de 2025, garantirá.

- Convocarase unha nova edición de Xuventude Crea, un certame de creadores novos que pretende actuar como estímulo económico para a mocidade, pero ante todo quere ser un trampolín para mostrar as propostas da mocidade galega, un escaparate no que o público poida coñecer a estes novos talentos e ás súas obras nun amplo abano de especialidades artísticas, e tamén ofrecerlles a oportunidade de dar a coñecer o que fan, actuar como a canle de divulgación das inquietudes artísticas individuais e colectivas da xuventude galega, e fomentar entre os mozos/as actividades de ocio e tempo libre saudable.

  Ademais dos premios para cada unha das 16 especialidades artísticas, a convocatoria prevé axudas económicas para as persoas participantes que accedan á fase final de determinadas especialidades e, o que é máis importante, as obras finalistas e premiadas terán a vantaxe de ser obxecto de difusión e promoción de forma que se fará visible o talento e a creatividade das súa persoas autoras.

  Programa emblemático da Dirección Xeral de Xuventude, dado o seu éxito daráselle continuidade para o ano 2026.

- Afondarase na procura de medidas para favorecer a emancipación da xuventude, cunha nova convocatoria do programa de axudas "Bono Emancípate". Medida pioneira a nivel estatal, trátase dunha axuda económica destinada ás persoas mozas traballadoras que aluguen ou adquiran en propiedade unha vivenda, para contribuír a sufragar os gastos derivados da súa emancipación nunha vivenda distinta da dos/das seus/súas proxenitores/as, que non sexan os do prezo de adquisición ou da renda de alugueiro, como son os derivados dunha mudanza, a adquisición de mobiliario e artigos de decoración en xeral, electrodomésticos, enxoval de cociña e baño, téxtil de fogar e gastos de xestoría ou notaría. Dado o éxito deste programa na convocatoria de 2025, é prioritaria a súa convocatoria para o ano 2026.
- Continuaranse cos programas dirixidos a mellorar as posibilidades de empregabilidade da mocidade, coa convocatoria das axudas para facilitar a obtención dos permisos de condución clases A2 e B á mocidade galega, que goza dun grande éxito. Manterase a axuda á obtención do permiso de circulación da clase A2 para a condución de motocicletas cunha potencia máxima de 35 kW, así como o requisito que a unidade de convivencia das persoas solicitantes non supere un determinado limiar de renda co obxecto de dotar dunha maior equidade ao programa. Dado o éxito deste programa nas convocatorias anteriores (máis de 17.000 solicitudes na convocatoria de 2024), é unha prioridade a súa convocatoria para o ano 2026.
- Co obxecto de continuar a ofrecer a posibilidade de que a xuventude galega empregue o seu tempo libre estival participando en actividades de educación non formal de carácter lúdico, cultural, deportivo, formativo, etc. cada ano preséntase a Campaña de Verán, unha

iniciativa ambiciosa que non só é unha actividade de ocio para os mozos e mozas galegos, senón que tamén é un recurso de conciliación da vida familiar e laboral. Ademais contribúe á dinamización e xeración de emprego no sector dos educadores no tempo libre.

Esta iniciativa segue a ser un referente a nivel de todo o Estado, ofrecendo unha atractiva programación que a converte en destino preferente para os mozos e mozas galegos, doutras comunidades autónomas e do estranxeiro, aos que se facilita un recurso de ocio educativo de primeiro nivel.

A Campaña de verán da Xunta de Galicia é unha actividade plenamente integradora e inclusiva, na que todos os mozos e mozas participan en igualdade de condicións e con independencia das súas necesidades específicas, que tratan de ser sempre debidamente atendidas co persoal de apoio especializado que se precise.

No ano 2025, baixo o lema "Modo Verán Activo", ofertáronse 11.630 prazas, durante os meses de xullo, agosto e setembro, distribuídas entre campamentos en Galicia, programas de intercambios bilaterais con outras comunidades autónomas, campos de voluntariado en Galicia, noutras comunidades autónomas e no estranxeiro, minicampamentos "Coñece Galicia" de 5 días de duración, uso de instalacións xuvenís por parte de entidades e grupos de persoas mozas non asociadas, e actividades de ocio alternativo para maiores de 18 anos, e o éxito de participación foi rotundo. Trátase do programa máis emblemático da Dirección Xeral de Xuventude, que para o ano 2026 continuará con novidades nas temáticas das actividades e nas instalacións nas que se desenvolverán.

Nesta mesma liña, co fin de desestacionalizar as opcións de educación no formal e tempo libre da mocidade, continuarase coa oferta da campaña Campas 360, o programa de educación non formal dirixido á mocidade galega baixo o formato de factorías de innovación, que tivo como finalidade ofrecer actividades formativas e de lecer en fins de semana do mes de maio de 2025, en instalacións da Xunta de Galicia. Con esta nova iniciativa a Dirección Xeral de Xuventude pon a disposición da mocidade galega unha actividade de fin de semana cunha completa programación de actividades que van dende a formación e a convivencia colaborativa ata o deporte e o ocio, cunha visión integral 360 que lles permita gozar dunha alternativa de ocio e lecer saudables. Dado o éxito da edición de 2025, realizarase unha nova para o ano 2026, incluíndo novidades nas temáticas e nas instalacións, variando as alternativas a ofertar.

- Continuarase a promover a participación da mocidade para potenciar o liderado e as competencias transversais para a súa empregabilidade da mocidade, a través do financiamento de proxectos pensados e xestionados polas propias mozas e mozos a través do programa Iniciativa Xove. No 2025 retomouse esta iniciativa, un dos programas con maior aceptación entre a mocidade, dándoselle unha especial valoración aos proxectos que teñan unha vocación de permanencia no tempo de cara a favorecer a empregabilidade, o emprendemento, e o cooperativismo. Para estes efectos, e co obxectivo de crear sinerxías que poidan constituír o xerme dunha futura oportunidade laboral, facilitouse a comunicación das persoas beneficiarias, particularmente dos grupos informais, cos Polos de emprendemento co obxectivo de obter o apoio e asesoramento necesarios para que os seus proxectos vinculados ao

territorio poidan consolidarse. O programa foi un éxito, polo que de cara ao ano 2026 convocarase unha nova edición na que se valorará a introdución de cambios na tipoloxía dos proxectos.

- No ámbito da formación, a consellería competente en materia de xuventude, a través da Dirección Xeral de Xuventude, ven ofertando anualmente (normalmente no último cuadrimestre do ano) un Plan de formación no ámbito da acción voluntaria e xuvenil en Galicia, coa finalidade de ofrecer formación en liña e presencial en materia de voluntariado e xuventude. De xeito específico, os cursos da área de xuventude están orientados á formación de profesionais e educadores do sector do ocio educativo e tempo libre e de persoal técnico que traballa coa mocidade, así como á formación da mocidade en xeral. Para o ano 2025 o plan de formación incluíu os cursos máis demandados en edicións anteriores e engadíronse outros de moita actualidade, como os dirixidos á figura do/da delegado/a de protección de menores que esixe o artigo 48 da Lei Orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección integral á infancia e a adolescencia fronte á violencia, tamén coñecida como LOPIVI. O plan de formación do ano 2026 incluirá novos cursos tendo en conta a grande demanda de formación no eido da protección á infancia e a adolescencia fronte á violencia.
- Convocarase unha nova edición das axudas con cargo ao 0,7% do IRPF e do imposto sobre sociedades, vía esencial de sostemento das axudas públicas para a realización de programas de interese xeral, que en Galicia permitiu a execución, nos últimos anos, de importantes programas e significativos investimentos por parte dos departamentos da Xunta de Galicia que implementan as liñas de subvencións con cargo á dita asignación. Dado o seu éxito, para o ano 2026 está continuarase con esta iniciativa que, ano tras ano, permitiu subvencionar actuacións e proxectos realizados polas entidades do terceiro sector de vital importancia para a vertebración social no marco da asignación tributaria que a cidadanía realiza na súa declaración anual da renda.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O programa inclúe accións e medidas dirixidas ao colectivo da poboación xuvenil da Comunidade Autónoma de Galicia, entendida como a poboación con idades comprendidas entre os 14 e 30 anos, se ben, excepcionalmente, se amplían determinadas accións á poboación con idade inferior ou superior a esta.

Algunhas actuacións están dirixidas ás entidades, colectivos e perfís profesionais que traballan coa poboación xuvenil.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A mocidade segue a constituír un dos colectivos de atención prioritaria para o goberno galego no actual contexto económico e demográfico. Temos que falar dunha tendencia xene-

ralizada segundo a cal se acrecenta o proceso de envellecemento da poboación. Os mozos e mozas caracterízanse por ter un número reducido de fillos e a idades tardías. A crise consolidou a tendencia clásica á tardía emancipación residencial e familiar da poboación nova: a mocidade desexa emanciparse, pero con estabilidade.

POBOACIÓN MOZA

Segundo os últimos datos dispoñibles (2024), a comunidade autónoma de Galicia conta cun total de 404.403 persoas con idades comprendidas entre os 14 e os 30 anos, o que representa o 14,95 % do total da poboación galega. En canto á distribución por sexo, o número de mozos supera o de mozas en algo máis de 9.000; así, eles representan o 51,12 %.

A franxa de idade de 14 a 18 anos concentra o maior número de persoas mozas (30,07 %), se ben que inclúe un intervalo de cinco anos de idade (mentres que os restantes se compoñen de catro anos). Séguelle a cohorte de 27 a 30 anos, con 95.789 mozos e mozas (23,69 %).

Se se analiza o cómputo da poboación por franxas de idade segundo as provincias, reprodúcese a mesma tendencia, en liñas xerais. Non obstante, na provincia de Pontevedra presenta un peso algo maior a poboación de 19 a 22 que a de 27 a 30 anos.

En consonancia coa distribución do conxunto da poboación galega, constátase unha concentración das persoas novas nas provincias do eixe atlántico.

EDUCACIÓN

A evidencia consolidada apunta a educación como un dos instrumentos máis poderosos que se coñecen para reducir a pobreza e a desigualdade, para sentar as bases dun crecemento económico sustentado, unha boa xestión pública e o desenvolvemento dunhas institucións eficaces (Banco Mundial, 2018; UNESCO, 2002).

No conxunto de España, o importante incremento do nivel de formación da poboación moza na última década, determinante na significativa redución do abandono educativo temperán, vese reflectido na evolución do indicador da porcentaxe de poboación de 20 a 24 anos que alcanzou, polo menos, o nivel de segunda etapa de educación secundaria (ESO), e que no ano 2023 alcanza o 79,01 %. En Galicia o dato elévase ata o 83,75 %.

A cifra total de alumnado matriculado no ensino non universitario no ano 2024 mantense con respecto ao ano anterior; aumentou substancialmente o alumnado que estuda formación profesional, tanto a FP Básica como os ciclos ordinarios e, en especial, os ciclos formativos de persoas adultas. O alumnado matriculado na ensinanza non universitaria en 2024 ascendeu a 381.337 persoas.

Con respecto ao ensino universitario, no curso 2022-2023 matriculáronse nas universidades galegas 61.727 alumnas e alumnos. O 56,06 % son mulleres.

A distribución do alumnado por áreas científicas segundo o sexo mostra que a presenza de mulleres segue a ser maior que a dos homes en todas as ramas –en especial, en Ciencias da Saúde (74,46 %)– coa excepción da rama de enxeñería e arquitectura, na que a porcentaxe de alumnas se sitúa por debaixo do 30 %.

O abandono temperán dos estudos é un dos asuntos máis relevantes en materia educativa, polas súas repercusións evidentes na adquisición de coñecementos e competencias por parte dos mozos e mozas, e de cara ao seu desenvolvemento vital e profesional.

En Galicia, a taxa de abandono educativo é máis reducida que a media estatal en toda a serie histórica e sitúase no 10,8 % en 2024 . A diferenza por sexo é significativa: un 6,5 % das mulleres abandonaron o sistema educativo, fronte a un 15 % dos homes. As taxas para Galicia son inferiores á media do conxunto de España en toda a serie histórica desde o ano 2015. En 2024 a media estatal situouse no 13%, 2,2 puntos por enriba da taxa galega.

ÁMBITO LABORAL

A situación da mocidade no eido laboral é un aspecto central no que atinxe ao desenvolvemento persoal e á traxectoria vital das persoas, e de modo especial, en termos de emancipación. En comparanza coa poboación xeral, a mocidade presenta unha menor taxa de ocupación e maiores taxas de inactividade e desemprego.

Segundo datos da Enquisa de Poboación Activa (EPA) correspondentes ao cuarto trimestre de 2024, a taxa de actividade da poboación de 16 a 29 anos cífrase no 49,5 % e nun 40,5 % a de ocupación. A taxa de paro sitúase no 18,1 %.

En comparanza coa poboación xeral, a mocidade presenta unha menor taxa de ocupación e actividade e maior taxa de desemprego. A taxa de actividade entre a poboación xeral cífrase no 53,1% nese mesmo período, e a de ocupación no 48,5%, mentres que a taxa de paro se sitúa no 8,7%, 9,4 puntos inferior á da poboación de 16 a 29 anos.

Se se analizan as taxas correspondentes á poboación moza segundo a idade e o sexo, compróbase que as taxas de actividade tanto para mozas como para mozos superan o 80 % entre os 25 e os 29 anos. A taxa de ocupación é máis elevada entre as mozas de 25 a 29 anos que entre os mozos desas mesmas idades e, pola contra, entre eles a ocupación é maior que nas mulleres entre os 16 e os 24 anos.

A taxa de paro feminina é superior á masculina: 20,1 % e 16,2 %, respectivamente. En ambos os dous sexos é máis significativa entre os e as menores de 25 anos, especialmente entre as mozas (29,3 %).

Das 135.800 persoas mozas que traballaron no cuarto trimestre de 2024 en Galicia, a gran maioría facíao a xornada completa (98.200). Contrastan os datos segundo o sexo, o que dá conta das diferenzas de xénero aínda persistentes no mercado laboral, tamén entre a xente máis nova: máis da metade das persoas que traballaban a xornada parcial eran mulleres (o 61,17%, fronte a un 38,83 % de homes).

En canto aos sectores de actividade económica nos que se emprega a poboación ocupada de 16 a 29 anos, constátase un peso abrumador dos servizos (no que a maioría son mozas), seguido a moita distancia da industria (un sector claramente masculinizado). A construción e, por último, a agricultura e a pesca, son os sectores con menor nivel de ocupación de persoas novas.

Das 127.200 persoas asalariadas de 16 a 29 anos no 4º trimestre de 2024, 86.400 estaban vinculadas á empresa por medio dun contrato indefinido (67,92%). A contratación indefinida é máis frecuente entre os 25 e os 29 anos que entre os 16 e o 24 anos, neste último caso cun maior número de contratos temporais. Das 40.800 persoas contratadas temporalmente a maioría son mozas: 23.900, o que representa o 58,58 % do total.

EMANCIPACIÓN

Unha das dimensións esenciais na transición á idade adulta pasa pola emancipación.

Segundo recolle o Informe executivo do Observatorio da Emancipación correspondente a segundo trimestre de 2024, a taxa de emancipación en España situouse no 15,2 %, a peor cifra desde o ano 2006.

No segundo semestre de 2024, o prezo do alugueiro acadou un novo máximo histórico. O custo medio dunha vivenda libre situouse en 1.080 euros mensuais, o que supón un incremento interanual do 11,6%. Este encarecemento dificulta aínda máis o acceso á vivenda por parte da mocidade, que xa debía destinar, de media, o 92,3% do seu salario neto mensual para poder alugar unha vivenda en solitario. O mercado de compravenda tampouco ofrecía unha alternativa viable. A finais de 2024, o prezo medio dunha vivenda libre ascendía a 197.210 euros, un 7% máis que o ano anterior. Para facer fronte só ao pago da entrada, estimada nuns 59.000 euros, unha persoa nova asalariada tería que destinar integramente o seu salario durante catro anos.

A pesar diso, no segundo semestre de 2024, o 16,5 % da poboación moza galega estaba emancipada, máis dun punto por enriba da media estatal. Con respecto ao mesmo período do ano anterior incrementouse en medio punto porcentual, pois a finais de 2023 a taxa situábase no 16 %. Galicia presenta o quinto posto no nivel de emancipación entre as comunidades autónomas.

Segundo datos da Enquisa estrutural a fogares (2023), o 60,31% da mocidade galega de 18 a 34 anos vive cos/as seus/súas proxenitores/as: un 56,54 % das mozas e un 64,01 % dos mozos;

porcentaxes que experimentaron unha redución con respecto a dez anos antes. Por outra, parte, no ano 2023 só un 6 % dos fogares (66.488) estaba composto por persoas novas.

BENESTAR E SAÚDE MENTAL

Segundo a OMS, unha de cada sete persoas mozas de 10 a 19 anos ten algún problema de saúde mental en todo o mundo. A pandemia da Covid-19 agravou problemas existentes aos que non se lles prestou a atención necesaria, á vez que foi causante doutros novos, provocando un aumento do 47 % nos trastornos de saúde mental en menores de idade.

Tal e como recolle un informe de UNICEF, a ansiedade e a depresión representan ao redor do 40 % dos problemas de saúde mental na infancia e na mocidade, ao que hai que sumar outras situacións de malestar psicosocial de nenas, nenos e adolescentes que non chegan a constituír problemas mentais, pero si perturba a súa vida, a súa saúde e as súas expectativas de futuro.

Un estudo realizado en España, no marco do Proxecto PsiCE, reflicte que o 9,3 % das 14.000 alumnas e alumnos de entre 12 e 19 anos entrevistados en diferentes comunidades –entre as que se atopa Galicia– admite que intentou suicidarse, o 24,4 % xa acudiu algunha vez a unha persoa profesional da psicoloxía e o 9,8 % sente depresión ou desánimo a diario.

En Galicia, entre os anos 2020 e 2021 realizouse unha enquisa a unha ampla mostra de escolares da ESO, de idades comprendidas entre os 11 e os 18 anos, sondaxe que forma parte do estudo de ámbito estatal impulsado pola UNICEF: "Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades. Un estudio comprensivo e inclusivo cara o uso saludable de las TRIC". Segundo os datos para Galicia deste estudo, e tras a utilización da escala de screening para a medición do risco de depresión e ideación suicida, PHQ-9, o 15,9 % do alumnado galego de ESO presentaba síntomas de depresión grave ou moderadamente grave. A taxa de ideación suicida sitúase no 10,6 %. Con todo, o axuste emocional parece axeitado, xa que os e as adolescentes de 11 a 18 anos que cursan a ESO obteñen unha media de 7,6 na escala de benestar emocional, de 8,4 na de integración social e de 7,5 na de satisfacción vital .

CONCLUSIÓN

Da análise dos datos descritos, pódese colixir que na mocidade galega advírense certas debilidades no seu desenvolvemento:

1. A falta de formación práctica da mocidade en moitos casos; Prolónganse, así mesmo, os anos dedicados ao estudo e a completar a formación en moitos casos, se ben no outro extremo están os mozos e mozas con escasa formación.
2. A temporalidade e inestabilidade do seu emprego, e a limitación dos ingresos derivados da incorporación ao mercado laboral.

3. A falta de estímulos e oportunidades que lles anime a iniciar unha vida independente da dos seus proxenitores. A mocidade galega, na liña da do resto do estado, atopa moitas dificultades para a súa emancipación, alongando cada vez máis a súa permanencia no fogar familiar.
4. A pandemia tivo consecuencias sobre a saúde emocional da poboación galega: os efectos psicolóxicos do confinamento tiveron un impacto na vida cotiá da cidadanía e moi especialmente nalgúns colectivos vulnerables e sectores de poboación, como a mocidade, particularmente na adolescencia.

Porén, son moitas e de peso as fortalezas dos mozos e mozas de hoxe en día: o seu potencial e capacidades, o seu bo nivel formativo, o seu dinamismo e compromiso, a actitude positiva e optimismo sobre o futuro, flexibilidade, o seu bo estado de saúde en xeral e interese en levar unha vida saudable , etc. E entre as oportunidades están o fácil acceso á información, a expansión das novas tecnoloxías e especialmente de internet e redes sociais na actualidade, o apoio institucional do colectivo, etc.

A realidade social da xuventude esixe unha renovación das políticas globais que transcendan os tradicionais enfoques centrados só no ocio e o tempo de lecer, accións en todo caso que é importante impulsar desde un punto de vista educativo, formativo e responsable, co obxectivo de conseguir manter unha programación constante ao longo de todo o ano. Pero a maiores, continuarase impulsando a autonomía e a participación real dos mozos e mozas na sociedade, apoiando as accións vinculadas á mellora da empregabilidade xuvenil e das súas competencias e habilidades adquiridas a través da educación non formal como factor clave para o incremento do seu benestar. Neste senso, mantense o programa Xuventude Mentoring na Empresa, unha aposta firme por un programa xa consolidado que ofrecerá estadías formativas en empresas a mais mozos e mozas, e o programa Galicia Moza con Alma, cuxa finalidade é apoiar a inserción laboral das persoas mozas con menos oportunidades por motivos individuais ou estruturais.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa desenvólvese no marco da normativa vixente no ámbito da xuventude, constituída pola Lei de xuventude de Galicia, a Lei 6/2012, do 19 de xuño, e en tanto non se publique a súa normativa de desenvolvemento, segue vixente o Decreto 50/2000, do 20 de xaneiro, polo que se refunde e actualiza a normativa vixente en materia de xuventude e o Decreto 58/2012, do 12 de xaneiro, de modificación do anterior para a súa adaptación á Directiva de servizos.

Así mesmo, cabe destacar o novo Plan Estratéxico de Xuventude de Galicia, que constituirá a folla de ruta das políticas públicas en materia de xuventude na Comunidade Autónoma de Galicia nos anos 2025 a 2027 e cuxos obxectivos son os seguintes:

- Continuar apoiando os programas e iniciativas orientados á mellora da empregabilidade da mocidade galega a través da adquisición de competencias, destrezas e capacidades

complementarias á educación formal ou regrada, promover a mobilidade internacional e reforzar os programas de educación non formal.

- Procurar o benestar físico, psíquico, emocional e social da poboación moza, a través da promoción de estilos de vida saudables e de ámbitos sociais e medioambientais adecuados.
- Contribuír á mellora das condicións que fagan posible a emancipación da xuventude a través de accións de fomento do emprego, emprendemento e apoios á contratación, así como facilitar o acceso á vivenda.
- Impulsar a iniciativa xuvenil dos mozos e das mozas nos distintos eidos e fomentar as capacidades creativas e o desenvolvemento do talento.
- Promover novas iniciativas e proporcionar á mocidade alternativas educativas e saudables para o seu tempo libre, a través de programas de ocio educativo e espazos atractivos, sustentables, formativos e favorecedores do intercambio de valores, experiencias e coñecemento.
- Potenciar a participación activa da mocidade desde un enfoque inclusivo e fomentar a cultura da solidariedade a través de accións de voluntariado.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O fin último que se quere conseguir a través deste programa é mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade. E para conseguir isto poñeranse en marcha unha serie de iniciativas e accións coas que se pretende incidir indirectamente na consecución dese obxectivo final. O resultado que se quere alcanzar é ampliar as posibilidades de acceso da xuventude ao mercado laboral así como aos distintos bens e servizos en igualdade de condicións para homes e mulleres, creando máis oportunidades para eles e elas, mellorar o seu acceso á sociedade e garantir unha participación o máis plena posible na mesma en condicións de igualdade.

Para lograr iso vaise tratar de atender a necesidades e problemas concretos da mocidade a través de distintos mecanismos de actuación. Entre estes mecanismos, a educación non formal é un ámbito formativo que cada vez adquire maior relevancia tendo en conta a súa incidencia no marco das competencias requiridas polo dinámico e globalizado mercado laboral. Os estudos realizados evidencian que é clave para o emprego da mocidade xa que capacita a mozas e mozos con experiencias e competencias que non sempre se poden adquirir na educación formal (Comisión Europea).

Deste xeito, poñeranse en marcha distintas convocatorias de axudas específicas, medidas para o fomento das iniciativas e proxectos xuvenís, axudas para favorecer estadías formativas en empresas e/ou a mobilidade vinculadas coa empregabilidade de mozos e mozas, programas de formación e mentoring destinados a favorecer a transición da vida académica á laboral das persoas mozas; mecanismos para ofrecer asesoramento e apoio, en especial no ámbito psicosocial;

axudas para premiar e visibilizar a creatividade, o talento mozo e traxectorias vitais excelentes en distintos ámbitos, así como para facilitar o acceso a un recurso de mobilidade e autonomía tan importante como é o carné de conducir.

Neste sentido, seguiranse desenvolvendo programas de educación non formal como paso previo ao mercado de traballo, así como actuacións para ofrecer á mocidade alternativas de lecer educativo e responsable, accións formativas diversas en ámbitos de interese para a xuventude incidindo especialmente na ampliación de aptitudes e coñecementos recoñecidos como necesarios para o mercado laboral; accións de apoio ao asociacionismo xuvenil como instrumento fundamental de cara á consecución dunha cidadanía activa e participativa; potenciación da información xuvenil como facilitadora do coñecemento dos recursos para a mocidade e posta en marcha de novas vías de comunicación da Administración e os mozos e mozas; actuacións cara ao profesionalismo do sector do tempo libre, e tratando de conseguir na atención á mocidade a debida coherencia nas políticas e accións dirixidas a mozas e mozos.

Finalmente, a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude seguirá a apostar por políticas públicas que favorezan a emancipación das persoas mozas nunha vivenda propia, fundamentalmente a través do programa de axudas Bono emancípate.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os destinatarios do programa son os mozos e mozas galegos sen distincións por razón de xénero, se ben se trata dun colectivo cada vez máis diverso. Existen estudos para o conxunto da poboación xove de España que constatan unha serie de variables como que a redución nas taxas de emancipación ten sido maior entre os homes que entre as mulleres, o que podería estar indicando que os homes atrasan a emancipación ata atopar un traballo, mentres que no caso das mulleres, a pesar das dificultades laborais se independizan para formar parella e familia (Baseado nun informe nacional de Xuventude).

Tamén se constata que en xeral as mulleres xoves tardan máis que os homes xoves en atopar emprego e que é maior a porcentaxe de varóns que reciben axuda dos pais que a porcentaxe de mulleres.

Segue sendo tamén máis elevada a proporción de mulleres totalmente dependentes con respecto aos varóns e a media de ingresos mensuais das mulleres é máis reducida que a dos homes.

Tamén se evidencia desigualdade de xénero en relación coa presenza das mulleres novas no ámbito científico e tecnolóxico, con presenza de estereotipos sexistas de cara á elección da carreira académico-profesional.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	X
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS

Non existen actividades previstas especificamente destinadas a este ámbito, posto que a promoción da igualdade de xénero é transversal en toda a programación que se desenvolve.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Espérase unha participación igualitaria por xénero nos distintos programas e accións levadas a cabo, así como achegar a cultura da igualdade á nosa xuventude a través de todas as actuacións enmarcadas no programa.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Xuventude.

III.1.3. PROGRAMA 431A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE CULTURA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

A través do presente programa de gasto, a Secretaría Xeral Técnica levará a cabo as tarefas de dirección, coordinación e soporte básico dos servizos comúns e centros administrativos dependentes da consellería na área cultural. Do mesmo xeito, desenvolverá actuacións xerais de apoio técnico, administrativo e orzamentario, así como funcións de coordinación na prestación dos servizos de carácter transversal do departamento. Figuran neste programa os créditos precisos para o correcto funcionamento e desenvolvemento da actividade propia desta consellería, entre os que se atopan os gastos en bens correntes e servizos, a adquisición e reposición de mobiliario e útiles, a reparación dos bens inmobles administrativos e demais actuacións tendentes ao mantemento ou mellora das dependencias de traballo.

Outras actividades comprendidas no presente programa son, entre outras, a xestión do persoal, a tramitación e execución do gasto corrente e de investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos, tanto centrais como periféricos; a realización de tarefas de xestión económico-administrativa; o impulso, a modernización e a informatización dos seus servizos centrais e periféricos; a realización de estudos e traballos técnicos en temas comúns e xerais da consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas, así como a tramitación de toda a produción normativa.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Mediante o presente programa de gasto preténdese dar cobertura ás necesidades en materia de persoal e demais gastos precisos para o correcto funcionamento dos servizos da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude no eido cultural, tales como arrendamentos de locais, reparacións, subministracións, comunicacións, transporte, seguros ou tributos; en resumo, todos os gastos necesarios para o correcto e eficiente desenvolvemento dos servizos, co fin de renovar e modernizar os espazos e medios materiais para o desenvolvemento das funcións por parte do persoal da consellería e mellorar os sistemas de información, incorporando os avances tecnolóxicos para unha xestión administrativa mais transparente e eficaz, que persegue o constante cumprimento dos principios de simplificación, claridade, boa fe, imparcialidade, confianza lexítima e proximidade á cidadanía que deben presidir en todo momento a organización desta consellería e das súas entidades instrumentais.

Dentro deste programa, levarase a cabo o impulso, coordinación e seguimento de programas destinados á innovación, á cultura e ao turismo no ámbito dixital e da internacionalización. Asemade, realizaranse actuacións de planificación e desenvolvemento de plans e programas de formación, perfeccionamento e actualización no ámbito funcional de la Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude, cando no estean atribuídos a outros órganos da Consellería.

Este programa de gasto tamén dará soporte á coordinación das estratexias e programas respecto das políticas públicas para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, así como ás atribucións como unidade encargada da xestión da seguridade da información e protección de datos e ás funcións de xestión das obrigas de publicidade activa, de transparencia da actividade administrativa e do bo goberno da Consellería e dos seus órganos e entidades dependentes.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións enmarcadas no presente programa van dirixidas aos órganos administrativos e persoal da Consellería.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O presente programa comprende a ordenación, xestión e administración ordinaria dos asuntos relativos ao persoal da consellería, e introduce dende a súa orixe unha maior racionalidade e transparencia no desenvolvemento competencial e de xestión das súas funcións. O obxectivo é acadar unha administración moderna e próxima, para o que se optimizan os recursos materiais e humanos mediante a implantación de novos sistemas e procedementos de xestión e se actúa de soporte básico para a execución do resto dos programas da consellería, co fin último de acadar unha maior calidade, efectividade e racionalidade na prestación de servizos públicos á cidadanía.

Por outra banda, e tendo en conta o actual escenario económico, cómpre executar as actuacións que integran este programa optimizando os recursos dispoñibles con criterios de eficacia e eficiencia, e baixo os principios de economía e racionalización do gasto público, mantendo intacta a calidade na prestación dos servizos destinados ao persoal da administración e á sociedade en xeral, proporcionando e difundindo información constante, clara e obxectiva sobre as nosas actuacións, potenciando a accesibilidade para facilitar o coñecemento por parte da cidadanía das xestións que resulten de seu interese e fomentando e favorecendo a participación da cidadanía nos asuntos públicos e no deseño e mellora dos servizos públicos.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.
- Lei 40/2015, de 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.
- Lei 2/2015, do 29 de abril, de emprego público de Galicia.
- Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico.

- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da administración xeral e o sector público autonómico de Galicia.
- Lei 9/2017, do 8 de novembro, de Contratos do Sector Público.
- Lei 4/2019, do 17 de xullo, de Administración Dixital de Galicia.
- Decreto lexislativo 1/1999, do 7 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia.
- Decreto 146/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude.
- Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.
- Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público.
- Decreto 42/2024, do 14 de abril, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia,

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A finalidade do programa é o correcto funcionamento e unha axeitada coordinación dos servizos centrais e periféricos no eido da cultura, tanto no que respecta a medios humanos como aos materiais e de organización, e actuar de soporte básico para a execución do resto dos programas da consellería, coa finalidade de acadar unha maior racionalidade e axilidade administrativa e afondar na modernización dos procedementos e dos servizos prestados á cidadanía por parte da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude e, en xeral, da administración da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades instrumentais integrantes do sector público autonómico.

Os obxectivos que se pretender conseguir co obxectivo estratéxico do Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022-2030 deste programa de gasto (OE. 4.03.01) consisten en mellorar a eficiencia na cobertura financeira das necesidades correntes, tanto dos servizos centrais como territoriais da consellería, relacionadas cos servizos xerais de cultura e contribuír a promoción e difusión do patrimonio cultural de Galicia como recurso turístico.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica.

III.1.4. PROGRAMA 432A - BIBLIOTECAS, ARQUIVOS, MUSEOS E EQUIPAMENTOS CULTURAIS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Este programa ten como obxectivo contribuír á mellora dos equipamentos culturais e das Institucións culturais de referencia (bibliotecas, arquivos e centros museísticos de Galicia), non só como centros de conservación do coñecemento e memoria cultural, senón como infraestruturas e servizos básicos para asegurar o dereito constitucional de acceso á cultura e as responsabilidades atribuídas polo Estatuto de Autonomía de Galicia á Xunta de Galicia en relación coa conservación, protección e difusión da cultura galega. Neste programa tamén se inclúe o financiamento dos gastos correntes e de capital da Fundación Museo do Mar de Galicia.

A Lei 3/2024, do 5 de decembro, de cultura inclusiva e accesible de Galicia nace co obxectivo de promover as condicións para que a participación na vida cultural sexa efectiva, inclusiva e accesible para todas as persoas, especialmente aquelas que pertencen a colectivos nos que concorra algún factor de risco de exclusión cultural. A lei propugna esa participación, non só en relación ao consumo ou desfrute, senón tamén en relación á creación e posta en marcha de todo tipo de produtos e servizos culturais.

Na Estratexia da Cultura Galega 2021 defínese a Liña Estratéxica 4 para o fortalecemento da función social das institucións e entidades da cultura, co obxectivo de contribuír á consolidación das bibliotecas, arquivos, centros museísticos e entidades culturais de Galicia como centros indispensables para a conservación e difusión do saber e da memoria cultural e como servizos

culturais básicos para asegurar o dereito constitucional de acceso á cultura e as responsabilidades atribuídas aos poderes e institucións públicas en relación coa conservación, protección e difusión da cultura propia de Galicia.

E no Plan Xeración Cultura, aprobado polo Goberno galego en 2023, inclúense entre os seus obxectivos estratéxicos o de mellorar o acceso á cultura dos galegos/as con independencia da súa situación persoal e en todo o territorio, tanto urbano como rural; e o de mellorar as infraestruturas culturais e do legado material e inmaterial.

En relación coas bibliotecas, estas constitúen un dos eixes culturais básicos da sociedade actual, xa que facilitan o achegamento da cidadanía á información e á cultura, o acceso ao coñecemento, ao benestar persoal e á cohesión social. Os servizos bibliotecarios permiten un acceso gratuíto e en igualdade ao libro e á lectura e, cada vez máis, son espazos centrais da dinamización cultural de vilas e cidades. Os clubs de lectura, as charlas, as exposicións ou os obradoiros son só algunhas das actividades que están a facer das bibliotecas lugares de referencia cultural para a cidadanía. Ademais, co obxectivo de ofrecer un servizo de calidade e que responda ás necesidades dos usuarios e usuarias, a renovación bibliográfica é constante, así como os investimentos en actualización tecnolóxica.

En 2026, o traballo en bibliotecas continuarase coa integración de máis bibliotecas na Rede de Bibliotecas Públicas de Galicia nun sistema unificado de xestión e ao servizo bibliotecario en igualdade en calquera das bibliotecas da Rede mediante o carné único e os servizos dixitais da Rede, así como o mantemento do servizo de bibliotecas móbiles, que xa está funcionando en 30 concellos de menos de dous mil habitantes que carecen deste servizo nas provincias de Lugo e Ourense. Tamén se manterá a ampliación do catálogo colectivo do patrimonio bibliográfico de Galicia; o mantemento e ampliación dos fondos dixitalizados e as novas formas de acceso aos documentos e á información en Galiciana- Biblioteca Dixital de Galicia mediante sistemas semánticos a través de grafos de coñecemento; e a recolección para o Depósito Legal de publicacións físicas e electrónicas. Ademais, a plataforma de préstamo de libros dixitais Galicia e ampliará os seus fondos dixitais tanto en libros como en audiovisuais galegos (longametraxes, curtas e documentais).

Pero neste exercicio o traballo en bibliotecas orientarase á posta en funcionamento das medidas establecidas no Plan de dinamización da lectura de Galicia. O seu obxectivo principal é garantir o dereito de acceso á cultura por parte da cidadanía galega e incrementar os índices de lectura, que se vincula cos obxectivos definidos na Lei 3/2024, do 5 de decembro, de cultura inclusiva e accesible de Galicia. Outro foco deste exercicio está na elaboración do III Mapa de Bibliotecas de Galicia co obxecto de determinar as liñas básicas de mellora da Rede para os seguintes 4 anos.

O outro foco de traballo é o apoio ao libro galego: mantense o apoio á incorporación deste a novos formatos, como os libros electrónicos, a lectura fácil ou os audiolibros, a presencia do libro galego nas feiras e eventos, tanto no ámbito territorial de Galicia coma no exterior. Actualí-

zase a Libraría institucional da Xunta de Galicia e os servizos de difusión e distribución das publicacións da Xunta de Galicia e dos seus organismos dependentes. No contexto do Plan Xeración Cultura da Xunta de Galicia, mantéñense as medidas do Plan de Impulso ao Libro Galego. Outras actuacións de difusión cultural vinculadas ao libro son, a creación de roteiros literarios virtuais e físicos, e o apoio decidido ás feiras do libro de Galicia, en colaboración coa Federación de Librarías de Galicia, Impulsar programas de residencias literarias e artísticas que favorezan o labor dos creadores/as vinculados co sector do libro, entre outras iniciativas. Con respecto á difusión internacional da edición e do libro que se realiza en Galicia, participouse en cinco citas da máis relevantes feiras internacionais do libro (Boloña, Bos Aires, FICOMIC e Guadalaxara), nas que se deron a coñecer os creadores e creadoras galegos e a súa obra editada en Galicia.

Xunto ás liñas de actuación que xa están consolidadas, e que valoramos que se revelaron eficaces para o sector ao longo destes anos, a través do Plan de dinamización da Lectura de Galicia, actuarase para consolidar o hábito lector e contribuír ao incremento sostido dos índices de lectura, especialmente en lingua galega, atendendo á diversidade social e cultural de Galicia favorecendo a diversidade de contidos e formatos dos libros e as accións de apoio directo ao diferentes integrantes do sector do libro, facendo especial fincapé no sector industrial.

As accións a poñer en marcha son:

- Divulgar a relevancia e o valor social da lectura e, en especial, da lectura en galego.
- Establecer alianzas lectoras para involucrar a máis lectores/as fomentando a mediación lectora.
- Impulsar a lectura como instrumento de supresión de barreiras e de inclusión social.
- Crear unha rede de entidades locais lectoras coa creación de plans locais de lectura.
- Ampliar a presenza e a visibilidade do libro galego nas bibliotecas.
- Conectar o público lector das bibliotecas cos distintos axentes do sistema literario galego.
- Modernizar o fondo e coleccións bibliotecarias, facilitando a incorporación de lecturas en formatos inclusivos e accesibles.
- Fomentar a actividade lectora nos públicos situados nos períodos de adolescencia e xuventude.
- Consolidar que os recursos patrimoniais de Galiciana-Biblioteca Dixital de Galicia poidan ser consultados en formatos semánticos.
- Mellora da calidade dos datos do Sistema de xestión bibliotecaria e o seus servizos de informes e no establecemento dun metabuscador que mellore a calidade das respostas do sistema.
- Impulsarase e melloraranse os servizos prestados polo Club de lectura de Galicia ás bibliotecas e aos seus usuarios actuais e potenciais.
- Favorecer unha maior presenza e visibilidade do libro galego nas librerías.

- Apoiar e divulgar a creación de escritores/as, ilustradores/as e tradutores/as.
- Informar e concienciar sobre a propiedade intelectual ao conxunto da poboación de cara a fortalecer a garantía dos dereitos de autoría de creadores e creadoras e evitar perdas no conxunto do sector.

En relación cos arquivos, o obxectivo estratéxico céntrase en desenvolver o sistema de Arquivos de Galicia máis eficiente, eficaz e de referencia; un sistema que, máis aló da xestión documental e arquivística en papel, sexa capaz de xestionar todos os retos que derivan da xa cada vez máis crecente Administración electrónica. Cómpre, xa que logo, aliñar todos os servizos que facilitan os arquivos con esta nova dimensión social, administrativa e cultural.

Prestarase especial atención aos arquivos propios e xestionados de forma directa pola Xunta de Galicia, en particular ao investimento de reposición nos edificios e no desenvolvemento de programas que favorezan o seu funcionamento técnico, tanto en materia de identificación e avaliación documental, como en materia de descrición, dixitalización, conservación preventiva ou restauración. Todo isto sen esquecer a planificación e execución de proxectos de dixitalización e difusión que incrementen a presenza destes centros na sociedade en xeral. Neste senso, xogan un papel crucial as actividades expositivas e didácticas que desenvolven os centros pero tamén, e sobre todo, o Arquivo Dixital que, baixo a coordinación do Arquivo de Galicia, pon a dispor de todo tipo de públicos, sen limitacións horarias ou espaciais, o importante patrimonio cultural en papel custodiado nos arquivos físicos.

Continuaranse os esforzos dirixidos a favorecer unha mellor integración dos arquivos de interese galego que non sexan de titularidade autonómica no sistema de arquivos de Galicia. Procurarase así mellorar non soamente as infraestruturas destes centros, tanto os de carácter público -especialmente municipais e universitarios-, coma os de carácter privado -eclesiásticos, de fundacións, de asociacións sen fins de lucro ou de particulares-, senón tamén incorporalos de forma efectiva ao sistema desde o punto de vista técnico e informativo, para o que se lles proporcionará apoio, asesoramento e recursos informáticos que favorezan o coñecemento e acceso dos cidadáns aos seus fondos. Ademais, o Arquivo de Galicia levou a cabo un programa anual de actividades para darlle visibilidade desde a Cidade da Cultura de Galicia ás súas liñas de acción.

No referente aos centros museísticos, prevese como obxectivo estratéxico a dinamización de todas as funcións previstas na Lei 7/2021, do 17 de febreiro, de museos e outros centros museísticos de Galicia, con especial consideración á función social dos museos, das coleccións museográficas e dos centros de interpretación do patrimonio cultural. A Xunta de Galicia xestiona o Sistema galego de centros museísticos, do cal forman parte unha pluralidade de centros que realizan un labor fundamental de conservación e difusión dunha parte relevante do patrimonio cultural de Galicia.

A Administración autonómica está a xestionar directamente distintos centros, algúns de titularidade propia e outros de titularidade estatal e xestión transferida á Comunidade autónoma. Para dinamizar os seus fondos, os centros museísticos contan cunha ampla e variada programa-

ción de actividades dirixidas a todo tipo de públicos, programación que inclúe visitas guiadas e investigación, pero tamén cursos, obradoiros, xornadas, conferencias, presentacións, días de portas abertas, programación audiovisual, musical e de artes escénicas etc., ademais de exposicións artísticas de diferente natureza. É especialmente importante que a programación destas actividades inclúa os principios e obxectivos marcados pola Lei 3/2024, do 5 de decembro, de cultura inclusiva e accesible de Galicia.

Alén da xestión dos propios centros, resulta de suma importancia manter o traballo coordinado e colaborativo arredor dos centros museísticos alleos á Xunta de Galicia, sexa cal sexa a súa titularidade e temática, tal como require a Lei 7/2021, do 17 de febreiro, de museos e outros centros museísticos de Galicia.

O obxectivo é acadar un maior coñecemento e unha mellor conservación do patrimonio moble galego, para poder protexelo, interpretalo e difundilo á sociedade, como portador de valores que informan da esencia da cultura galega ao longo do tempo. O seu campo de acción é o patrimonio cultural moble, custodiado nos museos, e sempre vinculado e contextualizado no seu ámbito xeográfico e no seu contexto histórico.

A Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude asume a tramitación dos procedementos de creación de novos centros museísticos en calquera das súas categorías, museos, coleccións museográficas e centros de interpretación do patrimonio cultural, procedementos que culminan, no caso dos centros privados, cun acordo de creación do Consello da Xunta de Galicia, e no caso dos centros públicos autonómicos, cun decreto que tamén se aproba polo antedito órgano de goberno.

Por outra banda, a consellería xestiona o Rexistro Xeral de Centros Museísticos de Galicia, do que forman parte todos os centros oficialmente creados e que, en consecuencia, constitúe un instrumento básico para o axeitado control, tanto das institucións museísticas, como do patrimonio cultural moble que custodian: documentación, movementos, restauracións, investigación ou reproducións dos fondos.

Asume tamén a consellería labores de apoio e asesoramento técnico en materia museística dentro da Comunidade Autónoma. Entre as súas funcións tamén se atopa a taxación de bens culturais de carácter museístico con fins administrativos e a xestión para o incremento do patrimonio moble dos museos de xestión propia.

Xestiona e coordina o Consello de Centros Museísticos de Galicia, órgano colexiado creado pola Lei 7/2021, do 17 de febreiro e desenvolvido regulamentariamente polo Decreto 202/2022, do 10 de novembro, polo que se regula a súa composición e funcionamento.

Levarase a cabo tamén, con cargo a este programa, o mantemento das liñas prioritarias de actuación que se citan a seguir:

- Continuidade da política de axudas a centros pertencentes ao Sistema galego de centros museísticos, para levar a cabo actividades que permiten cumprir coas funcións que lle son propias: traballos de documentación, conservación e difusión en centros de diferente natureza e titularidade. Debe notarse que esta é unha demanda política e social constante, sobre todo no que afecta ao valor e á función social do patrimonio documental e moble de Galicia. Ponse especial énfase en que a concesión destas axudas permita o acceso real e efectivo de todas as persoas, en condicións de igualdade, aos museos e demais categorías museísticas.
- Execución de investimentos nos edificios e infraestruturas dos museos de xestión propia da Xunta de Galicia, para cumprir coas funcións encomendadas e para facilitar o acceso de todas as persoas en condicións de igualdade.
- Investimentos en proxectos de investigación e documentación das coleccións dos museos para a súa difusión.
- Desenvolvemento de accións formativas, informativas e foros de participación sobre temas de interese para o sector, tanto en aspectos relativos á xestión, como outros máis técnicos ou especializados.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Con este programa preténdese levar a cabo a consolidación, ampliación e mellora dos servizos existentes en materia de bibliotecas, arquivos, centros museísticos e equipamentos culturais así como a súa ampliación para atender as necesidades das persoas usuarias e dos públicos da cultura, necesidades que deben ser afrontadas baixo o prisma que nos facilita a regulación da Lei 3/2024, do 5 de decembro, de cultura inclusiva e accesible de Galicia. Así mesmo, promóvese a realización de actividades que dean a coñecer o patrimonio cultural que albergan estes centros. Trátase, en definitiva, da responsabilidade pública de atender e proporcionar á sociedade galega hábitos e posibilidades de lecer e de información, a través da creación, mantemento e enriquecemento continuo. Así mesmo inclúese a promoción do libro galego, a través do apoio á empresa editorial galega, a realización de feiras e demais actuacións de promoción da lectura.

Polo que respecta ao Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022 - 2030, o obxectivo estratéxico deste programa consiste en fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuaria destes servizos e como consumidora dunha oferta cultural de calidade.

E polo que respecta ao Plan Xeración Cultura búscase fortalecer a misión, programación e servizos dispoñibles nas infraestruturas culturais básicas (bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación) para lograr a máxima participación activa da cidadanía, non só como usuarios destes servizos e como consumidores dunha oferta cultural de calidade, senón tamén como creadores culturais activos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os obxectivos e actividades integradas neste programa van destinados a toda a poboación galega, de todas as idades e de calquera estrato social ou laboral, así como a persoas investigadoras, asociacións socioculturais e outras entidades públicas ou privadas que desenvolvan actividades nas materias que son obxecto do presente programa. Porase especial consideración nos colectivos nos que concorra algún risco de exclusión cultural segundo o regulado no artigo 2 da Lei 3/2024, do 5 de decembro.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

En materia de bibliotecas, a Lei 5/2012, do 15 de xuño, de bibliotecas de Galicia, establece un marco lexislativo adecuado para as novas necesidades das bibliotecas galegas, que debe garantirlle á sociedade servizos bibliotecarios de calidade. Con posterioridade á publicación da lei, estase a levar a cabo o correspondente desenvolvemento regulamentario mediante os decretos ou as ordes que especifican e desenvolven os principais aspectos da lei. Así mesmo, a Lei recolle no seu articulado a obriga da realización do Mapa de bibliotecas públicas de Galicia, o primeiro aprobado en 2016 e o segundo en 2022. O mapa recolle as necesidades reais de lectura pública, e sobre estas establecerá o tipo de servizo que corresponde a cada poboación.

Cómpre destacar a atención especial que debe dárselles ás bibliotecas dixitais e á preservación e difusión do patrimonio bibliográfico. En Galicia está funcionando desde o ano 2008 Galiciana- Biblioteca Dixital de Galicia, como unha biblioteca que incorpora e ofrece máis de 10.000 obras dixitalizadas, o que supón máis de 3.400.000 imaxes.

En canto ao libro galego e ao libro en xeral, pártese dunha produción cerca de 3.000 títulos cada ano, dos que 1.800 están en galego. Cómpre fomentar especialmente a lectura e, en especial a lectura en galego, así como a xeneralización da súa adaptación á dixitalización. Hai que salientar o apoio á dixitalización do libro galego a través da plataforma de préstamo de libro electrónico GaliciaLe, da Biblioteca Dixital de Galicia, do Club de lectura de Galicia e da súa difusión internacional nas principais feiras do libro do mundo e da Libraría Institucional da Xunta de Galicia, escaparate para a distribución e venda da produción editorial da Administración autonómica.

No que respecta aos arquivos, coa Lei 7/2014, do 26 de setembro, de arquivos e documentos de Galicia, cóntase co soporte normativo para desenvolver de forma integral o sistema e os diferentes subsistemas que o integran. A posta en marcha dos consellos superiores previstos na Lei 7/2014, concretamente o Consello de Arquivos de Galicia e o Consello de Avaliación Documental, fai posible abordar unha serie de tarefas imprescindibles a planificación dos espazos arquivísticos, a mellora da cooperación entre administracións ou a optimización da dobre vertente dos arquivos: administrativa e patrimonial.

O Plan de Arquivos de Xunta de Galicia 2022-2026 persegue un Sistema de Arquivos eficiente e de referencia a partir da optimización da xestión, da coordinación de diferentes axentes, da potenciación dos servizos, da difusión do patrimonio e da accesibilidade universal, todo elo, integrando a perspectiva de xénero en todos os procesos.

No que respecta aos centros museísticos, a Lei 7/2021, do 17 de febreiro, de museos e outros centros museísticos de Galicia desenvolve o marco normativo para levar a cabo unha planificación, coordinada e colaborativa, cos centros integrados no Sistema galego de centros museísticos para acometer as finalidades que lle son propias. Máis aló da tradicional función de conservación e exhibición, interesa afondar no papel científico e divulgador das institucións museísticas, na función pedagóxica ou educativa, na función social e tamén no importante papel económico que teñen estes centros como recursos de dinamización territorial e turístico.

Os centros museísticos erízense como servizos públicos e como espazos de diversidade e cohesión social, espazos para o debate público arredor da diversidade, da pluralidade e da diferenza; espazos de todas as persoas e para todas as persoas en calquera caso.

Finalmente, a posta en marcha das previsións do Plan Xeración Cultural e do Plan de Impulso do Libro Galego ha permitir dispoñer dun documento estratéxico que delimite as principais liñas de acción e as prioridades do investimento cultual nos próximos anos.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 17/2006, do 27 de decembro, do libro e da lectura de Galicia.
- Lei 5/2012, de 15 de xuño, de bibliotecas de Galicia.
- Lei 7/2014, do 26 de setembro, de arquivos e documentos de Galicia.
- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.
- Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.
- Lei 7/2021, do 17 de febreiro, de museos e outros centros museísticos de Galicia.
- Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público.
- Lei 3/2024, do 5 de decembro, de cultura inclusiva e accesible de Galicia.
- Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.
- Lei 40/2015, de 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.
- Lei 4/2019, do 17 de xullo, de Administración Dixital de Galicia.
- Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014.

- Decreto Lexislativo 1/1999, do 7 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Réxime Financeiro e Orzamentario de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

No eido das bibliotecas e do libro, búscase coordinar a Rede de bibliotecas públicas de Galicia e impulsar o seu desenvolvemento, en especial difundir e potenciar o traballo da súa biblioteca de cabeceira, a Biblioteca de Galicia. Conformada unha importante rede de bibliotecas públicas de Galicia, hai que incidir, xa non tanto na creación de novos centros, coma na mellora, modernización e planificación dos existentes, ofrecendo servizos de calidade á cidadanía e aproveitando as novas tecnoloxías para a súa difusión social. Poñeranse en marcha novos programas que permitan achegar servizos bibliotecarios ao territorios con especiais dificultades polos que ata agora carecían deste servizo. Impulsaranse programas de difusión dos fondos de publicacións galegas, dándolle relevancia especial á hemeroteca e á dixitalización e difusión da prensa histórica galega. Galiciana, a biblioteca virtual de Galicia, incrementará as súas obras e diversificará os seus contidos co obxecto de acubillar contidos virtuais non accesibles ata agora. Tamén se incrementará o Catálogo Colectivo do Patrimonio Bibliográfico de Galicia, que se incorporará a Galiciana-Patrimonio Dixital de Galicia.

Manterase e potenciarase a realización de actividades culturais e de animación e fomento da lectura para dar a coñecer as coleccións das bibliotecas, coa actualización, renovación e incremento dos fondos e da diversidade de recursos en todo tipo de soportes, co fin de optimizar os recursos existentes mediante a súa oferta non só no recinto físico da biblioteca, senón tamén nun contorno virtual.

Procurarase, así mesmo, lograr a rendibilidade e a xeneralización do uso do libro galego pola sociedade, incrementando a súa presenza a través de canles virtuais e novos recursos en liña para as persoas usuarias das bibliotecas públicas que permitan poñer ao seu dispor as novidades editoriais de xeito inmediato á súa incorporación ao mercado. Outro xeito de fomento do libro é a realización de campañas de difusión en colaboración co resto dos actores vinculados ao mundo do libro. Por outra banda, destaca o apoio e reforzo do libro galego no que atinxe á súa presenza nos grandes acontecementos culturais e feiras internacionais, cun propósito de expansión e de intercambio coas restantes culturas do mundo contemporáneo. Tamén reforzase o seu achegamento ás persoas lectoras mediante o apoio á celebración de feiras do libro en diferentes localidades de Galicia. Potenciarase tamén a colección da Libraría Institucional da Xunta de Galicia e realizaranse as melloras tecnolóxicas que faciliten o seu uso tanto pola cidadanía coma polas librarías.

No que respecta aos arquivos, búscase un Sistema de Arquivos de Galicia eficiente e coordinado co fin de afrontar todos os retos que, en materia de xestión arquivística e patrimonio documental, impón unha sociedade cada vez máis dixitalizada. Para tal efecto, prográmanse actuacións e investimentos. Búscase con eles mellorar as instalacións e os equipamentos que son sedes dos

arquivos, pero tamén contribuír a un mellor servizo á cidadanía mediante accións coordinadas nos eidos da informatización, a dixitalización ou a simplificación dos procesos que, en definitiva, deben contribuír a facilitar o acceso e a preservación do patrimonio documental galego.

En materia de centros museísticos, afondarase na programación de actividades que contribúan a democratizar o patrimonio cultural moble custodiado e xestionado nestes centros, facilitando o acceso de todas as persoas ao seu desfrute e coñecemento. Para estes efectos, reforzarase a planificación das actividades nos centros de xestión autonómica e apoiarase a actividade dos centros alleos á Administración autonómica, a fin de acadar centros que faciliten a participación e interacción culturais en condicións de igualdade.

Os resultados que se pretenden conseguir co obxectivo estratéxico do Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022 - 2030, deste programa de gasto son o incremento da participación da sociedade nas actividades das bibliotecas, dos arquivos, dos museos e dos centros de interpretación, así como o aumento da oferta dos seus servizos, contidos e produtos.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O ámbito prioritario de actuación deste programa de gasto é o sector cultural galego, no que participan os homes e mulleres desde dúas perspectivas ben diferenciadas: por unha banda,

no acceso e participación nos diversos servizos e produtos culturais xerados; por outra banda, como empregados e empregadas do sector cultural.

Neste sentido, se temos en conta as principais fontes cuantitativas máis recentes (por exemplo, o Anuario de Estatísticas Culturais 2022, publicado polo Ministerio de Cultura e Deporte; e o informe A Muller na Cultura Galega (I), publicado en 2014 polo Observatorio da Cultura Galega do Consello da Cultura Galega), podemos observar que os datos recollidos apuntan, en sentido xeral, a un aumento da participación das mulleres no ámbito cultural, ao tempo que se constatan diferenzas entre os sexos tanto no acceso á cultura como no desempeño de profesións e de actividades profesionais vinculadas ao sector cultural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES

Coa realización das actividades descritas, preténdese avanzar na incorporación da perspectiva de xénero no ámbito cultural, promovendo o acceso da muller ás manifestacións culturais e á empregabilidade no sector, garantindo o acceso á cultura de toda a poboación sen que existan diferenciacións polo feito de ser muller ou home.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Cultura.

Secretaría Xeral Técnica.

Fundación Museo do Mar.

III.1.5. PROGRAMA 432B - FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Os obxectivos deste programa céntranse en desenvolver as grandes liñas de actuación para o apoio á cultura galega, de xeito que se propicie un compromiso da sociedade galega e das institucións para facer da cultura un dos elementos centrais da vida da nosa sociedade e da súa imaxe no mundo. Neste programa tamén se inclúe o financiamento dos gastos correntes e de capital de AGADIC, da Fundación Cidade da Cultura de Galicia, da Fundación Cela, do Consorcio da Cidade de Santiago de Compostela e do Consorcio para a Promoción da Música da Coruña.

Cómpre indicar que este programa de gasto estará aliñado coas liñas e obxectivos estratéxicos delimitados no Plan Xeración Cultura aprobado polo Goberno galego en 2023, para garantir a máxima difusión da actividade cultural en todo o territorio de Galicia e entre toda a cidadanía, ademais de asentar un tecido social e empresarial significativo e produtivo nos sectores da cultura galega.

Este compromiso baséase nos seguintes puntos, sobre os que xirarán as actividades que se desenvolvan:

- Fortalecer a cultura galega no marco dunha concepción dinámica e plural da cultura, coa renovación, actualización e ampliación de horizontes e a adaptación aos novos tempos e aos

distintos ámbitos culturais nos que se insire Galicia, nos planos nacional, europeo e mundial, dentro do diálogo e intercambio enriquecedor con outras realidades culturais; e propiciar a dinamización da lingua galega a través da cultura.

- Desenvolver as estruturas, os equipamentos e os recursos necesarios para facer posible a distribución e a visibilidade da cultura. Procúrase unha actuación sólida, que integre os estamentos con calidade profesional suficiente e que atendan as necesidades da poboación galega e dos sectores que basean a súa actividade, directa ou indirectamente, na captación dun público autóctono ou visitante, sobre o que pivota unha parte importante da economía galega.
- Crear as medidas precisas para manter a cultura galega como marca de calidade de Galicia. Potenciarase a difusión e circulación exterior dos produtos culturais e a súa identificación de orixe, para os converter así en carta de presentación de Galicia.
- Contribuír ao fomento, promoción e difusión do sector audiovisual, dos videoxogos e contidos interactivos e do patrimonio audiovisual e fotográfico galego.

Dentro das súas actividades atópanse, entre outras: o impulso á creación e o desenvolvemento de empresas que produzan bens e servizos culturais; o incremento da comercialización e competitividade dos produtos culturais galegos dentro e fóra do noso país; a creación de plans formativos para a mellora na cualificación artística, técnica e empresarial dos recursos humanos das empresas do sector cultural, e o fomento da creación, mellora e modernización tecnolóxica de infraestruturas e equipamentos dos axentes culturais.

O programa de teatro, música e danza desenvolve as distintas modalidades das artes escénicas. Nel poténcianse novos proxectos dentro das actividades dos circuítos culturais, en cooperación cos concellos de Galicia, incorporando aos concellos que así o soliciten. Trátase de realizar unha oferta cultural ampla e repartida, xeográfica e demograficamente, para facilitar o acceso e a recepción na poboación galega da cultura propia do país en todas as súas manifestacións.

Dentro deste programa, inclúese o financiamento dos gastos de funcionamento, das actividades e dos investimentos do CGAC (Centro Galego de Arte Contemporánea). O CGAC é un espazo de difusión cultural cuxa principal misión consiste en dinamizar o panorama artístico actual e reflexionar sobra a diversidade das conformación culturais na sociedade contemporánea. Conta con unha importante colección artística propia e un traballo de documentación, difusión e exhibición da creatividade contemporánea dos artistas galegos e de fóra da nosa comunidade a través de exposición, actividades e educación, publicacións, biblioteca e a colección propia. Inclúese tamén o financiamento dos gastos correntes e de capital do Centro Dramático Galego, a unidade de produción teatral da Xunta de Galicia que acaba de cumprir 40 anos desde a súa creación, para continuar co seu labor de xeración de oportunidades para os profesionais galegos e de apertura de mercados para o sector privado e neste 2025 desenvolverá unha intensa actividade na que destacarán as dúas producións propias, centradas no ámbito do teatro e do circo. O Centro Coreográfico será quen se encargue de impulsar as medidas incluídas no Plan

de Danza, con especial atención ao programa de coproducións, a difusión, a internacionalización e a formación.

No que atinxe á Cidade da Cultura de Galicia, incorporase, ademais do financiamento dos seus gastos correntes e de persoal, a dotación orzamentaria vencellada á execución da obra e equipamento para o Centro de Artes Dixitais de Galicia, sendo previsible que comece a funcionar a inicios do 2026. Este novo equipamento situará á Cidade da Cultura á vangarda da arte tecnolóxica e permitirá aproveitar a ventá de oportunidade que ofrecen as artes dixitais como motor cultural e económico, en termos de xeración de empresas innovadoras, ferramenta para preservar e divulgar o patrimonio e para elevar a calidade do sistema educativo. Por outra banda, as dotacións orzamentarias pretenden non soamente abordar os gastos de funcionamento dos recursos humanos e dos principios servicios e subministros (mantemento, consumo enerxético, limpeza e seguridade do complexo). Os orzamentos do ano 2026 deberán contribuír de xeito decisivo a que Galicia ocupe unha posición protagonista en España no eido das tecnoloxías creativas de vangarda grazas a posta en marca do Centro Galego de Artes Dixitais, apostando ademais pola descentralización (programa de itinerancias), polo apoio á creación artística (programas REGA) e pola internacionalización (acollendo proxectos de relevancia internacional), sen esquecer dúas liñas estratéxicas fundamentais: a eficiencia enerxética e a accesibilidade cultural.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

En definitiva, a finalidade deste programa é garantir o acceso á cultura de toda a poboación galega, nacional e internacional, a través do fomento da produción de bens culturais, e incidir na creación de hábitos de consumo cultural, aumentar a profesionalización e a fortaleza dos distintos ámbitos sectoriais que comprenden as industrias culturais, incrementando as capacidades do sector para a creación de emprego e promover e difundir a cultura galega de carácter profesional.

Realízanse ciclos de conferencia, obradoiros impartidos por artistas e incursións no campo da música, as artes escénicas, a arquitectura, a moda e o cinema, que permiten a participación activa do público e favorecen o intercambio de ideas entres profesionais e distintos ámbitos.

Ao mesmo tempo desenvólvense programas específicos para familias e centros educativos co propósito de dotar os distintos públicos que se achegan aos centros das ferramentas necesarias para entender a arte actual e, por extensión, o mundo no que vivimos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os obxectivos e actividades integradas neste programa van destinados á poboación galega en xeral, público nacional e internacional que visita a Cidade de Santiago de Compostela e Galicia e centros escolares de toda a Comunidade Autónoma, tendo polo tanto un carácter universal.

Tamén ten como destinatarios directos a concellos e asociacións e outras entidades sen ánimo de lucro, que poderán recibir axudas para levar a cabo actividades culturais, ou ben realizar obras e equipamentos nos espazos e edificios dedicados as elas.

Por outra banda, a través da Axencia Galega das Industrias Culturais (AGADIC) o programa diríxese ás empresas, colectivos profesionais, entidades locais e entidades sen ánimo de lucro dos distintos ámbitos incluídos nos distintos subsectores da cultura: as artes escénicas, o audiovisual, e a música. En xeral, toda a poboación galega como destinataria final do acceso á cultura.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Á recuperación e expansión do sector cultural, tras a crise da COVID-19, é un feito salientable que se demostra cos diferentes datos como o observatorio da cultura galega no que salienta a estabilidade do emprego cultural, o incremento dos ingresos ou a lixeira internacionalización dos produtos culturais galegos.

O ano 2025 foi un ano moi bo para as nosas industrias culturais, apoiadas polas liñas e programas habituais da Axencia, nos distintos ámbitos:

Escénico: axudas á creación, distribución, festivais e os programas de difusión da Rede Galega de Teatros e Auditorios e cultura no camiño. O ano 2025, o Centro Dramático Galego consolidou a súa presenza dentro e fóra de Galicia, coa súa incorporación á Rede de Teatros de Europa.

Destacar, así mesmo, o impulso que recibiu o Plan Integral de Danza, a través de diferentes medidas, entre as que destacou a organización dunha formación específica para este ámbito en colaboración coa Escola de Organización Industrial e a Fundación Paideia.

Audiovisual. Desenvolvéronse as liñas xa consolidadas de axudas ao sector, como son produción, talento, festivais, apoio á internacionalización das nosas empresas e as accións de promoción nos principais mercados nos que o audiovisual galego estivo presente. Neste ano 2025 seguimos coas nosas axudas a atracción de rodaxes, cunha nova convocatoria dotada con 2,2 millóns de Euros. Esta liña de axudas ten un alto impacto no sector e en Galicia, tal e como se desprende do estudo da USC realizado sobre a convocatoria do ano 2024. Os seis proxectos beneficiarios desta convocatoria supuxeron un investimento público de 1,8 millóns e un retorno de 26 millóns de euros ademais da creación de 648 postos de traballo equivalentes a tempo completo e de carácter anual. A Filmoteca de Galicia asumiu a organización e acollida de moitas das nosas xornadas formativas para o sector, a través do programa "Luns na Filmoteca", continuando ademais co seu labor de conservación e difusión do noso audiovisual.

Música. Volveuse a financiar, en colaboración coa Axencia Turismo de Galicia, os principais festivais do sector en Galicia. Apoiamos a presenza dos artistas galegos e as empresas no exterior.

No ano 2026 continuaremos coas liñas de actuación que se revelaron importantes para a consolidación dos sectores culturais profesionais, será un ano no que iniciaremos un proceso nas artes escénicas, similar ao do ámbito musical, para o desenvolvemento dun plan arredor do que centrar os nosos esforzos de investimento futuros.

Será en todo caso este 2026 un ano no que continuaremos coas novas liñas postas en marcha recentemente, como as axudas para o desenvolvemento do talento musical, as axudas de territorio cultura ou as axudas a videoxogos, que publicamos no ano 2025.

Isto non implica que non haxa novidades na actividade a desenvolver, xa que se porán en marcha programas que se revelaron importantes para o sector e o mundo cultural en xeral, tales como:

- A reformulación da Rede Galega de Música ao vivo, para optimizar os esforzos e recursos tanto públicos como privados, para o que contaremos coa participación de todos os actores implicados (salas, músicos e managers) co obxectivo de que no 2026 teñamos un novo deseño da Rede.
- A aprobación do Plan estratéxico do sector musical, previsto para finais do 2025, van a marcar o futuro dos programas e investimentos a realizar pola Axencia no ámbito musical, coa finalidade de colaborar no seu desenvolvemento e prestar o maior apoio posible ás medidas e estratexias que xurdan do mesmo.
- Tamén iniciaremos programas enfocados ao despegue do sector dos videoxogos en Galicia, continuando con iniciativas xa desenvolvidas nos anos anteriores.

O ano 2025 supuxo a recuperación do programa de axudas Territorio Cultura, que conta con financiamento de fondos finalistas do estado e fondo propio. Este programa está vinculado á rede Adival e que se desenvolverá maioritariamente no 2026.

A AGADIC ten por obxecto, no ámbito do fomento da cultura galega e do apoio á creación e innovación cultural, impulsar e consolidar o tecido empresarial no sector cultural galego, cooperando na achega de factores produtivos, no fomento da oferta de bens e servizos e na asignación de ingresos suficientes e estables.

Entre as súas funcións destácanse:

- Impulsar a creación e o desenvolvemento de empresas que produzan bens e servizos culturais, prestándolles especial atención ás industrias culturais que xeren mecanismos de produción eficientes e que subministren no mercado bens culturais de amplo consumo.
- Favorecer os produtos que difundan a lingua, a cultura e as tradicións propias de Galicia como elemento singularizador no mercado e os que acheguen á cultura galega innovacións creativas e ofertas de calidade de novas estéticas e linguaxes artísticas.

- Promover a distribución e comercialización dos produtos culturais dentro e fóra de Galicia, fomentando a captación de público e facilitando o acceso da cultura galega a novos mercados internacionais.
- Contribuír á mellora na preparación e cualificación artística, técnica e empresarial dos recursos humanos, impulsando plans formativos acordes coas necesidades profesionais das empresas do sector.
- Estimular a creación, avivar o talento e a capacitación e incitar ao recoñecemento social e económico de artistas e autoras e autores.
- Fomentar a creación, o mantemento e a utilización de infraestruturas e equipamentos por parte das e dos axentes culturais.
- Impulsar a cooperación e o asociacionismo entre os traballadores e traballadoras e as empresas dos distintos sectores culturais, así como as medidas do sector profesional galego para aumentar a súa presenza e competitividade nos mercados culturais, en especial, no apoio ás exportacións de bens e servizos culturais galegos.
- Adoptar programas que potencien as sinerxías entre o desenvolvemento empresarial das actividades culturais e outros fins públicos como a protección do patrimonio natural, material e inmaterial, a contribución ao desenvolvemento territorial e o fomento da educación, do emprego, da integración social e da investigación.
- Facer estudos e plans estratéxicos sobre o sector cultural, así como difundir a información sobre os recursos destinados ás empresas culturais en calquera ámbito.

Coa actividade desenvolvida a través da AGADIC preténdese incidir nestas funcións tendo en conta o complicado contexto actual, e futuro, co imprevisible efecto que ten a invasión de Ucraína para a economía europea.

Desde a AGADIC, continúase coa política de coordinación coas entidades locais, que contribúe a deslocalización, da oferta cultural de xeito que se garanta o acceso de toda a poboación a unha programación cultural de calidade.

Neste sentido, os programas máis salientables corresponden cos dirixidos ao financiamento das distintas redes, a rede galega de teatros e auditorios, cultura no camiño e rede galega de salas de música ao vivo, e a rede galega de salas, que constitúen unha parte importante da oferta cultural da comunidade. A colaboración cos concellos, salas de artes escénicas e de concertos e da AGADIC, contribuirán a incidir na descentralización xeográfica da cultura.

Esta distribución de espectáculos ven complementada coas axudas á distribución, pero que fundamentalmente está orientada a que as nosas empresas culturais reciban os apoios para acudir a feiras ou mercados, participar en festivais ou montar xiras no exterior.

Tamén vai continuar o apoio firme aos distintos festivais que se celebran en Galicia, para o cal continuarán as liñas de subvencións específicas para os distintos eventos audiovisuais, musicais e de artes escénicas xunto a medias de patrocinio a proxectos específicos e singulares.

Do mesmo xeito, AGADIC mantén unha liña de traballo consistente no apoio á creación cultural nos diferentes sectores tales como á creación escénica; produción, desenvolvemento e promoción do talento audiovisual; videoxogos e contidos interactivos ou talento musical.

Esta acción terá continuidade no 2026 sen esquecer o labor de produción e dinamización do sector das artes escénicas a través do establecemento de alianzas estratéxicas co Centro Dramático Galego e o Centro Coreográfico Galego, quen, ademais, continuará impulsando o desenvolvemento das principais medidas acordadas co sector dentro do plan integral de danza (PID), apoio e formación e a produción para o sector da danza.

Finalmente, debemos destacar a colaboración público-privada coa sinatura de convenios de colaboración con entidades sen ánimo de lucro que teñen por finalidade, precisamente, realizar actividades de carácter cultural que sirvan aos fins da axencia e contribúan á consecución dos seus obxectivos, así como o financiamento dos principais premios dos sectores musical, teatral e audiovisual en Galicia.

A integración da Filmoteca de Galicia na AGADIC, supuxo unha nova liña de actuación da Axencia con dúas vertentes claras: o desenvolvemento de accións de fomento, difusión e promoción do sector audiovisual e multimedia e do patrimonio audiovisual galego e das artes da imaxe e a recuperación, catalogación e custodia das obras (cinematográficas, videográficas e fotográficas) que conforman o noso patrimonio audiovisual.

Tamén desde este organismo lévanse a cabo diversos programas formativos como Cine en Curso, Fotografía en Curso, CGAI Junior, etc. seguiremos neste ano traballando para a posta a disposición de todos os galegos dos contidos da filmoteca de Galicia dunha forma áxil e sinxela.

En canto á Fundación Cidade da Cultura de Galicia, boa parte dos seus investimentos, relacionados co Centro de Artes Dixitais de Galicia, estarán rematados no ano 2025. A montaxe do equipamento específico e a posta en marcha estímase para o segundo/terceiro trimestre do ano 2026. Ademais da aposta pola dixitalización mediante as exposicións inmersivas (“Orixes”, “Castelao, Mirar por Galicia”, “Galiverso”), e o programa de itinerancias das mostras producidas na Cidade da Cultura de Galicia por diversas vilas e cidades de Galicia, compre salientar o apoio á creación que o Gaiás desenvolve a través das súas Residencias Artísticas. No ano 2025, a Cidade da Cultura de Galicia destinou máis de 166.000 €, ofrecendo espazos, recursos técnicos e humanos e apio económico.

Salientar tamén os traballos xa iniciados e relacionados, por unha banda, coa planificación da accesibilidade universal, encamiñado a eliminar todas as barreiras, co fin de que ningún colectivo con necesidades especiais atope dificultades para poder gozar dos servizos e das actividades da Cidade da Cultura; e pola outra, coa planificación da eficiencia enerxética.

En canto ao CGAC, no ano 2025, a actividade cultural realizada consistiu na realización de 11 proxectos expositivos temporais nos seus distintos espazos, 45 programas de actividade cultural nun programa multidisciplinar de difusión e dinamización cultural, incluíndo obradoiros,

ciclos de conferencias, encontros entre artistas e críticos, accións vinculadas coas artes escénicas e o cinema, así como un extenso programa de actividades educativas e pedagóxicas. Ademais incorporou obra de arte a colección do CGAC de máis de 30 artistas procedentes do contexto galego e internacional, sumando un total de 44 novas obras e conxuntos de obras que enriquecen a colección e fomentan a produción artística. Dentro da súa actividade editorial realizáronse 6 novas publicacións.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 6/1999, do 1 de setembro, do audiovisual de Galicia.
- Lei 4/2008, do 23 de maio, de creación da Axencia Galega das Industrias Culturais.
- Decreto 176/2011 polo que se modifica o 196/2001 polo que se regulan as publicacións da Xunta de Galicia.
- Lei 5/2012, de 15 de xuño, de bibliotecas de Galicia.
- Decreto 150/2012, do 12 de xullo, polo que se aproban os estatutos de AGADIC, modificado polo Decreto 53/2021, do 18 de marzo.
- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.
- Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.
- Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público.
- Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.
- Lei 40/2015, de 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.
- Lei 4/2019, do 17 de xullo, de Administración Dixital de Galicia.
- Decreto 42/2024, do 14 de abril, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia.
- Decreto 146/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude.
- Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014.
- Decreto Lexislativo 1/1999, do 7 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Réxime Financeiro e Orzamentario de Galicia.
- Decreto 308/1989, do 28 de decembro, polo que se crea o Centro Galego de Arte Contemporánea.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Incentivar as manifestacións e representacións artísticas no eidos do teatro, a música e a danza, mediante a creación dos espazos necesarios, ben coa mellora das infraestruturas socioculturais xa existentes naqueles concellos que non dispoñan das infraestruturas axeitadas para levar a cabo a programación cultural do ente local, ben a través de convenios ou convocatorias de axudas, nos concellos onde as necesidades de reforma, mellora ou dotación son imprescindibles para poder ofrecer unha oferta cultural de calidade consonte as demandas sociais.

A través do Centro Galego de Arte Contemporánea (CGAC), procúrase contribuír á dinamización do panorama artístico actual e reflexionar sobre a diversidade das conformacións culturais na sociedade contemporánea. Desde a súa creación en 1993 o CGAC amosou as liñas directrices da arte das últimas décadas mediante as exposicións retrospectivas de artistas recoñecidos internacionalmente ao carón de exposicións dedicadas a difundir a arte galega, incluíndo tanto autoras e autores xa consagrados coma os máis emerxentes. Ademais dun espazo expositivo, o CGAC é un centro dinámico e multidisciplinar no que se celebran ciclos de conferencias, obradoiros impartidos por artistas e incursións no campo da música, as artes escénicas e o cinema, que permiten a participación activa do público e favorecen o intercambio de ideas entre profesionais de distintos ámbitos. Ao mesmo tempo, o centro desenvolve programas específicos para familias, centros educativos, determinados grupos profesionais ou colectivos con necesidades especiais e mantén un servizo de visitas guiadas, co propósito de dotar os distintos públicos que se achegan ao museo das ferramentas necesarias para entender a arte actual e, por extensión, o mundo no que vivimos.

A través da AGADIC aumentarase a oferta e a demanda de produtos culturais, mediante a consolidación dos circuítos culturais establecidos por AGADIC, mantendo e actualizando a Rede Galega de Música ao Vivo, a Rede Galega de Teatros e Auditorios, A Rede Galega de Salas e o programa Cultura no Camiño.

Incidirase tamén, fundamentalmente a través da convocatoria de liñas de axudas, no apoio a feiras e festivais, que dinamicen o mercado e faciliten a distribución de produtos culturais. Neste ámbito atópanse as subvencións aos festivais de carácter profesional celebrados en Galicia e de interese estratéxico para o sector, destinados ás persoas físicas e xurídicas de carácter privado, domiciliadas en Galicia ou con establecemento operativo nesta comunidade, así como ás entidades locais galegas.

Promoverase a presenza dos produtos culturais galegos nos mercados exteriores, para o cal a AGADIC levará a cabo accións de internacionalización como a presenza nos principais mercados internacionais do sector audiovisual ou a convocatoria das axudas á distribución exterior. Nos ámbitos musical e escénico avanzaremos no debullo dun número de feiras ás que acudir conxuntamente co sector, ou nas que realicemos accións específicas, como os casos de Bime e Womex en música no 2023.

Apoiarase a produción e a coprodución, tanto no eido das artes escénicas como no do sector audiovisual , mediante a convocatoria das correspondentes liñas de axudas. Así, no eido da actividade escénica subvencionaranse a produción de espectáculos, separando as empresas de nova creación das máis consolidadas e a danza do resto das artes escénicas. Manteremos a categoría de axudas trianuais, tan valorada polo sector.

No ámbito audiovisual, subvencionaranse as producións e coproducións galegas en lingua galega con decidido contido artístico e cultural, así como a creación audiovisual para o desenvolvemento e promoción do talento audiovisual galego, será este ano de volver darlle un incremento as axudas a produción audiovisual.

Os resultados que se pretenden conseguir co obxectivo estratéxico do Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2022-2030, deste programa de gasto é estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización. Apoiar a industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado.

Na Cidade da Cultura de Galicia, os recursos económicos oriéntanse ás seguintes liñas estratéxicas:

- Contribuír de xeito decisivo a que Galicia ocupe unha posición protagonista en España no eido das tecnoloxías creativas de vangarda grazas a posta en marcha do primeiro Centro Galego de Artes Dixitais.
- Transformar o Gaiás nun modelo de infraestrutura e programación cultural accesible e inclusiva, presentándoo como un 'caso de éxito' na aplicación das novidades lexislativas impulsadas pola actual Consellería de Cultura.
- Consolidar o Gaiás como principal referencia para acoller proxectos internacionais de primeiro nivel. Asumir a responsabilidade de dotar a Galicia dunha institución museística coa capacidade de colaborar cos museos máis prestixiosos do mundo.
- Obter o recoñecemento da calidade da programación cultural por parte dos profesionais, que incentive o intercambio de propostas culturais con diferentes centros culturais a nivel nacional e internacional.
- Atraer a novos públicos a través da renovación do programa cultural. Manter os programas con impronta cultural e social, como Atardecer no Gaiás, Escenas do Cambio e Cidade Imaxinaria, pero reformulando estas propostas que atraian ás novas xeracións, incentivando a creación no eido das artes dixitais.
- Transición ecolóxica: aposta pola enerxía renovable. Buscando o xeito de racionalizar e de mellorar a eficiencia enerxética do complexo, tendo en conta as condicións físicas, ambientais e de funcionamento do mesmo. Os traballos estrutúranse en tres grupos,
  - os destinados ao aforro dos consumos,
  - as intervención nas infraestruturas,

- o incremento do uso de enerxías renovables.

- Enriquecer a experiencia de visita do usuario, incorporando novos servizos, como a tenda do Museo, elevando a calidade de servizos existentes, ou a través de melloras na infraestrutura.
- Mellora da conexión a través de transporte público coa cidade de Santiago de Compostela.
- Incrementar a percepción de utilidade da Cidade da Cultura por parte da cidadanía, aumentando o valor que o Gaiás xenera á sociedade, estimado a través do estudos de Contabilidade Social.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc.)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O ámbito prioritario de actuación destes programas de gasto é o sector cultural galego, no que participan os homes e mulleres desde dúas perspectivas ben diferenciadas: por unha banda, como consumidores e consumidoras dos diversos produtos culturais xerados; por outra banda, como empregados e empregadas do sector cultural.

Neste sentido, se temos en conta as principais fontes cuantitativas máis recentes (por exemplo, o Anuario de Estatísticas Culturais), Estatísticas Culturais 2018, publicado polo Ministerio de Cultura e Deporte; e o informe A situación das traballadoras dos sectores audiovisual e das artes escénicas en Galicia, publicado en 2019 polo Observatorio da Cultura Galega do Consello

da Cultura Galega, podemos observar que os datos recollidos apuntan, en sentido xeral, a un aumento da participación das mulleres no ámbito cultural, ao tempo que se constatan diferenzas entre os sexos tanto no acceso á cultura como no desempeño de profesións e de actividades profesionais vinculadas ao sector cultural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	X
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES

Ante a constatación de que nos diferentes ámbitos en que se estrutura o ámbito cultural galego a presenza dos homes segue a ser superior á das mulleres, a Dirección Xeral de Cultura pretende promover a participación e o emprego feminino no sector cultural e, por iso, nas convocatorias de axudas valora, entre os criterios para a súa concesión, a presenza das mulleres nos

proxectos. No mesmo sentido, promoverase a presenza equilibrada de mulleres e homes nas programacións artísticas contratadas desde o departamento. Así mesmo fomentarase a presenza equilibrada de mulleres e homes na composición das comisións de valoración de axudas e seguirase a traballar para evitar o uso sexista e excluínte da linguaxe.

En particular, a AGADIC pretende promover o emprego feminino no sector cultural e por iso, nas convocatorias de axudas valora, entre os criterios para a súa concesión, a presenza das mulleres nos proxectos. Así, trátase de fomentar a dirección feminina no caso da produción de artes escénicas, valorándose expresamente esta circunstancia coa asignación dunha puntuación específica. No caso das produción audiovisuais, promóvese a presenza feminina no equipo creativo outorgando unha puntuación específica a aqueles proxectos nos que a participación das mulleres naquel sexa superior ao 50%. Ademais, puntúase a dirección integramente a cargo dunha muller. Estas discriminacións positivas xa deron resultado nos anos anteriores, por exemplo, nas ultimas axudas resoltas, as de 2023, o 85% dos proxectos tiñan unha maioría de participación feminina e o 50% estaba dirixido por mulleres.

Por outra banda, seguirase a traballar para evitar o uso sexista e excluínte da linguaxe.

Tamén se evitará a difusión de imaxes que contribúan a perpetuar os estereotipos sexistas, e incidirase na promoción daqueles contidos que contribúan a visibilizar a presenza da muller en ámbitos nos que aínda non están representadas de xeito paritario.

Promoverase a presenza da muller nas actividades desenvolvidas pola AGADIC, de xeito que o acceso ás súas actividades sexa máis equitativa entre homes e mulleres.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Coa realización das actividades descritas, preténdese avanzar na incorporación da perspectiva de xénero no ámbito de actuación da Dirección Xeral de Cultura e AGADIC, promovendo o acceso da muller ás manifestacións culturais e á empregabilidade no sector, garantindo o acceso á cultura de toda a poboación sen que existan diferenciacións por cuestións de xénero.

C. ORGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Cultura.

Axencia Galega de Industrias Culturais.

Fundación Cidade da Cultura de Galicia.

Fundación Camilo José Cela.

III.1.6. PROGRAMA 433A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO, ARTÍSTICO E CULTURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Este programa pretende a posta en valor do patrimonio cultural galego en todas as súas manifestacións, tanto en Galicia coma no exterior. Contempla unha serie de actuacións coas que a consellería persegue a protección, conservación, investigación, acrecentamento difusión e fomento do patrimonio histórico, artístico, arquitectónico, paleontolóxico, arqueolóxico, etnolóxico, industrial, científico, documental e bibliográfico de interese para Galicia.

Concretaranse en medidas dirixidas a:

- Coordinar a elaboración dos informes sectoriais sobre os instrumentos de planeamento urbanístico e ordenación do territorio, en calquera dos seus trámites.
- Coordinar a redacción e tramitación do Plan Territorial Integrado dos Camiños de Santiago, así como outros que teñan por obxecto a protección dos seus valores culturais.
- Asesorar e, de ser o caso, colaborar, na elaboración de instrumentos de planeamento urbanístico ou de ordenación do territorio promovidos pola Xunta de Galicia e outras administracións públicas, que poidan redundar na mellora da protección do patrimonio cultural.
- Elaborar os documentos técnicos e instrucións que teñan por obxecto homoxeneizar os criterios de protección do patrimonio cultural nos documentos urbanísticos e de ordenación do territorio.
- Elaborar, actualizar e difundir os criterios de intervención nas contornas dos bens e, de ser o caso, nas áreas de amortecemento, así como a súa integración nos documentos de planeamento urbanístico e de ordenación do territorio.
- Tramitar e informar os procedementos de autorización das intervencións que afecten os Camiños de Santiago e xestionar a participación do Consello Asesor dos Camiños de Santiago como órgano asesor nos devanditos procedementos e nos relativos aos documentos para a súa identificación e protección.
- Tramitar os expedientes de autorización das intervencións sobre o patrimonio cultural de titularidade da Igrexa Católica, e xestionar a participación da Comisión Mixta Xunta de Galicia - Igrexa Católica como órgano asesor.
- Elaborar propostas normativas e disposicións xerais que afecten a protección do patrimonio cultural e a súa xestión.

- Promover e coordinar a información relativa ás medidas de accesibilidade, protección e fomento do patrimonio cultural de Galicia.
- Elaborar, actualizar e difundir os criterios de intervención nos territorios históricos dos Camiños de Santiago e colaborar na súa integración no Plan territorial integrado dos Camiños de Santiago.
- Vixiar os bens de calquera natureza integrantes do patrimonio cultural de Galicia, para a súa protección e conservación.
- Tramitación dos procedementos sancionadores por infraccións da normativa vixente en materia de protección do patrimonio cultural, e realización de informes encamiñados a determinar e avaliar os danos producidos nel, así como a proposta á Dirección Xeral do Patrimonio Cultural de adopción de medidas cautelares.
- Comprobación do cumprimento das normas, resolucións e ditames emanados da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.
- Control do rexistro das transaccións realizadas polas persoas ou entidades dedicadas ao comercio de bens integrantes do patrimonio cultural e do cumprimento dos requisitos para o exercicio desta actividade.
- Promoción, xestión e coordinación das actuacións de prevención, conservación, restauración e posta en valor do patrimonio inmoble de interese artístico, histórico, arquitectónico, etnográfico, científico e técnico.
- Seguimento, control e supervisión das actuacións de conservación e restauración dos retablos, das pinturas, murais e outros bens culturais de interese artístico, histórico ou etnográfico, como os cruceiros, os petos de ánimas ou a decoración escultórica da arquitectura.
- Prestación de apoio e asesoramento técnico, cando así proceda, en proxectos e actuacións que afecten o patrimonio cultural inmoble.
- Elaboración, dirección e coordinación de informes, proxectos, estudos, traballos de investigación e de difusión relacionados coa conservación e as intervencións sobre o patrimonio cultural inmoble, así como supervisión e dirección técnica e facultativa das actuacións, cando así proceda.
- Promoción, xestión e coordinación das actuacións de prevención, conservación, restauración e posta en valor do patrimonio arqueolóxico.
- Coordinación do programa de posta en valor do patrimonio arqueolóxico da Rede galega de patrimonio arqueolóxico.
- Prestación de apoio e asesoramento técnico, cando así proceda, en proxectos e actuacións que afecten o patrimonio arqueolóxico.
- Elaboración e coordinación de informes, estudos, traballos de investigación e de difusión relacionados coa conservación e intervencións sobre o patrimonio arqueolóxico.
- Manter, actualizar e xestionar o Rexistro de Bens de Interese Cultural de Galicia, o Catálogo do patrimonio cultural de Galicia e o Censo do patrimonio cultural de Galicia.

- Coordinar a elaboración de propostas de clasificación do patrimonio cultural de Galicia ou a súa inclusión no Censo.
- Tramitar os expedientes de declaración de ben de interese cultural e de inclusión no Catálogo do patrimonio cultural de Galicia desde as actuacións preparatorias ata a súa conclusión.
- Promover traballos para identificar, documentar e investigar as manifestacións do patrimonio cultural inmaterial de Galicia e as súas medidas de salvagarda.
- Delimitar os Camiños de Santiago en Galicia.
- Elaborar medidas para a identificación e difusión do patrimonio cultural galego.
- Informar e colaborar nos procedementos relativos ás figuras de protección e difusión nacionais e internacionais que en materia de patrimonio cultural se desenvolvan no ámbito territorial da Comunidade Autónoma.
- Coordinar as intervencións para a protección, conservación e posta en valor da Paisaxe Cultural da Ribeira Sacra desde o punto de vista da salvagarda dos seus valores culturais e coordinar e promover os trámites e traballos administrativos, técnicos e científicos relacionados coa candidatura a Patrimonio Mundial.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A protección, conservación, investigación, aumento e difusión do patrimonio histórico, artístico, arquitectónico, arqueolóxico, paleontolóxico. etnográfico, industrial, científico e técnico, documental e bibliográfico de interese para Galicia.

Para o ano 2025 continuarase co desenvolvemento do Plan Estratéxico para a conservación e a restauración do patrimonio cultural de Galicia 2021-2030. Dentro desta liña de actuación vaise a seguir atendendo a obxectivos operativos relacionados coa conservación das catedrais galega, a conservación dos mosteiros, conventos e abadía; a conservación dos monumentos relacionados cos Camiños de Santiago, especialmente aqueles declarados BIC e a conservación do patrimonio cultural da Ribeira Sacra, entre outros. Asemade vaise continuar atendendo á conservación e restauración dos retablos, pinturas murais e bens artísticos significativos así como á debida investigación e posta en valor do patrimonio arqueolóxico galego.

En relación coa protección, conservación e posta en valor da Ribeira Sacra vaise continuar traballando no reforzo e mellora de aqueles aspectos relacionados cos atributos que testemuñan o Valor Universal Excepcional destes ámbito, no marco do documento de candidatura para a súa inclusión na Lista do Patrimonio Mundial, con especial interese nos aspectos relacionados coa auga e a súa significación e presencia na configuración, caracterización e construción desta senlleira paisaxe cultural.

Neste eido vaise a seguir a impulsar e desenvolver o Plan de Xestión da Paisaxe Cultural da Ribeira Sacra, ao que se van incorporar novas liñas de traballo a prol da investigación, cata-

logación, conservación e posta en valor dos bens relacionados coa utilización da auga como un elemento configurador e determinante na construción da paisaxe cultural.

Continuarase co desenvolvemento do Plan específico de intervencións para a Muralla de Lugo, e vaise completar a redacción do plan de xestión deste senlleiro monumento, incluído na Lista do Patrimonio Mundial e xestionado pola Xunta de Galicia, iniciando o seu desenvolvemento e aplicación.

A planificación estratéxica de Galicia ten por principal obxectivo estratéxico a protección, conservación, posta en valor e difusión do patrimonio cultural galego, aplicando criterios de sostibilidade, compromiso coas políticas necesarias para evitar ou mitigar o cambio climático, o respecto polo medio ambiente, a accesibilidade universal e o aliñamento cos criterios da Nova Bauhaus Europea.

Este programa conta con axuda do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) vinculada ao Programa Operativo do FEDER para o período 2021-2027 Este plan atende aos seguinte obxectivo específicos: OE46. O reforzo do papel da cultura e o turismo sostible no desenvolvemento económico, a inclusión social e a innovación social e vaise aplicar no seguinte campo de intervención: CI166. Protección, desenvolvemento e promoción do patrimonio cultural e os servizos culturais. No ano 2026 está previsto continuar coas actuación desenvolvidas ao abeiro deste programa.

Para a selección de operacións vanse ter en conta os seguintes criterios:

- Maior nivel de protección cultural dos bens obxecto das actuacións.
- Urxencia e necesidade das obras proxectadas cando a súa non execución ou atraso poida supoñer a perda dun ben relevante.
- Proxectos sobre bens de uso ou destino público, ou que teñan establecido un réxime de acceso público ou que se prevexa establecelo unha vez rematada a actuación, con independencia do seu titular.
- Proxectos nos que se prioricen os principios de conservación e restauración e respecto polos materiais e técnicas construtivas tradicionais, así como o respecto polo medio no que se sitúan as edificacións.
- Proxectos de maior valor arquitectónico e/ou con calidade técnica en restauración ou que incorporen e desenvolvan técnicas de conservación preventiva relevantes.
- Proxectos sobre bens culturais que sexan referencia dunha vila, cidade ou rexión e sexan considerados focos ou referentes de atracción turística.
- Proxectos que crean vínculos entre a natureza, o patrimonio cultural e o turismo.
- Proxectos que contarán con plans de financiamento complementarios.

Entre as actuacións máis significativas das previstas atópanse as intervencións nas catedrais galegas, como son as intervencións previstas na catedral de Tui para o desenvolvemento do Mu-

seo Catedralicio e Diocesano, na Catedral de Lugo e na de Ourense, nas está previsto actuar na conservación das súas fábricas de pedra, na catedral de Mondoñedo conservando as estruturas lígneas da cuberta e colaborando na mellora da súa iluminación, sen esquecer a de Santiago de Compostela. Vaise así, continuar o desenvolvemento do ambicioso programa de restauración que se está desenvolvendo ao abeiro do Plan de Catedrais.

Asemade, está previsto actuar, entre outros bens declarados BIC e catalogados, no Colexio de Nosa Señora a Antiga de Monforte (Lugo), o Santuario da Peregrina en Pontevedra; igrexas rurais como a de Flariz en Monterrei ou Esposende en Cenlle na provincia de Ourense e a Igrexa da Venerable Orden Terceira na cidade da Coruña (A Coruña).

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os obxectivos e actividades integradas neste programa van destinados ao patrimonio cultural, de xeito que as actuacións a realizar van dirixidas a achegar o seu coñecemento á sociedade e facilitar o acceso universal a el.

O beneficiario directo deste programa é a poboación galega, con carácter universal, e de forma especial as colectividades locais que interactúan acotío cos bens do patrimonio cultural na súa vida diaria, así como as xeracións vindeiras para os que se salvagarda e acrecenta este patrimonio.

Tamén se dirixe, dunha forma indirecta, aos turistas e visitantes que se acheguen a Galicia e aos bens protexidos, con unha motivación e interese cultural na súa viaxe. No caso dos bens incluídos na Lista do Patrimonio Mundial, o colectivo que se beneficia é a humanidade no seu conxunto.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Este programa ocúpase do apoio e difusión do patrimonio histórico galego en todas as súas manifestacións, tanto en Galicia coma no exterior. Tamén a través deste programa a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude persegue a conservación e difusión do patrimonio histórico, artístico, arquitectónico, paleontolóxico, arqueolóxico, etnolóxico, industrial, científico e técnico, documental e bibliográfico de interese para Galicia, así como dos camiños históricos a Santiago e a mellora do coñecemento sobre os bens e das ferramentas xurídicas e administrativas de protección como medios e instrumentos imprescindibles para o acrecentamento, difusión e salvagarda do patrimonio cultural.

Coa finalidade de protexer os bens de patrimonio cultural establecéronse diversos procedementos que esixen autorización da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural para as intervencións,

tanto no propio ben como no seu contorno ou na súa zona de amortecemento. Como consecuencia do gran número de bens declarados bens de interese cultural e catalogados a instrución de novembro de 2017 clarifica as intervencións que non precisaban autorización da dirección xeral.

Así mesmo, en aplicación do artigo 65 da LPCG continuarase asinando convenios de habilitación cos concellos que reúnan os requisitos esixidos nese texto legal ,coa finalidade de que poidan autorizar as intervencións que se refiran a bens catalogados integrantes do patrimonio arquitectónico ou etnolóxico e as súas contornas de protección e zonas de amortecemento.

Continúase a traballar no acrecentamento do patrimonio cultural galego incorporando novos bens ao Catálogo do Patrimonio Cultural de Galicia e ao Rexistro de Bens de Interese Cultural Galegos. Segue a avanzarse na tramitación das candidaturas da Ribeira Sacra e Illas Cíes-Parque Nacional das Illas Atlánticas de Galicia para a súa futura inclusión na Lista do Patrimonio Mundial da Unesco.

No que atinxe á conservación do patrimonio cultural o programa vai dar continuidade as liñas de actuación que se veñen desenvolvendo nos exercicios anteriores. Así atende á debida conservación dos bens culturais públicos que son propiedade da Xunta de Galicia e á colaboración coas administracións públicas, a Igrexa Católica e o resto dos propietarios na debida conservación do seu patrimonio cultural, entendendo que representa un recurso senlleiro para o desenvolvemento social, turístico e económico dos territorios e para mellorar a calidade de vida das persoas que os habitan.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.
- Decreto 42/2024, de 14 de abril, polo que se establece estrutura orgánica da Xunta de Galicia.
- Decreto 146/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude (DOG núm. 101, 27 de maio de 2024).
- Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.
- Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público.
- Decreto 93/2017, de 14 de setembro, polo que se regula a composición e funcionamento dos consellos territoriais de Patrimonio Cultural de Galicia, do Consello Asesor dos Camiños de Santiago e da Comisión Técnica de Arqueoloxía.
- Decreto 84/2017, do 3 de agosto, polo que se regula a composición e funcionamento da Comisión Mixta Xunta de Galicia-Igrexa Católica.

- Lei 39/2015, de 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas.
- Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público.
- Lei 4/2019, de 17 de xullo, de administración dixital de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A finalidade e estratexia do presente programa é o da protección, a conservación, a restauración, o incremento e posta en valor do patrimonio cultural galego.

Preténdese o recoñecemento das peculiaridades propias do patrimonio cultural de Galicia para a súa protección e difusión, e aplicando os procedementos e instrumentos específicos para garantir a súa conservación, así como o réxime sancionador para corrixir as infraccións que afectasen o patrimonio cultural galego, obrigando a reposición cando esta sexa posible.

O primeiro paso para a protección do patrimonio e o da súa identificación, localización e clasificación. Cos procedementos de catalogación ou declaración como bens de interese cultural a preténdese non só o seu recoñecemento, se non tamén establecer a súa delimitación e o establecemento de medidas de protección, conservación e difusión.

En liña co anterior, outra liña estratéxica a seguir é achegar o coñecemento do patrimonio cultural á sociedade e facilitar o acceso universal a el por todos os medios que proporciona a técnica e as tecnoloxías da información. Deste xeito contribúese a concienciar á sociedade en xeral e a todos os sectores implicados, na necesidade de defender e conservar o patrimonio cultural.

De igual xeito, os plans e proxectos de obras do patrimonio procuran estimular a súa revalorización e garantir a conservación deste recurso cultural, turístico e de desenvolvemento social limitado, fráxil e non renovable.

Os resultados que se pretenden conseguir co obxectivo estratéxico deste programa de gasto son o incremento do patrimonio cultural de Galicia e mellora do seu estado de conservación e a situación e condicións de acceso a el por parte da cidadanía.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	x
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	x
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	x
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	x
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 151A FOMENTO DA LINGUA GALEGA

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA03 - Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E04 - Fomentar e difundir o uso do galego nos diferentes sectores da sociedade, principalmente nos considerados prioritarios e estratéxicos, e desenvolver actividades de formación do galego

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)
OI03 - Transferencias internas
OO01 - Continuar co proceso de normalización lingüística en desenvolvemento do Plan xeral de normalización da lingua galega.
OO02 - Accións de fomento do uso da lingua galega na sociedade apoiando a creación, mantemento e reforzamento dos servizos lingüísticos e a realización de programas de dinamización lingüística.
OO03 - Estudos e investigación en materia lingüística
OO04 - Dignificar o uso do galego a través de uso en ámbitos formais e educativos de alto nivel.
OO05 - Asegurar unha competencia elevada na lingua galega oral e escrita entre a xuventude.

Indicador	Valor Previsto
PO0022 - Actuacións de formación e dinamización social do galego	4.055
PO0067 - Convenios e/ou acordos asinados	122
PO045O - Axudas concedidas para o fomento da lingua galega	884
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	1.450
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	2.280

Programa: 312F PROGRAMAS DE SOLIDARIEDADE

Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico

Prioridade de Actuación: PA02 - Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E02 - Mellorar a calidade de vida da xuventude galega, mellorando as súas competencias e capacidades, incrementando o seu benestar e impulsando a participación e o voluntariado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)
OO04 - Fomentar a participación xuvenil nos programas de voluntariado e aproveitar o coñecemento e a experiencia das persoas maiores nun marco de convivencia e intercambio das vivencias con persoas novas, promovendo a inscrición das experiencias das persoas voluntarias que faciliten a certificación das actividades realizadas.

Indicador	Valor Previsto
P233.H - Participantes en proxectos de voluntariado. Homes	352
P233.M - Participantes en proxectos de voluntariado. Mulleres	584

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E02 - Impulsar a inclusión social e laboral das persoas en situacións de vulnerabilidade, pobreza ou exclusión social e loitar contra calquera forma de discriminación ademais de garantir a igualdade de oportunidades e o acceso aos servizos públicos da poboación retornada e inmigrante

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OO02 - Deseñar e desenvolver de programas especificamente dirixidos a atender factores de vulnerabilidade e a súa interseccionalidade en persoas e grupos desfavorecidos

Programa: 313A SERVIZOS Á XUVENTUDE

Eixe: E1 - Eixe 1. O reto demográfico

Prioridade de Actuación: PA02 - Mellorar a atención ao benestar e á calidade de vida das familias

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E01 - Garantir unha estrutura de servizos de atención das necesidades das familias para favorecer que as persoas poidan levar a cabo o seu proxecto familiar en Galicia así como ter o número de fillos e fillas que desexen, a través do desenvolvemento de actuacións integrais. Impulsar políticas de conciliación para que a crianza dos fillos e fillas e o coidado de persoas dependentes non supoña unha eiva profesional, en especial para as mulleres

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OO99 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico
Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO2 - Mellorar a calidade de vida da xuventude galega, mellorando as súas competencias e capacidades, incrementando o seu benestar e impulsando a participación e o voluntariado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)
OO01 - Fomentar e apoiar os programas de prácticas formativas e de mobilidade transnacional, para a mellora da cualificación e para facilitar o acceso ao mercado laboral dos mozos e mozas.
OO02 - Impulsar a participación dos mozos e mozas en actividades de educación non formal que permitan a adquisición de competencias e habilidades altamente valoradas polos empregadores.
OO03 - Promover novas iniciativas e alternativas educativas e saudables a´ mocidade para o seu tempo libre, a través de programas de ocio educativo e espazos seguros, divertidos, formativos e favorecedores da transferencia de valores e coñecemento.

Indicador	Valor Previsto
P1025H - Persoas mozas que reciben axudas. Homes	1.596
P1025M - Persoas mozas que reciben axudas. Mulleres	1.671
P1026H - Participantes en programas de xuventude. Homes	5.314
P1026M - Participantes en programas de xuventude. Mulleres	8.096

Prioridade de Actuación: PA03 - Mellorar o acceso á vivenda e as súas condicións de habitabilidade

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO1 - Mellorar o acceso á vivenda en propiedade ou en aluguer dos fogares, principalmente para a mocidade e as persoas en situación de vulnerabilidade, e dar cobertura a aquelas situacións que se atopan en risco de perda da súa vivenda habitual

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OO02 - Articular programas para facilitar a adquisición de vivendas, principalmente polas persoas menores de 35 anos.

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA02 - Facer que o crecemento chegue a toda a cidadanía, en particular ás persoas máis desfavorecidas e apoiar a integración socioeconómica da poboación retornada e inmigrante

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO2 - Impulsar a inclusión social e laboral das persoas en situacións de vulnerabilidade, pobreza ou exclusión social e loitar contra calquera forma de discriminación ademais de garantir a igualdade de oportunidades e o acceso aos servizos públicos da poboación retornada e inmigrante

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OO02 - Deseñar e desenvolver de programas especificamente dirixidos a atender factores de vulnerabilidade e a súa interseccionalidade en persoas e grupos desfavorecidos

Programa: 431A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE CULTURA

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA03 - Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO1 - Estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización. Apoiar á industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)
OO04 - Accións de mellora e ampliación da rede de infraestruturas de comunicación e radiodifusión
OO05 - Contribuír á conservación da riqueza cultural de Galicia

Indicador	Valor Previsto
PO0076 - Entidades beneficiadas.	20
PO0124 - Nº de actividades de divulgación.	80

Programa: 432A BIBLIOTECAS, ARQUIVOS, MUSEOS E EQUIPAMENTOS CULTURAIS

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA03 - Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO1 - Estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización. Apoiar á industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental

OO07 - Establecer liñas de apoio a creadoras e creadores que permita consolidar profesionais e un tecido empresarial con capacidade de crear produtos de calidade, tamén exportables.

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO2 - Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuaria destes servizos e como consumidora dunha oferta cultural de calidade

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental

OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)

OO01 - Promoción da lectura e a produción de libros en galego. Elaboración dun Plan da Lectura de Galicia e mellora do sistema de acceso aos servizos bibliotecarios a través da virtualización e automatización dos servizos da Rede de Bibliotecas de Galicia.

OO02 - Xestión do sistema de arquivos de Galicia. Potenciar a súa actividade e un funcionamento máis operativo

OO03 - Preservar e promover as actividades e os contidos dos museos e centros de interpretación do patrimonio cultural. Reforzar as labores de conservación e mellora nos museos co fin de incrementar a oferta cultural dos mesmos.

OO04 - Accións formativas destinadas a persoas con titulacións asociadas ao traballo neste tipo de espazos (bibliotecas, arquivos, museos, etc.).

OO99 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico

Indicador	Valor Previsto
PO0150 - Actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de interpretaci	3.515
PO0336 - Bibliotecas dotadas con fondos bibliográficos	300
P219.H - Persoas usuarias da rede de bibliotecas de Galicia. Homes	320.000
P219.M - Persoas usuarias da rede de bibliotecas de Galicia. Mulleres	490.000

Programa: 432B FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA03 - Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO1 - Estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización. Apoiar á industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental

OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)

OI03 - Transferencias internas

OO01 - Estimular a oferta de contidos nos ámbitos da cultura e a demanda de ditos contidos por parte da cidadanía. Mellorar a calidade da oferta cultural para as máis pequenas e pequenos e, sobre todo, para a mocidade, que están moi afastados da oferta cultural do país.

OO02 - Fortalecer o tecido cultural de base e o tecido das industrias culturais e creativas galegas. Apoio á formación das persoas creadorasque permita consolidar profesionais con capacidade de crear produtos de calidade tamén exportables.

OO05 - Contribuír á conservación da riqueza cultural de Galicia

Indicador	Valor Previsto
PO0076 - Entidades beneficiadas.	17
PO0155 - Actuacións e programacións culturais desenvolvidas	356
PO0158 - Axudas concedidas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual	345

Programa: 433A PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO, ARTÍSTICO ECULTURAL

Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial

Prioridade de Actuación: PA03 - Potenciar a cultura e a lingua galega como elementos clave para construír unha sociedade inclusiva e cohesionada e que contribúa á calidade de vida da cidadanía

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO1 - Estimular a produción cultural e a súa distribución, apoiando a innovación cultural e a transversalidade da creatividade nos sectores produtivos, facilitando o acceso á cultura da cidadanía e avanzando na súa proxección exterior e internacionalización. Apoiar á industria de contidos culturais, dende a artesanía ata o audiovisual, para que aproveite as oportunidades que ofrece un mercado global e dixitalizado

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OO05 - Contribuír á conservación da riqueza cultural de Galicia

Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: EO3 - Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural de Galicia como un recurso vivo e accesible

Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)
OO02 - Conservación, restauración, rehabilitación e posta en valor dos bens que integran o patrimonio cultural con especial atención aos bens declarados de interese cultural máis senlleiros como as catedrais, os BIC relacionados cos camiños de Santiago, os xacementos arqueolóxicos de titularidade pública máis relevantes e os bens culturais que caracterizan a paisaxe cultural da Ribeira Sacra.
OO03 - Difusión e ampliación do coñecemento sobre o patrimonio cultural.
OO05 - Fomentar a "I+D+i cultural" dentro dun marco xurídico adecuado. Impulsar, promover e fomentar o emprego das TIC e as novas tecnoloxías nas actuacións de protección, conservación, difusión e valorización do patrimonio cultural.

Indicador	Valor Previsto
PO0184 - Obras e proxectos de conservación, restauración, protecciónе promoción do patrimonio cultural	61

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos			
	01	02	03	04
151A-Fomento da lingua galega		13.008		
431A-Dirección e servizos xerais de cultura	11.841			
432A-Bibliotecas, arquivos, museos e equipamentos culturais	2.857		28.533	
432B-Fomento das actividades culturais			27.980	
433A-Protección e promoción do patrimonio histórico, artístico e cultural				22.195
Total	**14.698**	**13.008**	**56.513**	**22.195**

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos						
	I	II	III	IV	VI	VII	Total
151A-Fomento da lingua galega	2.463	137	3	3.338	6.384	683	13.008
312F-Programas de solidariedade	346	110		1.205	46	200	1.907
313A-Servizos á xuventude	6.884	6.894		5.496	2.416	3.200	24.890
431A-Dirección e servizos xerais de cultura	5.909	2.741	5	60	2.276	850	11.841
432A-Bibliotecas, arquivos, museos e equipamentos culturais	18.638	2.857		1.714	5.773	2.408	31.390
432B-Fomento das actividades culturais	3.741	1.310		16.799	6.866	16.062	44.778
433A-Protección e promoción do patrimonio histórico, artístico e cultural	8.282			233	9.737	3.943	22.195
Total	**46.262**	**14.050**	**8**	**28.846**	**33.498**	**27.345**	**150.009**

(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	5.629	5.909	5,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	5.598	5.598	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	10	5	-50,0
Cap. IV - Transferencias correntes	60	60	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.941	2.276	17,3
Cap. VII - Transferencias de capital	1.150	850	-26,1
Total	**14.388**	**14.698**	**2,2**

(Miles de Euros)

02 SECRETARÍA XERAL DA LINGUA	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.420	2.463	1,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	137	137	0,0
Cap. III - Gastos financeiros	0	3	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	3.448	3.338	-3,2
Cap. VI - Investimentos reais	5.386	6.384	18,5
Cap. VII - Transferencias de capital	573	683	19,2
Total	**11.964**	**13.008**	**8,7**

(Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE CULTURA	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	18.096	18.638	3,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	730	668	-8,6
Cap. IV - Transferencias correntes	16.454	17.100	3,9
Cap. VI - Investimentos reais	10.910	9.975	-8,6
Cap. VII - Transferencias de capital	10.412	10.132	-2,7
Total	**56.602**	**56.513**	**-0,2**

(Miles de Euros)

04 DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	7.976	8.282	3,8
Cap. IV - Transferencias correntes	233	233	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	10.008	9.737	-2,7
Cap. VII - Transferencias de capital	3.943	3.943	0,0
Total	**22.160**	**22.195**	**0,2**

(Miles de Euros)

05 DIRECCIÓN XERAL DE XUVENTUDE	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	6.937	7.229	4,2
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	6.465	7.004	8,3
Cap. IV - Transferencias correntes	9.182	6.701	-27,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.668	2.462	47,6
Cap. VII - Transferencias de capital	400	3.400	750,0
Total	**24.652**	**26.796**	**8,7**

(Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS	2025	2026	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.712	3.741	0,8
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	642	642	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	1.413	1.413	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	2.164	2.664	23,1
Cap. VII - Transferencias de capital	8.925	8.338	-6,6
Total	**16.856**	**16.798**	**-0,3**

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2025	2026	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	14.388	14.698	2,2
02 SECRETARÍA XERAL DA LINGUA	11.964	13.008	8,7
03 DIRECCIÓN XERAL DE CULTURA	56.602	56.513	-0,2
04 DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL	22.160	22.195	0,2
05 DIRECCIÓN XERAL DE XUVENTUDE	24.652	26.796	8,7
A1 AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS	16.856	16.798	-0,3
Total	**146.622**	**150.009**	**2,3**

(Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		OO.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026
Cap. I - Gastos de persoal	41.059	42.522	3.712	3.741	0	0	44.770	46.262
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	12.930	13.407	642	642	0	0	13.573	14.050
Cap. III - Gastos financeiros	10	8	0	0	0	0	10	8
Cap. IV - Transferencias correntes	34.992	33.075	1.413	1.413	5.614	5.642	30.791	28.846
OPERACIÓNS CORRENTES	**88.991**	**89.012**	**5.767**	**5.796**	**5.614**	**5.642**	**89.144**	**89.166**
Cap. VI - Investimentos reais	29.913	30.834	2.164	2.664	0	0	32.077	33.498
Cap. VII - Transferencias de capital	27.565	30.009	8.925	8.338	11.088	11.002	25.401	27.345
OPERACIÓNS DE CAPITAL	**57.478**	**60.843**	**11.088**	**11.002**	**11.088**	**11.002**	**57.478**	**60.843**
Total	**146.469**	**149.854**	**16.856**	**16.798**	**16.703**	**16.644**	**146.622**	**150.009**

(Miles de Euros)

Medios Persoais

Cons. Cultura, Lingua e Xuventude	2026
Altos Cargos	**6**
Persoal Funcionario	**654**
Subgrupo A1	**250**
Subgrupo A2	**122**
Subgrupo C1	**89**
Subgrupo C2	**93**
Agrupacións profesionais	**100**
Persoal Laboral	**261**
Grupo I	**24**
Grupo II	**19**
Grupo III	**32**
Grupo IV	**92**
Grupo V	**94**
TOTAL	**921**

Medios Persoais

Axencia Galega das Industrias Culturais	2026
Altos Cargos	**1**
Persoal Funcionario	**26**
Subgrupo A1	**9**
Subgrupo A2	**6**
Subgrupo C1	**7**
Subgrupo C2	**2**
Agrupacións profesionais	**2**
Persoal Laboral	**39**
Grupo I	**1**
Grupo II	**5**
Grupo III	**16**
Grupo IV	**15**
Grupo V	**2**
TOTAL	**66**

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fund. Públ. Cidade da Cultura de Galicia	11.483	3.470
Fundación Camilo José Cela	377	
Fund. Museo do Mar	1.271	
Total	**13.131**	**3.470**

(Miles de Euros)